প্ৰবন্ধ শিতান

শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়, মঙলদৈ

"অন্বেষা"

আলোচনী

২০২৪-২০২৫ বৰ্ষ

প্ৰতি

মাননীয়/মাননীয়া ....

....

শ্ৰীনীলাক্ষী পটোৱাৰী
শ্ৰীমিনাক্ষী পাটগিৰি
তত্ত্বাৱধায়িকা

শ্ৰীপ্ৰিয়ম কুমাৰ দাস
সম্পাদক

"ANWESHA" : The spokesman Magazine of College of Teacher Education, Mangaldai, Darrang, Assam, published by Principal, i/c, on behalf of the college.

শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয় 'অন্বেষা' ২০২৪-২০২৫ বৰ্ষ

প্ৰকাশক ঃ অধ্যক্ষ (ভাৰপ্ৰাপ্ত), শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়, মঙলদৈ

© শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়, মঙলদৈ

সম্পাদনা সমিতি ঃ

সভাপতি	ঃ	মাননীয় শ্ৰীতপন কুমাৰ শৰ্মা ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ, শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়, মঙলদৈ
উপদেষ্টাদ্বয়	ঃ	মাননীয় শ্ৰীহেমন্ত কুমাৰ তামুলী, অধ্যাপক মাননীয়া ড° কৰবী কলিতা, প্ৰবক্তা
তত্ত্বৱধায়িকাদ্বয়	ঃ	মাননীয়া শ্ৰীনীলাক্ষী পাটোৱাৰী, প্ৰবক্তা মাননীয়া শ্ৰীমিনাক্ষী পাটগিৰি, প্ৰবক্তা
সম্পাদক	ঃ	শ্ৰীপ্ৰিয়ম কুমাৰ দাস
সহকাৰী সম্পাদিকা	ঃ	শ্ৰীবিদুষী সাহা
পদেন সদস্য	ঃ	শ্ৰীসুনন্দ কুমাৰ নাথ
সদস্য	ঃ	শ্ৰীশংকুৰ দাস শ্ৰীকৰুণা কুমাৰ শ্ৰীইফটিকাৰ হুছেইন শ্ৰীধৃতী চক্ৰৱৰ্তী শ্ৰীঅক্ষিতা কোঁৱৰ শ্ৰীশৈলেন্দ্ৰ শৰ্মা শ্ৰীসত্যেন্দ্ৰ কলিতা শ্ৰীভূষণ চন্দ্ৰ বড়ো
বেটুপাত পৰিকল্পনা	ঃ	সম্পাদনা সমিতি
বৰ্ণ শুদ্ধি	ঃ	শ্ৰীপ্ৰিয়ম কুমাৰ দাস
মুদ্ৰণ	ঃ	ভৰালী অফছেট এল. এন. বি. ৰোড্, মঙলদৈ

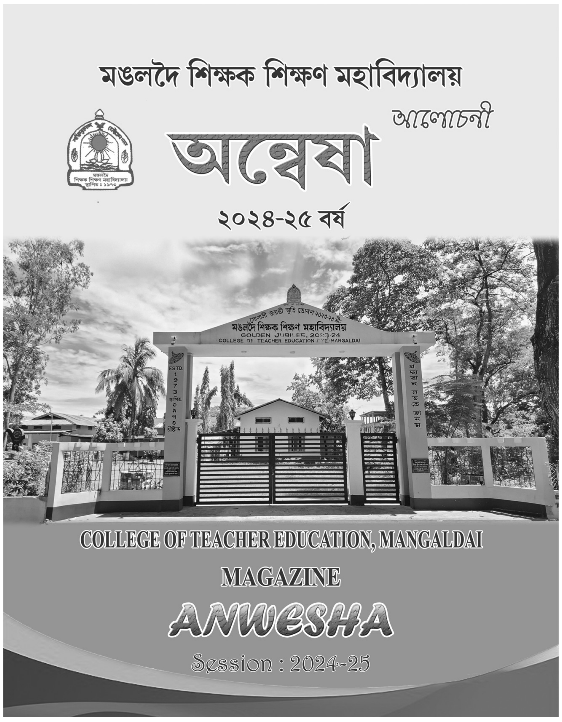

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

মঙলদৈ শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ জন্মলগ্নৰে পৰা মহাবিদ্যালয়খনিৰ উন্নতিৰ হকে সেৱা আগবঢ়াই আমাৰ মাজৰপৰা আঁতৰি যোৱা প্ৰাক্তন প্ৰশিক্ষাৰ্থী, শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰী তথা আন আন নমস্য ব্যক্তিসকলৰ সজল স্মৃতিত একাঁজলি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি অৰ্পণ কৰিলোঁ।

- সম্পাদনা সমিতি

"অন্বেষা"

অসম চৰকাৰ

জিলা আয়ুক্তৰ কাৰ্য্যালয় ঃ দৰং ঃ মঙলদৈ

তাৰিখ- ২৩ মে’, ২০২৫

শুভেচ্ছাবাণী

মঙলদৈ শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী “অন্বেষা” বিগত বৰ্ষসমূহৰ দৰে এইবাৰো প্ৰকাশ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰাত মই নথৈ আনন্দিত হৈছো। আলোচনী এখন অনুষ্ঠানটোৰ দাপোণ সদৃশ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষকসকলৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ এক উপযুক্ত আহিলা।

মই মহাবিদ্যালয়খনৰ সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, প্ৰশিক্ষাৰ্থী তথা কৰ্মকৰ্তা সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে আশা ৰাখিছোঁ আলোচনীখন এখন সৰ্বাংগসুন্দৰ গ্ৰন্থ হিচাবে পৰিগণিত হ’ব।

(পৰাগ কুমাৰ কাকতী)
জিলা আয়ুক্ত
দৰং, মঙ্গলদৈ

GOVT .OF ASSAM
OFFICE OF THE INSPECTOR OF SCHOOLS :: DARRANG DISTRICT CIRCLE
MANGALDAI

শুভেচ্ছাবাণী

শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়, মঙলদৈ বাৰ্ষিক আলোচনী "অন্বেষা" প্ৰকাশৰ যো-জা চলোৱা বুলি জানি আনন্দিত হ'লো।

মঙলদৈ শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয় জিলাখনৰ ভিতৰতে এখন সম্ভ্ৰান্ত শিক্ষানুষ্ঠান। মাধ্যমিক আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰ্য্যায়ৰ শিক্ষকৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ১৯৭৩ চনৰে পৰা এই শিক্ষানুষ্ঠানে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। এনে এখন গৌৰৱান্বিত শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানে বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ প্ৰকাশ কৰিব লোৱাটো অতি আনন্দৰ কথা। মুখপত্ৰখনিত শিক্ষণ শিকণ বিষয়ৰ বিভিন্ন মূল্যৱান লেখা প্ৰকাশ পাব বুলি আশা কৰিছোঁ।

আন্তৰিক শুভেচ্ছাৰে.......।

শ্ৰী ৰাতুল কুমাৰ দাস , এ. ই. এচ.
বিদ্যালয়সমূহৰ পৰিদৰ্শকৰ কাৰ্য্যালয়
দৰং জিলা সংমণ্ডল, মংগলদৈ

বসন্ত দাস
বিধায়ক,
মঙলদৈ বিধান সভা সমষ্টি
Basanta Das
MLA, Mangaldai LAC

সত্যমেব জয়তে

পুৰণি বিধায়ক আবাস
দিছপুৰ, গুৱাহাটী
৬ নং খণ্ড
ভ্ৰাম্যভাষ ঃ ৯৪৩৫০৮৭৫০১
Old MLA Hostel, Ghy-6
Mobile: 9435087501
basantad64@gmail.com.

Ref. MLA/MLD/2320-24 Date. 16.12.2024

শুভেচ্ছাবাণী

শিক্ষা হৈছে এক জীৱনব্যাপী চলা অবিৰত প্ৰক্ৰিয়া।যাৰ মাধ্যমেৰে শিক্ষাৰ্থীৰ সৰ্বাঙ্গীণ বিকাশ সুস্থভাৱে সম্পন্ন হয়।শিক্ষকসকল হৈছে শিক্ষা আহৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ।সমাজৰ সৰ্বাঙ্গীণ বিকাশ আৰু উত্তৰণৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষক সমাজৰ ভূমিকা অপৰিসীম।ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত প্ৰথমখন শিক্ষক শিক্ষন মহাবিদ্যালয় মঙলদৈ শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ে প্ৰতিষ্ঠা কালৰে পৰা অবিৰত ভাৱে শিক্ষক সকলৰ গুণগত শিক্ষাৰ মানদণ্ড উত্তৰণৰ অৰ্থে আহোপুৰুষাৰ্থ কৰি আহিছে।

মই জানিবলৈ পাই অত্যন্ত সুখী হৈছোঁ যে মহাবিদ্যালয়খনিয়ে বিগত বৰ্ষসমূহৰ দৰে এইবেলিও বাৰ্ষিক আলোচনী "অন্বেষা"প্ৰকাশ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে।প্ৰকাশিতব্য আলোচনীখন সৰ্বদিশৰ পৰা বৌদ্ধিক মহলত সমাদৃত এখনি সুখপাঠ্য ৰূপে স্বীকৃত হোৱাৰ আশাৰে শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

বসন্ত দাস
১৬/১২/২৪

(বসন্ত দাস)

বিধায়ক,মঙলদৈ বিধানসভা সমষ্টি

সূচীপত্ৰ

❐ চৰকাৰী বিদ্যালয়সমূহৰ উত্তৰোত্তৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত ইংৰাজী শিক্ষাৰ প্ৰাসংগিকতা (প্ৰবন্ধ)	✍ পাপৰি নাথ	//৯
❐ অসমীয়া ভাষাৰ উপভাষা (প্ৰবন্ধ)	✍ নীলাক্ষী পাটোৱাৰী	//১১
❐ বাস্তৱ জীৱনৰ কিছু ইটো-সিটো কথাৰে (প্ৰবন্ধ)	✍ অনিন্দিতা বৰগোহাঞি	//১৩
❐ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি- ২০২০ এক অৱলোকন (প্ৰবন্ধ)	✍ প্ৰিয়ংকা পেগু	//১৫
❐ মহিলাৰ ৰাজনৈতিক সক্ৰিয়তা আৰু ৰাজনীতিত ৩৩ শতাংশ আসন সংৰক্ষণ (প্ৰবন্ধ)	✍ নকুল চন্দ্ৰ শৰ্মা	//১৮
❐ এখন নদী (কবিতা)	✍ গৌতম কুমাৰ দাস	//২০
❐ সাম্প্ৰতিক কালৰ যুৱ মানসিকতা আৰু ধৰ্মাদৰ্শৰ প্ৰাসঙ্গিকতা (প্ৰবন্ধ)	✍ মনেশ্বৰ কলিতা	//২১
❐ সংস্কৃতি মানৱ জাতিৰ পৰিচয় (প্ৰবন্ধ)	✍ খগেন্দ্ৰ দৈমাৰী	//২৪
❐ জোনবাইৰ খেলা (কবিতা)	✍ দিগন্ত কুমাৰ	//২৬
❐ আদৰ্শ শিক্ষকৰ সন্ধানত (প্ৰবন্ধ)	✍ সত্যেন্দ্ৰ কলিতা	//২৭
❐ আশ্ৰয় (কবিতা)	✍ নেৰিচা ডেকা	//২৮
❐ সুখ, শান্তি আৰু আনন্দত ধ্যানৰ ভূমিকা (প্ৰবন্ধ)	✍ ব্ৰজেন ডেকা	//২৯
❐ নীতিশাস্ত্ৰ আৰু মানুহ (প্ৰবন্ধ)	✍ ইফ্‌টিকাৰ হুছেইন	//৩০
❐ The Grandfather Paradox : সময় যাত্ৰাৰ এক প্ৰহেলিকা (প্ৰবন্ধ)	✍ নিহাৰ ডেকা	//৩২
❐ ধৰ্ম কি? (প্ৰবন্ধ)	✍ পুলিন বেজবৰুৱা	//৩৪
❐ সংস্কৃতি ঃ এক চমু পৰিচয় (প্ৰবন্ধ)	✍ বীণাপানি তালুকদাৰ	//৩৫
❐ যাত্ৰা (কৱিতা)	✍ ভায়লিনা নাথ	//৩৬
❐ বৰ্তমান সময়ত যোগচৰ্চাৰ প্ৰয়োজনীয়তা (প্ৰবন্ধ)	✍ কৰুণা কুমাৰ	//৩৭
❐ মঙলদৈ বি. এড্. কলেজ (কবিতা)	✍ আভাৰাণী দত্ত	//৩৮
❐ নাটকত অভিনয় কৰিব পৰাটো শিক্ষকতা বৃত্তিত কেনেকৈ প্ৰয়োজনীয়? (প্ৰবন্ধ)	✍ সুভাষ কলিতা	//৩৯
❐ একবিংশ শতিকা (কবিতা)	✍ সথিল চন্দ্ৰ ডেকা	//৪০
❐ Fit to Teach: The Vital Role of Excerise in Teacher's Education (প্ৰবন্ধ)	✍ ৰূপশিখা ডেকা	//৪১

সূচীপত্ৰ

❒ Positive Impacts of Art & Drama in Education (প্ৰবন্ধ)	✍ ড০ স্বপ্না নাৰ্জাৰী	//৪৩
❒ Science and Technology in Education (প্ৰবন্ধ)	✍ মহিবুল ইছলাম	//৪৫
❒ Life's Seasons (কবিতা)	✍ বিদুষী সাহা	//৪৭
❒ Falling of October (কবিতা)	✍ মধুস্মিতা বনিয়া	//৪৭
❒ জোৰা-তাপলিৰে জীৱন (গল্প)	✍ ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী	//৪৮
❒ জুতি (গল্প)	✍ ভূষণ চন্দ্ৰ বড়ো	//৪৯
❒ মৰহা পাপৰি (গল্প)	✍ শৈলেন্দ্ৰ শৰ্মা	//৫৩
❒ কোলাহলৰ সিপাৰে (গল্প)	✍ অঙ্কিতা কোঁৱৰ	//৫২
❒ হেৰোৱা সুঁতিৰ আতোদ্ধাৰ (গল্প)	✍ নমিতা চহৰীয়া	//৫৬
❒ জীৱন (কবিতা)	✍ ছৈদুৰ ৰহমান	//৫৭
❒ মাথো তুমি আৰু মই (গল্প)	✍ সুনন্দ কুমাৰ নাথ	//৫৮
❒ ভগৱান বিষ্ণুৰ দশৱতাৰ (কবিতা)	✍ কৃষ্ণ কান্ত ডেকা	//৫৯
❒ আহিনৰ বোকোচাত ঋতুৰাণী (কবিতা)	✍ হেমলতা ডেকা	//৬০
❒ অপেক্ষাত (কবিতা)	✍ পাৰুল দেৱী	//৬১
❒ মঙলদৈ চিটিই (কবিতা)	✍ প্ৰীতি বেজবৰুৱা	//৬১
❒ বেদনা (কবিতা)	✍ অৰ্চনা ডেকা	//৬১
❒ পাকঘৰৰ বাগিচা (অনুভৱ)	✍ শ্ৰীমন্ত প্ৰসাদ বৰুৱা	//৬২
❒ প্ৰাৰ্থনাতেই প্ৰশান্তি (অনুভৱ)	✍ অলকা বৰুৱা	//৬৪
❒ শিক্ষাবিদ ড০ সৰ্ব্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ (জীৱনী)	✍ ভবিতা তালুকদাৰ	//৬৫
❒ ৰাষ্ট্ৰকবি মৈথিলীশৰণ গুপ্ত (জীৱনী)	✍ জ্যোৰ্তিময়ী গোস্বামী	//৬৬
❒ বাটৰ নাট ঃ নিবাৰণ (নাট)	✍ নছিউৰ ৰহমান	//৬৭
❒ প্ৰশিক্ষাৰ্থী পৰিষদৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন	✍ সুনন্দ কুমাৰ নাথ	//৬৯
❒ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ (২০২৪-২৫) খেল-ধেমালিৰ ফলাফল	✍	//৭২
❒ সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল	✍	//৭৪
❒ সাহিত্য প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল	✍	//৭৫-৭৬

চৰকাৰী বিদ্যালয়সমূহৰ উত্তৰোত্তৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত ইংৰাজী শিক্ষাৰ প্ৰাসংগিকতা

পাপৰি নাথ, প্ৰৱক্তা
চি.টি.ই., মঙলদৈ

পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহৰুৰ ভাষাত ইংৰাজী শিক্ষা হ'ল আধুনিক জগতলৈ ভুমুকি মৰাৰ এক বিশাল খিৰিকী। বিদ্যালয় স্তৰৰ পৰাই এই খিৰিকীখনৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৃহত্তৰ পৃথিৱীখনৰ সৈতে চিনাকী কৰাই দিয়াৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা কৰাটো বাঞ্ছনীয়। স্বাধীনতাৰ পৰৱৰ্তী সময়ৰ পৰা বিদ্যালয় স্তৰত ইংৰাজী ভাষাৰ ব্যৱহাৰ বিলুপ্ত কৰি প্ৰধানকৈ মাতৃভাষাক বিদ্যালয় শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাবে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয় যদিও ভাৰতীয় শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে ইংৰাজী ভাষাৰ গুৰুত্ব আজিও অপৰিসীম। প্ৰধানতঃ এক ৰাষ্ট্ৰীয় সংযোগী ভাষা, আন্তৰ্জাতিক ভাষা আৰু পুথিভঁৰালৰ ভাষা হিচাবে ইংৰাজী ভাষাৰ গুৰুত্ব প্ৰতিজন শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে অপৰিসীম তথা অতি প্ৰাসংগিক।

বিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ইংৰাজী ভাষাৰ শিক্ষাৰ অৱদান গুৰুত্বপূৰ্ণ। বিদ্যালয় এখনত প্ৰধানত দুবিধ সম্পদৰ সমষ্টি— আন্তঃগাথনি তথা মানৱ সম্পদ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষকসকল মানৱ সম্পদৰ মুখ্য প্ৰতিনিধি। National Policy of Education (1985)ৰ ধাৰণা অনুসৰি বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ প্ৰভাৱত সাংঘাটিকভাৱে বিকাশ লাভ কৰা পৃথিৱীখনত সমতা বজাই ৰখা তথা নিজৰ অৱদান আগবঢ়াবলৈ হ'লে আমাৰ শিক্ষাৰ্থীসকলৰ ইংৰাজী ভাষাৰ ওপৰত দখল শক্তিশালী কৰাটো নিতান্তই প্ৰয়োজনীয়। তাৰ পূৰ্বতেই ১৯৫৩ চনত মুদালিয়াৰ আয়োগ আৰু ১৯৬৪-৬৬ চনত কোঠাৰী আয়োগ Three language Formula অনুসৰি ইংৰাজী ভাষাক দ্বিতীয় ভাষা (L_2) অথবা তৃতীয় ভাষা (L_3) হিচাবে অনা হিন্দীভাষী অঞ্চলত ৬ বছৰৰ বাবে আৰু হিন্দীভাষী অঞ্চলত ৩ বছৰৰ বাবে বিদ্যালয় পৰ্যায়ত ইংৰাজী ভাষাৰ শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল। তদুপৰি National Education Policy 2020 এ এখোপ আগুৱাই গৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণত থকা ভাষিক প্ৰত্যাহ্বান দূৰ কৰাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি বিদ্যালয় স্তৰতেই গণিত আৰু বিজ্ঞান বিষয়ৰ শিক্ষা ইংৰাজী ভাষাৰ জৰিয়তে প্ৰদান কৰাৰ পোষকতা কৰিছে। এনে ধৰণৰ পদক্ষেপসমূহে বিদ্যালয় স্তৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ইংৰাজী ভাষাৰ দক্ষতা বৃদ্ধি কৰি তেওঁলোকক ভৱিষ্যতৰ বাবে সাজু কৰাৰ লগতে শিক্ষকসকলকো নিজৰ ইংৰাজী ভাষাৰ দক্ষতা বৃদ্ধিৰ বাবে দায়বদ্ধ কৰিছে।

বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰমত ইংৰাজী বিষয়ৰ শিক্ষা সাহিত্য হিচাবে হোৱাৰ উপৰিও এটি ভাষা হিচাবে হোৱাটো অতি আৱশ্যকীয়। ইংৰাজী ভাষাৰ বহুল ব্যৱহাৰিক দিশৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি কেন্দ্ৰীয় তথা ৰাজ্যিক বিদ্যালয় শৈক্ষিক প্ৰতিস্থান সমূহে ইংৰাজী ভাষাৰ শিক্ষা মূলত কৌশলমুখী (Skill-oriented) কৰাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰি উলিয়াইছে যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ভাষাটোৰ ব্যৱহাৰিক দিশটো আয়ত্ব কৰি বিদ্যালয় স্তৰৰ পৰাই তেওঁলোকৰ দখল সুদৃঢ় কৰিব পাৰে। এই কৌশলমুখী শিক্ষাই প্ৰধানকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শ্ৰৱণ, কথন, পঠন আৰু লিখন (LSRW) এই চাৰি কৌশলৰ উন্নতি সাধনৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব দিয়ে। শ্ৰৱণৰ (Listening) ক্ষেত্ৰত সাধাৰণ গতিত কৰা ইংৰাজী পঠন বা কথোপকথন শুনি বোধ কৰিব পৰা ক্ষমতা আয়ত্ব কৰিব লাগে। কথন (Speaking) হ'ল প্ৰয়োজনীয় শব্দ জ্ঞান, শুদ্ধ উচ্চাৰণ আৰু সাৱলীলভাৱে (Fluently) কথা ক'ব পৰা ক্ষমতা। ভাষা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এই দুই কৌশল হ'ল প্ৰাথমিক স্তৰৰ। আকৌ শ্ৰৱণ আৰু কথনৰ পৰৱৰ্তী স্তৰত নিৰ্দিষ্ট গতিত সঠিক উচ্চাৰণসহ কোনো এটা পাঠ পঢ়িব পৰাৰ কৌশল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আয়ত্ব কৰি শেষত উৎপাদনমূলক কৌশল হিচাবে নিৰ্দিষ্ট গতি, শুদ্ধ ব্যাকৰণ আৰু শুদ্ধ হাতৰ আখৰেৰে লিখিব পৰাৰ ক্ষমতা অৰ্জন কৰিব লাগে। এই প্ৰক্ৰিয়াত বিদ্যালয়স্তৰত ইংৰাজী ভাষা আহৰণ কৰি দৈনন্দিন জীৱনত তাৰ সঠিক প্ৰয়োগ কৰাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক পাৰ্গত কৰি তোলাটো ইংৰাজী শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰধান লক্ষ্য। তদুপৰি ভৱিষ্যত ছাত্ৰ জীৱনৰ লগতে বৃত্তিগত জীৱনত দক্ষতাৰে সফল হ'বৰ বাবে ইংৰাজী ভাষাৰ পাৰদৰ্শিতা অতি জৰুৰী। যিকোনো বৃত্তিৰ সৈতে জড়িত হ'বৰ বাবে মুখামুখি

হ'বলগীয়া আলোচনা সাক্ষাৎকাৰ আদিত ইংৰাজী ভাষাৰ মাধ্যমত সাৱলীল তথা পাৰদৰ্শী প্ৰদৰ্শনৰ বাবে বিদ্যালয় স্তৰতেই শিক্ষাৰ্থীসকলে নিজৰ প্ৰাথমিক বুৎপত্তি লাভ কৰাটোও ইংৰাজী শিক্ষাৰ এক উদ্দেশ্য হোৱাটো জৰুৰী। এনেবোৰ লক্ষ্য বা উদ্দেশ্যৰ সফল সাধনত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক উপনীত কৰাবলৈ হ'লে বিদ্যালয় স্তৰত তলত উল্লেখ কৰা ধৰণে কিছুমান পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়।

(a) Teacher Training : ইংৰাজী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ইংৰাজী বিষয়ৰ শিক্ষকসকল পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত হ'লে এই শিক্ষা সফলকাম হ'ব বুলি ক'ব পাৰি। বিশেষকৈ B.Ed. শিক্ষাত ইংৰাজী মেথড্ আৰু English Language Teaching ৰ হ্ৰস্বম্যাদী অথবা দীৰ্ঘম্যাদী প্ৰশিক্ষণ গ্ৰহণ কৰি ইংৰাজী শিক্ষকসকল এই শিক্ষক শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াত পাৰ্গত হৈ উঠিব পাৰে।

(b) Teaching Method : ইংৰাজী শিক্ষাৰ পৰম্পৰাগতভাৱে প্ৰয়োগ হৈ অহা পদ্ধতিৰ পৰিবৰ্তে বৰ্তমান সময়ত পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগ অধিক সময়োপযোগী। বিভিন্ন পদ্ধতি যেনে Communicative Language Teaching, Task Based Language Teaching আদিবোৰ প্ৰয়োগ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ইংৰাজী ভাষাৰ ব্যৱহাৰিক জ্ঞান বৰ্দ্ধন কৰিব পাৰিব।

(c) Small Classroom strategy : English language Teaching প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত শিক্ষকসকলৰ দ্বাৰা পৰাপক্ষত কম ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থকা সৰু শ্ৰেণীকোঠাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ইংৰাজী ভাষাৰ শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এনে ব্যৱস্থাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ শিকন শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াত সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰে। ফলত তেওঁলোকৰ ভাষিক দক্ষতা বৃদ্ধি পায়।

(d) Use of teaching Aids : ইংৰাজী শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়াটোও আন আন বিষয়ৰ দৰে শিক্ষণ সামগ্ৰীৰ ব্যৱস্থাৰ সমগ্ৰ হোৱাটো প্ৰয়োজনীয়। Audio-Visual Aids, pictures, charts, Flashcard, Flannel Board, Tape Recorder আদিবোৰ ব্যৱহাৰ কৰি শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ইংৰাজী শিক্ষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তুলিব পাৰে।

(e) Role of Subject Teachers : ইংৰাজী শিক্ষা কেৱল ইংৰাজীৰ শ্ৰেণীকোঠাতে সীমিত হৈ থকাটো এক অশুদ্ধ ধাৰণা। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ইংৰাজী ভাষাৰ দক্ষতা সঠিকভাৱে আগবঢ়াবলৈ হ'লে অনা ইংৰাজী বিষয়ৰ শিক্ষকসকলেও ভাষাটোত নিজৰ দখল বৃদ্ধি কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক নিজৰ নিজৰ বিষয়ৰ সূচী সমূহ ইংৰাজী ভাষাত শিকোৱাত আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিব লাগিব। এই দৃষ্টিভংগীয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক যথেষ্ট লাভান্বিত কৰিব বুলি আশা কৰা যায়।

(f) School Policy : প্ৰতিখন বিদ্যালয়তে ইংৰাজী শিক্ষাৰ এক কেন্দ্ৰীয় নীতি থকাটো বাঞ্ছনীয়। দ্বিতীয় ভাষা হিচাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ইংৰাজী ভাষাৰ দক্ষতা বঢ়াবলৈ হ'লে বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষকৰ তত্বাৱধানত এই শিক্ষা প্ৰয়োগৰ এক কেন্দ্ৰীয় নীতি প্ৰস্তুত কৰি তাক প্ৰতিগৰাকী শিক্ষকৰ সহযোগত ৰূপায়ণ কৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল যথেষ্ট উপকৃত হ'ব।

(g) School Library : ভাষা শিকণত পঠনৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম বুলি সকলোৰে জ্ঞাত। সেই বাবে প্ৰতিখন বিদ্যালয়তে নূন্যতম সংখ্যক কিতাপৰ সৈতে এটি পদ্ধতিগত পুথিভঁৰাল থকাৰ উপৰিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তাৰ অধিকতম ব্যৱহাৰৰ বাবে উৎসাহিত কৰা দৰকাৰ।

(h) Creating an English learning environment : ভাষা শিক্ষা এক অবিৰত ভাষিক পৰিৱেশত অতি সহজে সম্ভৱ হৈ উঠে। ইংৰাজী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো বিদ্যালয়ত নীতি, ব্যৱস্থা, পদ্ধতি আদিৰ প্ৰয়োগ কৰি এক সুসংহত ভাষিক পৰিৱেশ গঢ়ি তোলাটো নিতান্তই আৱশ্যক। ইয়াৰ বাবে শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰো এক ধনাত্মক দৃষ্টিভংগী থকাটো দৰকাৰ।

ওপৰোক্ত পদক্ষেপসমূহ গ্ৰহণ কৰি বিদ্যালয় স্তৰৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ইংৰাজী ভাষাত পাৰ্গত কৰি তুলিব পৰা যাব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

ইংৰাজীৰ দৰে এক আন্তৰ্জাতিক ভাষাত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সবল দখলে এখন বিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিত যথেষ্ট অৱদান আগবঢ়াব পাৰে। অসমৰ চৰকাৰী বিদ্যালয়ত অধ্যয়নৰত অধিকাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই বহুভাষিক। এই বহুভাষিক বৈশিষ্ট্যৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ইংৰাজী ভাষাত দক্ষতা লাভ কৰি ভৱিষ্যতে বৃত্তিগতভাৱে সফল হোৱাৰ পথ প্ৰশস্ত কৰিব পাৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এই বৃত্তিগত সফলতা বিদ্যালয়ৰ লগতে গোটেই সমাজখনৰ বাবে এক ধনাত্মক তথা অৱদানকাৰী উপাদান হিচাবে বিবেচিত হয়।

❑❑❑

অসমীয়া ভাষাৰ উপভাষা

নীলাক্ষী পাটোৱাৰী
প্ৰবক্তা, চি.টি.ই., মঙলদৈ

কোনো ভৌগোলিক পৰিবেষ্টনৰ কোনো জনসমষ্টিৰ কোনো এটা ভাষাৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰিলে এটা কথা দেখা যায় যে, সেই পৰিবেষ্টনৰ সকলো ঠাইতে ভাষাটো একে ৰূপৰ নহয়। বিশেষকৈ কোনো ভৌগলিক পৰিবেষ্টন যদি বিস্তৃত হয়, তেনেহ'লে তাৰ বেলেগ বেলেগ অঞ্চলত ভাষাটোৰ কিছুমান সুকীয়া ৰূপৰ সৃষ্টি হয়। অৰ্থাৎ এটা অঞ্চলৰ ভাষা আৰু আন এটা অঞ্চলৰ ভাষাৰ মাজত ধ্বনি, ধ্বনি সংযোগ বা ৰূপ, শব্দ মালাৰ নানা পৰিৱৰ্তনে দেখা দিয়ে। ভাষাৰ এনে আঞ্চলিক ৰূপক উপভাষা বোলে। অৰ্থাৎ কোনো এটা ভাষা বৃহৎ অঞ্চলত চলি থকাৰ সময়ত ৰাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু ভৌগলিক কাৰণত সেই ভাষা পৰিয়ালৰ এটা অঞ্চলৰ সৈতে আন এটা অঞ্চলৰ সম্পৰ্ক নহ'লে একেটা ভাষাৰে সময়ত কিছু নতুন ৰূপৰ সৃষ্টি হয়। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে সেই নতুন ৰূপৰ মাজত ধ্বনিগত, ৰূপগত, শব্দগত আৰু বাক্যগত তুলনা বিচাৰি পোৱা যায়। এনেদৰে ৰূপ লোৱা সেই ৰূপবোৰক সেই ভাষাৰ উপভাষা বুলি কোৱা হয়।

সাধাৰণতে জনবসতিৰ গঠন প্ৰক্ৰিয়া, যাতায়ত আৰু প্ৰব্ৰজনৰ পথ, ৰাজনৈতিক কাৰণ, বাণিজ্যিক কাৰণ, ভৌগলিক বা প্ৰাকৃতিক ইত্যাদি বিভিন্ন কাৰণত উপভাষাৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। ভাষাৰ অখণ্ডতা ৰক্ষাৰ বাবে দায়ী উপাদানবোৰৰ সহযোগত উপভাষাৰ অৱস্থা শোচনীয় হৈ উঠে আৰু সি যেতিয়া একেবাৰে নিম্ন শ্ৰেণীৰ লোকৰ মাজতহে আবদ্ধ হয়গৈ তেতিয়া সি লাহে লাহে মৃত্যুমুখত পৰে। এনেকুৱা অৱস্থাপ্ৰাপ্ত উপভাষাক 'পাটোজ' বোলে। কিন্তু যিটো উপভাষাই এনে অৱস্থা পোৱা নাই, য'ত মানুহবোৰে নিজৰ উপভাষাটোক হেয় জ্ঞান নকৰি তাৰ সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে সচেতন হয়, তাক 'পালে' বোলা হয়। প্ৰকৃততে উপভাষাবোৰৰ বিস্তৃত অধ্যয়ন নোহোৱালৈকে কোনো এটা ভাষাৰ অনুসন্ধান সম্পূৰ্ণ নহয় বুলি আমি নিঃসংকোচে ক'ব পাৰো। কোনো উপভাষা কোৱা অঞ্চলত মান্য ভাষাৰূপে আন উপভাষা যেতিয়া প্ৰসাৰিত হয়, তেতিয়া সেই উপভাষা কোৱা লোকসকলে নিজৰ দৈনন্দিন কাম কাজ চলোৱাত নিজৰ উপভাষাটো ব্যৱহাৰ কৰে আৰু আন উপভাষা কোৱা লোকেৰে সৈতে যোগাযোগ স্থাপনৰ সময়ত নাইবা সামূহিক অনুষ্ঠানত মান্যভাষাটো ব্যৱহাৰ কৰে। ভাষাৰ এনে ৰূপক দ্বি-পাৰ্শ্বী ভাষা বোলে। অসমৰ নামনি অঞ্চলত অসমীয়া ভাষাৰ এনে ৰূপৰ ব্যৱহাৰ আছে। গতিকে, যিকোনো এটা উপভাষাই মৰ্যাদা পোৱাৰ পিছত সেই উপভাষাটোত ব্যৱহাৰ হোৱা শব্দ, শব্দৰ প্ৰয়োগ, বাক্য বা বাক্যাংশ, জঁতুৱা ঠাচ, অৰ্থাৎ সেই উপভাষাটো মানুহে যেনেদৰে কয়, সেই ধৰণবোৰ মানি লোৱা হয় আৰু সেইবোৰ শুদ্ধ বা ভাল বুলি এটা ধাৰণা ওপজে। বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভংগীৰে চালে কিন্তু কোনো উপভাষাই জ্যেষ্ঠ, শুদ্ধ বা ভাল আৰু কোনো উপভাষাই নিম্ন, অশুদ্ধ বা বেয়া নহয়। সকলো উপভাষাৰে মূল্য সমান। শুদ্ধ মানে সামাজিক ফালৰপৰা গ্ৰহণীয় বা সুযোগ পাই মৰ্যাদা বঢ়া কথাটোহে বুজায়, ইয়াৰ বাহিৰে আন একো নুবুজায়।

অসমীয়া ভাষাটো মগধীয় ৰূপৰপৰা ৰূপান্তৰিত হৈ পশ্চিমৰ পিনেদি অসমত সোমায় আৰু অসমৰ নামনি অঞ্চলতে সুকীয়া অসমীয়া ভাষাৰূপে গঢ় লয়। পিছত ভাষাটো ক্ৰমে উজনি অঞ্চলত বিয়পি পৰে। ১২২৮ চনত আহোমসকলে অসমৰ পূব অঞ্চল অধিকাৰ কৰি শিৱসাগৰ জিলাত ৰাজধানী পাতে। লাহে লাহে তেওঁলোকৰ ৰাজ্য বাঢ়ি গৈ কামৰূপৰ সীমা পায়হি। গতিকে উজনি অসমখন এক শাসনৰ অধীন হয় আৰু তাৰ ভাষাটোৱে এটা বিশেষ

গড় লয়। নামনি অসমখন ১৫৮২ চনলৈকে ৰাজনৈতিক পিনৰপৰা সম্পূৰ্ণ বেলেগ আছিল আৰু অতি প্ৰাচীন কালৰপৰা এই অঞ্চল বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন ৰজাৰ অধীনত আছিল। সেই হেতুকে নামনি অঞ্চলৰ ভাষাটোৱে এটা সুকীয়া সাঁচ ল'বলৈ সুচল পালে। অৰ্থাৎ অসমীয়া ভাষাটোৰ প্ৰধানকৈ দুটা আঞ্চলিক ৰূপ বা উপভাষা পোৱা গ'ল ঃ এটা পূৰ অঞ্চলৰ বা উজনিৰ উপভাষা আৰু আনটো পিশ্চম অঞ্চলৰ বা নামনিৰ উপভাষা। পশ্চিম অঞ্চলৰ উপভাষাক আকৌ দুটা ভাগত ভগাব পাৰি- এটা কামৰূপৰ উপভাষা আৰু এটা গোৱালপাৰাৰ উপভাষা।

কামৰূপী উপভাষাটো অসমীয়া ভাষাৰ এটা প্ৰধান উপভাষা। উজনি অসমৰ উপভাষাটোৰ লগত কামৰূপী উপভাষাৰ বহু বিষয়ত অমিল। সেই অমিল ধ্বনিগত, ৰূপগত আৰু শব্দগত বিষয়ত সুস্পষ্টভাৱে দেখা যায়। এনে হোৱাৰ কাৰণ হিচাপে উজনি আৰু নামনি অঞ্চলৰ মানুহৰ মাজত মিলা-মিচা কৰাৰ অসুবিধাৰ কথা ক'ব পাৰি। উজনি অসমৰ উপভাষাটোৰ সৈতে ডিব্ৰুগড় আৰু নগাঁও (মধ্য অসম)ৰ ভাষাৰ পাৰ্থক্য দেখা যায়। কামৰূপী উপভাষাৰ আঞ্চলিক বৈশিষ্ট্য বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত দেখা যায়। নলবাৰীৰ আঞ্চলিক উপভাষাৰ সৈতে পশ্চিম নলবাৰীৰ উপভাষাৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখা যায়। বৰপেটাৰ আঞ্চলিক উপভাষাৰ সৈতে বজালী অঞ্চলৰ উপভাষাৰ আঞ্চলিক ৰূপৰ পাৰ্থক্য থকা দেখা যায়।

অসমৰ একেবাৰে পশ্চিম প্ৰান্তৰ উপভাষাটোৰ নাম হৈছে গোৱালপৰীয়া উপভাষা। এই উপভাষাটো আগৰ অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাত (বৰ্তমানৰ গোৱালপাৰা, ধুবুৰী আৰু কোকৰাঝাৰ জিলাৰ কিছু অংশ) প্ৰচলিত। ভাষাতাত্বিক পণ্ডিত গ্ৰীয়াটুনে পশ্চিম অসমৰ উপভাষাক এটা গোট বুলি কৈছিল। গৱেষক পণ্ডিত ড° বীৰেন্দ্ৰনাথ দত্তই গোৱালপৰীয়া উপভাষা সম্পৰ্কে দাঙি ধৰা বিজ্ঞানসন্মত টোকাত গোৱালপৰীয়া উপভাষাক ভাষা বিজ্ঞানৰ ফালৰ পৰা দুটা ভাগত ভগাব পাৰি বুলি কৈছে। ইয়াৰে প্ৰথমটোক পূৰ গোৱালপৰীয়া আৰু দ্বিতীয়টোক পশ্চিম গোৱালপৰীয়া উপভাষা বুলি কোৱা হয়। তলত কেইটামান কামৰূপী আৰু গোৱালপৰীয়া উপভাষাৰ শব্দৰ উদাহৰণ দাঙি ধৰা হ'ল-

মান্য অসমীয়া	কামৰূপী উপভাষা	গোৱালপৰীয়া উপভাষা
গছ	গাছ	গাস্
চৰাই	চৰে	পোখি
কাউৰী	কাউৰ	কাউআ
কঁঠাল	কাঠল/কঠল	কাঠাল
তামোল	তামুল	গুআ

এনেবোৰ অসমীয়া ভাষাৰ মূল উপভাষা দুটাৰ ভিন্ন শব্দৰ ভিন্ন ৰূপ দেখা পোৱা যায়। ❐❐❐

❐❐❐

মানুহে কাম কৰি আনন্দ নাপালে জীয়াই থকাৰ আনন্দ নোহোৱা হয়। সেই কাৰণে জীৱনটো আনন্দময় কৰিবলৈ মানুহে কামক ভাল পাব লাগিব বা ভাল পাবলৈ শিকিব লাগিব।

- হোমেন বৰগোহাঞি

আন্ধাৰ যিমান গভীৰ হ'ব, প্ৰভাতো সিমানে উজ্জ্বল হ'ব। চাৰিওফালৰপৰা অন্ধকাৰে আঁৱৰি ধৰিলেও ভয় নকৰিবা, পোহৰ হ'বই।

- জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা

বাস্তৱ জীৱনৰ কিছু ইটো-সিটো কথাৰে

অনিন্দিতা বৰগোহাঞি
প্ৰবক্তা, চি.টি.ই., মঙলদৈ

দৃশ্যপট - ১ ঃ

এখন অত্যাধুনিক পাৰ্লাৰ আৰু এটি কণমানি শিশু (প্ৰায় ২ বছৰীয়া) বহি আছে অকলে চকী এখনত হাতত এটি ব্যয়বহুল ম'বাইল ফোন, 'Instagram' ত 'Reels' চাই আছে। মাক ব্যস্ত সৌন্দৰ্যচৰ্চাত কেইবা ঘণ্টা ধৰি। দুয়ো নিজৰ কৰ্মত ব্যস্ত। কি সুন্দৰ আৰু শান্ত পৰিৱেশ।

দৃশ্যপট - ২ ঃ

এটি কণমানি শিশু মাত ফুটিব ধৰিছে। মাকে এখন কিতাপত ছবি দেখুৱাই আছে আৰু শিশুটিক শিকাই আছে। "Look my baby. This is a picture of Banana. This is Banana. Say Banana" and "This is Apple, Red Apple." আমাৰ মাইনাই Bannana, Apple খাই ভাল পায়। কাষতে থকা ককা আইতায়েও উৎসাহ দি কৈ আছে Orange, Pineapple। সুন্দৰ অসম টাইপ (Assam Type) ঘৰটো কিবা English, English গোন্ধই আমোল মোলাই গৈছে।

দৃশ্যপট - ৩ ঃ

ককা আইতাকৰ লগত এটি এক বছৰীয়া শিশুই খেলি আছে দু চকুত কিবা যেন বিষণ্ণতা, উদাসীনতাৰ চিন, তথাপিও খেলি আছে। এবাৰ দুবাৰ বাহিৰলৈ চায়। শিশুটিৰ মাতৃ এগৰাকী প্ৰখ্যাত স্ত্ৰী-ৰোগ বিশেষজ্ঞ। গৃহচহৰ গুৱাহাটী যদিও কৰ্মস্থলী ইংলেণ্ড। বহুত ব্যস্ততাপূৰ্ণ জীৱন তেওঁৰ আৰু লগতে ব্যৱসায়ী স্বামী। সেয়েহে কণমানিটোক ককা আইতাকৰ লগতে গুৱাহাটীত ৰাখি দুয়ো ৰাওনা হৈছে ইংলেণ্ড বুলি। ভালে হৈছে কণমানিটোৱে ককা আইতাকৰ উকা জীৱন কিছু জীপাল কৰি তুলিব, মাক-দেউতাকেও চিন্তামুক্ত হৈ কাম কৰিব পাৰিব। তেওঁলোকটো মাজে মাজে আহি থাকিব "Quality family time spend" কৰিবলৈ।

দৃশ্যপট - ৪ ঃ

এই ল'ৰাটো মানে বৰ দুষ্ট, "শান্তি নাই", "গোটেই সময় নষ্ট তাৰ লগত", 'মাৰৰ মাথা খাবলৈ জন্ম ললি তই।' 'নাথাকোতেই ভাল আছিল।' তিনিবছৰীয়া এটি শিশুৱে পাকঘৰৰ বাচন এটি ভাঙোতে মাকৰ গালি এইয়া। অলপ উৎপতীয়া, খেলি ভাল পোৱা, বালিয়ে মাটিয়ে বাগৰি ভাল পোৱা শিশুটিক প্ৰায়ে ঘৰৰ আন সদস্যসকলে নঞৰ্থক বিশেষ্য বিশেষণ দিয়ে সম্বোধন কৰে। কৰিবই দিয়কচোন ইমান যে উৎপাত তাৰ।

দৃশ্যপট - ৫ ঃ

কণমানি শিশু এটিক শিকাই থকা হৈছে, ডাঙৰক সদায় সন্মান কৰিবা। 'মা-দেউতাৰ কথা সদায় শুনিবা', 'সকলোকে মৰমৰ মাতষাৰ দিবা।" ক্ষন্তেক পিছতে মাক-দেউতাক আৰু আইতাকৰ মাজত এখন কাজিয়া হয় আৰু কণমানিটোৱে কাষতে খেলি আছে। থাকক একো নহয় সি খেলিহে আছে।

দৃশ্যপট ৬ ঃ

আভিজাত্যপূৰ্ণ এখন হোটেলত এটি 'Re-union Party' ৰখা হৈছে। পুৰণি বন্ধু-বান্ধৱী আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়াল, সন্তানো আছে। গান-নৃত্য আড্ডাৰ মাজেৰে সন্ধিয়াটো ৰঙীণ হৈ পৰিছে, সকলোৰে মনবোৰ উৰা মাৰিছে কলেজৰ দিনবোৰলৈ। দেউতাকবোৰে কথাপাতি আছে, বাপেকে হোৱাৰ পৰা 'Life একদম Change' No enjoyment, Boring হৈ কামবোৰ কৰি থাকিব লাগে, "পেনপেনীয়া Life"। কাষতে ৩/৪ বছৰীয়া ছোৱালীজনীয়ে শুনি আছে আৰু

তাইৰ চকুত আচৰতি হোৱাৰ চাৱনি, তাইৰ 'Hero' দেউতাই এইবোৰ কি কৈ আছে। এনে বহু ঘটনা আমি সকলোৱে দেখি থাকো। কিন্তু আমি বহু কম সংখ্যক মানুহে ইয়াৰ বিৰূপ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে অৱগত হওঁ।

এটি দেৱশিশু নিজে আহে জানো? নিশ্চয় নাহে, আমি পিতৃ-মাতৃয়ে মংগল কামনাৰে মাতি আনো নৱজাত দেৱশিশুক। সেয়েহে এটি শিশুক পৃথিৱীলৈ মাতি আনিয়ে আমাৰ দায়িত্ব শেষ নহয়। শিশুটিক শাৰীৰিক, মানসিক, আধ্যাত্মিক, আৱেগিক, সামাজিক, ফুলপাহিক উপযুক্ত সময়ত সঠিক সাৰ-পানী দি বিকশিত কৰি তোলাৰ সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব পিতৃ-মাতৃৰ।

পিতৃ-মাতৃৰ আটাইতকৈ সুন্দৰ দাপোনখনেই হৈছে তেওঁলোকৰ শিশুটি। অভিভাৱকৰ খাদ্যাভাস, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, ভাষা-সংস্কাৰ, ৰুচি সকলোখিনি প্ৰতিফলন হয় শিশুটিৰ গাত। শিশু-কৈশোৰে কৰা ভুলৰ একমাত্ৰ কাৰণ কিন্তু অভিভাৱকৰ দুৰ্বলতাৰ কাৰণ মাথো। মহানপণ্ডিত চাণক্যই কৈছিল, "৫ বছৰ পূৰ্ণ নোহোৱালৈকে আপোনাৰ শিশুটিক খুউব মৰম দিয়ক, ৬ বছৰ পৰা ১৫ বছৰলৈকে কঠোৰ নীতি তথা অনুশাসন পালন কৰক আৰু ১৬ বছৰ পিছৰ পৰা তেওঁলোকৰ বন্ধু হৈ পৰক।"

শিশু এটিক সুস্থতাৰে বিকাশ হোৱাত সহায়ক হোৱাৰ অভিভাৱক সকল প্ৰথমে নিজে মানসিকভাৱে প্ৰস্তুত হোৱাটো প্ৰয়োজনীয়। অভিভাৱকে আত্মসংযমৰ জৰিয়তে নিজৰ নএৱাৰ্থক গুণবোৰ ত্যাগ কৰি, নতুন উদ্যমেৰে সকলো দিশৰ পৰা ভাল উদ্যমেৰে প্ৰতিপালন কৰা শিশু এটি ভাল নোহোৱাৰ কাৰণে নাই।

আহকচোন আমি যান্ত্ৰিকতাৰ পৰা কিছু নিলগত মৰম-চেনেহৰ বান্ধোনৰে, নৈতিকতাৰ আদৰ্শৰে, পৰম্পৰা বিশ্বাসৰ বৈজ্ঞানিক বিশ্লেষণৰে আৰু কিছু মাতৃভাষা প্ৰেম, সামাজিক প্ৰেমৰ দাপোনত গঢ়ি তুলিবলৈ সংকল্পবদ্ধ হওঁ সেউজীয়াৰ প্ৰেমিক কণ কণ হাজাৰ শিশু।

❒❒❒

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি- ২০২০
এক অৱলোকন

প্ৰিয়ংকা পেগু
প্ৰবক্তা, চি.টি.ই., মঙলদৈ

১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিৰ পৰিৱৰ্তে সমাজৰ গতিশীলতা তথা পৰিৱতৰ্নৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ৩৪ বছৰৰ পিছত নতুনকৈ অন্য এক ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ২০২০ ৰূপায়ন কৰি কাৰ্যকৰী কৰাৰ দিশে সকলোৱে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাই আহিছে। ২০১৭ চনত ভাৰতবৰ্ষৰ মানৱ সম্পদ উন্নয়ন মন্ত্ৰণালয়ে এখন কমিটি গঠন কৰি দিয়ে। কমিটিখন Dr. K. Kasturirangan ৰ তত্বাৱধানত ২০১৯ চনত নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিৰ খচৰা এখন প্ৰস্তুত কৰে। কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটৰ দ্বাৰা জুলাই মাহৰ ২৯ তাৰিখে ২০২০ চনত নতুন শিক্ষা নীতি, ২০২০ কেবিনেটত গৃহীত কৰে। বৰ্তমান পৰ্যায়ত এই নীতিখন কাৰ্যকৰী কৰাৰ দিশে কাম-কাজ চলাই আছে। নতুন শিক্ষা নীতিয়ে ভাৰতবৰ্ষখন এখন 'Global knowledge' লৈ ৰূপান্তৰ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে।

নতুন শিক্ষা নীতিয়ে ১০+২ পদ্ধতিৰ পৰিৱৰ্তন ঘটাই নতুন শিক্ষা পদ্ধতি আৰ্হি প্ৰণয়ন কৰে। নতুন শিক্ষা নীতিৰ আৰ্হিটো হৈছে ৫+৩+৩+৪ । এই আৰ্হি মতে বিদ্যালয় শিক্ষা ৩ বছৰ বয়সৰ পৰা ১৮ বছৰ বয়সলৈ সামৰি লোৱা হৈছে। নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি, ২০২০ আৰ্হিত ৩ বছৰৰ শিশু অৰ্থাৎ ECCE (Early Child Care & Education) প্ৰাৰম্ভিক শিশু পৰিচৰ্যা আৰু শিক্ষা, এক শক্তিশালী ভেটি হিচাপে বিদ্যালয় শিক্ষা ব্যৱস্থাত সাঙুৰি লোৱাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। কিন্তু পূৰ্বৰ শিক্ষা নীতিত সাঙুৰি লোৱা নাছিল। ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিত বিশেষকৈ দুই ভাগ আছে। তাৰে প্ৰথম ভাগ 'বিদ্যালয় শিক্ষা' আৰু দ্বিতীয়টো ভাগ 'উচ্চ শিক্ষা' বিষয়ে বিৱৰণ কৰা হৈছে। এই আলোকপাত কেৱল বিদ্যালয় শিক্ষাৰ বিষয়ে এক অৱলোকন দাঙি ধৰা হ'ল। বিদ্যালয় শিক্ষাৰ আৰ্হিটোৰ বৰ্ণনা এনেধৰণৰ-

৫ + ৩ + ৩ + ৪

৫	৩	৩	৪
প্ৰাৰম্ভিক স্তৰ (Foundation Stage)	প্ৰস্তুতিমূলক স্তৰ (Preparatory Stage) (III-V) (৮-১১ বছৰ বয়স)	মধ্য স্তৰ (Middle Stage) (VI-VIII)	মাধ্যমিক স্তৰ Secondary Stage) (IX-XII)

প্ৰাৰম্ভিক স্তৰ (Foundation Stage):
- ২ বছৰ → (প্ৰথম+ দ্বিতীয় শ্ৰেণী) (৬-৮ বছৰ বয়স)
- ৩ বছৰ → (অংগনবাড়ী/প্ৰাক্‌বিদ্যালয়/বালভাটিকা) (৩-৬ বছৰ বয়স)

নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিৰ মূল কিছু বৈশিষ্ট্য আছে। সেইসমূহ হ'ল-

১। তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ভিতৰত প্ৰাথমিক সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যা জ্ঞান (Acheving Fundamental Literacy and Numeracy) আহৰণ কৰাত গুৰুত্ব প্ৰদান।

২। পাঠ্যক্ৰম বাছনিত শিথিলতা (Flexibelity)

৩। বিভিন্ন শিক্ষণ বিষয় কলা, বিজ্ঞান তথা বাণিজ্য শাখা বুলি কোনো ধৰণৰ স্পষ্ট বিভাজন (No Hard Separation) নাথাকিব।

৪। শিক্ষণ শিকন প্ৰক্ৰিয়া বহুভাষিকতাত (Multilingualism) হ'ব লাগিব।

৫। শিক্ষণ শিকনত প্ৰযুক্তিৰ (Technology) বিস্তৃত প্ৰয়োগ হ'ব লাগে।

৬। শিক্ষণ পদ্ধতি আৰু নীতিৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্নতা আৰু স্থানীয় বিষয়ৰ (Diversity and Local Content) প্ৰতি সন্মান প্ৰদান।

৭। ভিন্ন বিষয়বস্তু আৰু সামগ্ৰিক শিক্ষাত (Multidisciplinary and holistic education) গুৰুত্ব প্ৰদান।

৮। শিক্ষণৰ নিয়মিত মান নিৰ্ধাৰণৰ (Regular Formative Assessment) ব্যৱস্থা কৰা।

৯। ন্যায়পৰায়ণ আৰু সমদৰ্শিতা (Equity and Inclusion) ৰ ব্যৱস্থা কৰা।

বিদ্যালয় শিক্ষাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশসমূহ তলত চমুকৈ অৱগত কৰোৱা হ'ল-

১। প্ৰাৰম্ভিক শিশু পৰিচৰ্যা আৰু শিক্ষা (Early Child Care and Education/ECCE) ঃ নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ২০২০ য়ে শিক্ষাৰ শক্তিশালী ভেটি হিচাপে ECCE পৰ্যায়টো অৰ্থাৎ অংগনবাড়ী/প্ৰাক্ বিদ্যালয়/বালভাটিকা ৩ ৰ পৰা ৬ বছৰৰ ল'ৰা ছোৱালীক বিদ্যালয় শিক্ষাৰ লগত সংলগ্ন কৰিছে।

২। প্ৰাথমিক সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যা জ্ঞান (Fundamental Literacy and Numeracy) ঃ এই শিক্ষা নীতিয়ে তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ভিতৰতে সকলো শিশুৱে যাতে প্ৰাথমিক সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যা জ্ঞান আহৰণ কৰিব পাৰে তাত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে।

৩। পাঠ্যক্ৰম বাছনিত শিথিলতা (Flexibility in Course Choices) ঃ নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিৰ মতে বিভিন্ন শিক্ষণ শিকন বিষয়বস্তু যেনে কলা, বিজ্ঞান তথা বাণিজ্য শাখা বুলি কোনো ধৰণৰ স্পষ্ট বিভাজন (No Hard Separation) নাথাকিব।

৪। বহুভাষিকতা (Multilingualism) ঃ শিক্ষণ শিকন প্ৰক্ৰিয়া বহুভাষিকতা হ'ব লাগে বুলি এই শিক্ষা নীতিয়ে মত পোষণ কৰিছে। ইয়াৰ লগত সংগতি ৰাখি 'EK Bharat Shrestha Bharat' নামেৰে আমোদজনক কিছুমান কাৰ্যকলাপ বিদ্যালয়সমূহত অনুষ্ঠিত কৰাৰ কথা কোৱা হৈছে।

৫। পাঠ্যক্ৰম আৰু শিক্ষন পদ্ধতি (Curriculum and Pedagogy) ঃ নতুন শিক্ষা নীতি ২০২০ মতে বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰম আৰু শিক্ষণ পদ্ধতিৰ ৫+৩+৩+৪ আৰ্হিত পুনৰ গঠন কৰা হৈছে। আৰ্হিটো বৰ্ণনা এনে ধৰণৰ- প্ৰথম ৫ টা বৰ্ষ প্ৰাৰম্ভিক স্তৰ, ৩ টা বৰ্ষ প্ৰস্তুতিমূলক, ৩ টা বৰ্ষ মধ্যস্তৰ আৰু শেষৰ ৪ টা বৰ্ষ মাধ্যমিক স্তৰ আদি। বিদ্যালয় শিক্ষাটো এইকেইটা স্তৰত বিভাজন কৰা হৈছে। বিদ্যালয় শিক্ষাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰম প্ৰণয়ন আৰ্হি (National Curriculum Framework for School Education-NCFSE) ৰ দায়িত্ব SCERT সমূহক দিয়া হৈছে।

শিক্ষক শিক্ষা (Teacher Education) ঃ শিক্ষক শিক্ষা বিদ্যালয় শিক্ষাৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত। সেয়েহে ইয়াত চমুকৈ শিক্ষক শিক্ষাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল। নতুন শিক্ষা নীতি মতে ২০৩০ চনৰ ভিতৰত শিক্ষক শিক্ষা বা শিক্ষক প্ৰশিক্ষক বহু বিষয়যুক্ত মহাবিদ্যালয় আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনলৈ লৈ যোৱা প্ৰচেষ্টা কৰা হৈছে। এই শিক্ষা নীতিৰ মতে ২০৩০ চনৰ ভিতৰত শিক্ষকতাৰ বাবে নূন্যতম অৰ্হতা হ'ব চাৰি বছৰীয়া Integrated B.Ed ডিগ্ৰী। ৪ বছৰীয়া Integrated B.Ed পাঠ্যক্ৰমৰ বাহিৰেও ২ বছৰীয়া, ১ বছৰীয়া B.Ed পাঠ্যক্ৰমও থাকিব বুলি মত

পোষণ কৰা হৈছে। এম.এ. দুবছৰীয়া পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব যি ইতিমধ্যে কোনো বিষয়ত স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰিছে, ঠিক তেনেদৰে ৪ বছৰীয়া স্নাতক পাঠ্যক্ৰম অথবা দুবছৰীয়া স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্ৰম সম্পূৰ্ণ কৰি বিষয় শিক্ষক হ'বলৈ বিচাৰে সেইসকল ১ বছৰীয়া B.Ed পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

সময় পৰিৱৰ্তনশীল, গতিকে শিক্ষা নীতিৰো কিছু সাল সলনি কৰাটো বাঞ্ছনীয়। তেনে এক পৰিবৰ্তনৰ উদাহৰণ স্বৰূপে নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি, ২০২০। এই নীতিত শিক্ষা ব্যৱস্থাটো যথেষ্টখিনি উন্নতমানৰ কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা চলোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে আৰু কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। তাৰ কাৰণে দেশৰ সৰ্বমুঠ GDP ৰ পৰা ৬ শতাংশ শিক্ষা খণ্ডত বিনিয়োগ কৰাৰ কথাও এই শিক্ষা নীতিত উল্লেখ আছে। অন্য আগশাৰী দেশৰ তুলনাত সেয়াও কম পৰিমানৰ বিনিয়োগ বুলি ক'ব পাৰি। আমি যদি চাওঁ গৱেষণা তথা উদ্ভাৱন (Research and innovation)ৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষই মুঠ GDP ৰ পৰা কেৱল ০.৬৯ শতাংশ বিনিয়োগ কৰে, তাৰ বিপৰীতে USA ২.৮ শতাংশ তথা ইজৰাইল ৪.৩ শতাংশ আৰু দক্ষিণ কোৰীয়াত ৪.২ শতাংশ বিনিয়োগ কৰে। ২০১৭-১৮ বাজেট অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষই মুঠ GDP ৰ ৪.৪৩ শতাংশ বিনিয়োগ কৰিছিল। সেয়া এতিয়া বৃদ্ধি কৰি ৬ শতাংশ ... শিক্ষাত বিনিয়োগ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা চলোৱা হৈছে। নতুন শিক্ষা নীতিৰ মতে ২০৩৫ চনৰ ভিতৰত উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৫০ শতাংশলৈ নামভৰ্তিকৰণ (Enrollment) বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। গতিকে ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত বিশ্ব পৰ্যায়লৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাইছে।

❏❏❏

মহিলাৰ ৰাজনৈতিক সক্ৰিয়তা আৰু ৰাজনীতিত ৩৩% আসন সংৰক্ষণ

নকুল চন্দ্ৰ শৰ্মা,
বি. এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

ভাৰতীয় ৰাজনীতিত দীৰ্ঘদিনৰে পৰা চলি থকা এটা বিতৰ্কিত বিষয় হৈছে ৰাজনীতিত মহিলাসকলৰ বাবে আসন সংৰক্ষণ। এই বিষয়টোক লৈ ভাৰতীয় ৰাজনীতিত দীৰ্ঘদিনৰে পৰা বাক্‌বিতণ্ডাৰ সৃষ্টি হৈছে। প্ৰশ্ন হয় কিহৰ কাৰণে ৰাজনীতিত মহিলাসকলৰ বাবে আসন সংৰক্ষণ কৰিবলগীয়া হৈছে। আমি যদি প্ৰাচীন ভাৰতৰ ইতিহাস অধ্যয়ন কৰো তেতিয়া জানিবলৈ পাম যে হিন্দু ধৰ্মৰ পৌৰাণিক গ্ৰন্থসমূহত নাৰীক সন্মানীয় স্থান দিয়া হৈছিল। মনু সংহিতাৰ তৃতীয় অধ্যায়ৰ ৫৬ নং শ্লোকত উল্লেখ আছে-

যত্ৰ নাৰ্য়স্তু পূজ্যন্তে ৰমন্তে তত্ৰ দেৱতাঃ।
য়ত্ৰৈতাস্তু ন পূজ্যন্তে সৰ্বাস্তত্ৰাফলাঃ ক্ৰিয়াঃ।।

অৰ্থাৎ য'ত নাৰী সন্মানিতা তাত দেৱতাসকল প্ৰসন্ন হয়। য'ত নাৰী অপমানিত তাত সকলো যজ্ঞাদি কৰ্ম নিষ্ফল হয়। ঋকবেদতো নাৰীক ব্ৰহ্মাণ্ডৰ সৰ্বোচ্চ সত্তা বুলি কোৱা হৈছে।

বৈদিক আৰু উত্তৰ বৈদিক যুগত স্ত্ৰী শিক্ষাৰ যথেষ্ট অগ্ৰগতি হৈছিল। সমাজত শিক্ষিতা মহিলাক উচ্চ স্থান দিয়া হৈছিল। তেওঁলোকক "দেৱী" বুলি কোৱা হৈছিল। যেনে— উৰ্বশী, গাৰ্গী, অপলা, লোপমুদ্ৰা আদি।

যুগৰ পৰিবৰ্তনৰ লগে লগে ভাৰতৰ একালৰ আৰ্য্য অথবা বৈদিক সভ্যতা তথা সমাজ ব্যৱস্থা অৱক্ষয়ৰ গৰাহত পৰিল। নিৰক্ষৰতা, অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰে দিব্যজ্ঞানৰ ঠাই ল'লে। স্ত্ৰী-পুৰুষৰ সমান অধিকাৰ থকা সমাজ ব্যৱস্থা ক্ৰমে পুৰুষ প্ৰধান সমাজ ব্যৱস্থালৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল। বাল্যবিবাহ, সতীদাহ, যৌতুকৰ বাবে অত্যাচাৰ, উৎপীড়ন আদি ঘটনা তেনেই সাধাৰণ হিচাপে বিবেচিত হ'ল।

বৃটিছৰ শাসন কালত নাৰী শিক্ষাৰ পুনৰ প্ৰচলন হয়। নাৰীয়ে নিজৰ পাৰদৰ্শিতাৰ বলত পুৰুষৰ সমানে ৰাজনীতি, অৰ্থনীতিৰ উপৰিও বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি যাবলৈ সক্ষম হৈছিল যদিও পুৰুষৰ তুলনাত এই সংখ্যা তেনেই তাকৰ। এচাম শিক্ষিত হৈছে যদিও মানসিক চাপৰ পৰা মুক্ত হ'ব পৰা নাই। এচাম সামান্য শিক্ষাৰ পৰাও বঞ্চিত হৈছে। দিনৰ দিনটো অশেষ পৰিশ্ৰম কৰিও নিজৰ প্ৰাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত। সতীদাহ, ডাইনী হত্যা, ধৰ্ষণ, কন্যা শিশুৰ ভ্ৰূণ হত্যা আদি দৈনন্দিন ঘটা নাৰীজনিত ঘটনাই মানৱ সমাজক লজ্জিত কৰিছে। নাৰীৰ বিৰুদ্ধে ঘটা এই ঘটনাবোৰৰ বিপক্ষে থিয় হ'বলৈ হ'লে প্ৰতিগৰাকী নাৰী উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত হ'ব লাগিব। ৰাজনৈতিকভাৱে সজাগ সচেতন হ'ব লাগিব।

ঝান্সীৰ ৰাণী লক্ষ্মীবাই, বৰ অসমৰ নগাভূমিৰ গাইদালো, কনকলতা বৰুৱা ইত্যাদিয়ে স্বাধীনতা আন্দোলনত নিজৰ জীৱন বিসৰ্জন দিছিল। কালক্ৰমত স্বাধীনতা আন্দোলনে জন্ম দিছিল এচাম মহিলা ৰাজনীতিকৰ যেনে— বিজয় লক্ষ্মী পণ্ডিত, সুচেতা কৃপালানি, সৰোজনী নাইডু, বেগম হজৰত মহানী ইত্যাদি। পিছলৈ এই তালিকাত নাম অন্তৰ্ভুক্ত হৈছিল পদ্মজা নাইডু, ৰাজকুমাৰী অমৃত কৌৰ, ৰাজবংশী দেৱী, ইন্দিৰা গান্ধী ইত্যাদি। বিজয় লক্ষ্মী পণ্ডিত প্ৰাদেশিক চৰকাৰৰ মন্ত্ৰী আছিল। তেওঁ ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ প্ৰথম গৰাকী ভাৰতীয় মহিলা প্ৰতিনিধি আছিল। লগতে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাত নেতৃত্ব কৰা প্ৰথম গৰাকী ভাৰতীয়। দেশৰ প্ৰথম গৰাকী মহিলা মুখ্যমন্ত্ৰী সুচেতা কৃপালানি। দেশৰ প্ৰথম গৰাকী মহিলা প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধী। অসমতো খাছী, জয়ন্তীয়া পাহাৰ জিলাক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা মাভিছ ডুন, নগাঁৱৰ উষা বৰঠাকুৰ আদিৰ নাম উল্লেখযোগ্য। এইসকল মহিলাই নিজৰ ব্যক্তিগত গুণৰ বাবেই ইতিহাসৰ পাতত নিজৰ নিজৰ

নাম সোণালী আখৰেৰে লিপিবদ্ধ কৰিলে। তথাপি এই সংখ্যা নিচেই তাকৰ। বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত মহিলাসকল পিছপৰি ৰ'ল। মহিলাক বিভিন্ন সামাজিক মৰ্যদা আৰু সা-সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হ'ল, নিৰ্যাতন চলোৱা হ'ল। নাৰীজনিত অপৰাধ ক্ৰমে বৃদ্ধি হ'ল।

ভাৰতীয় সংবিধানে সকলোকে সম অধিকাৰ দিছে। সংবিধানৰ ১৪ নং অনুচ্ছেদত উল্লেখ কৰা হৈছে "The state shall not deny to any person equality before law and equal protection of the laws within its territory." এই সংবিধান প্ৰদত্ত অধিকাৰ থকা স্বত্বেও নাৰী পুৰুষতকৈ বহু পিছ পৰি ৰ'ল।

মহিলাসকলক ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত সচেতনতা বৃদ্ধিৰ বাবে স্বাধীনতাৰ পৰৱৰ্তী সময়ত সংসদৰ ভিতৰে বাহিৰে বিভিন্ন আলোচনা-সমালোচনা হ'ল। মহিলাসকলক ৰাজনীতিত ৩৩% আসন প্ৰদানৰ বাবে দীৰ্ঘদিন ধৰি বিতৰ্ক চলিল। ৰাজনৈতিক দলবিলাকৰ মাজত পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ বিৰুদ্ধে বোকা ছটিওৱা ৰাজনীতি আৰম্ভ কৰিলে। অৱশ্যে আমি জানি থোৱা ভাল হ'ব যে বিশ্বৰ বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰত আজি কিছু বছৰ আগৰেপৰাহে মহিলাসকলক ৰাজনৈতিক অধিকাৰ দিয়া হৈছিল। ইংলেণ্ডৰ দৰে উদাৰতাবাদী ৰাষ্ট্ৰ এখনত ১৯২৮ চনত, আমেৰিকাৰ ১৯২০ চনত, জাৰ্মানীত ১৯১৯ চনত, ফ্ৰান্সত ১৯৪৬ চনতহে মহিলাসকলক ভোটাধিকাৰ দিয়া হৈছিল। আমাৰ ভাৰতত ১৯৪৭ চনত অৰ্থাৎ স্বাধীনতা লাভৰ পাছতহে মহিলাসকলক ৰাজনৈতিক অধিকাৰ দিয়া হৈছিল।

গণতান্ত্ৰিক শাসনৰ সফলতাৰ বাবে ৰাজনীতিত মহিলাৰ অংশ গ্ৰহণ অতি প্ৰয়োজনীয়। গণতান্ত্ৰিক শাসন প্ৰকৃতাৰ্থত জনসাধাৰণৰ শাসন হ'বলৈ হ'লে অধিকসংখ্যক লোকক শাসনত অংশ গ্ৰহণৰ অধিকাৰ দিব লাগে। মহিলাক বাদ দি কেতিয়াও প্ৰকৃত গণতন্ত্ৰ হ'ব নোৱাৰে। মহিলাসকল ৰাজনৈতিকভাৱে সজাগ সচেতন হ'লেহে মহিলাৰ আত্মিক, ৰাজনৈতিক, সামাজিক বা অৰ্থনৈতিক শক্তি বৃদ্ধি হ'ব আৰু ইয়ে নাৰী সৱলীকৰণত সহায় কৰিব। নব্বৈ দশকৰ পৰা ভাৰতীয় ৰাজনীতিত মহিলাৰ বাবে ৩৩% আসন সংৰক্ষণৰ আলোচনাই দেশৰ ৰাজনীতিত ভিন্ন প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিছে। ১৯৯৬ চনৰ United Front চৰকাৰৰ মুৰব্বী এইচ্ ডি দেৱগৌড়াৰ সময়ত পোনপ্ৰথমে ভাৰতীয় ৰাজনীতিত মহিলাৰ বাবে আসন সংৰক্ষণৰ বিধেয়ক সদনত উত্থাপন হৈছিল যদিও চৰকাৰৰ অংশীদাৰ দলসমূহেই ইয়াৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। গতিকে বিধেয়কখন গৃহীত নহ'ল। ১৯৯৮ চনত বিজেপি নেতৃত্বাধীন National Democratic Alliance এ পুনৰ সদনত বিধেয়কখন উত্থাপন কৰিছিল। যদিও এইবাৰো সহযোগী দলসমূহৰ বিৰোধিতাৰ বাবে ই গৃহীত নহ'ল। ২০০২, ২০০৩, ২০০৪ চনতো ইয়াক গৃহীত কৰাৰ বাবে চলোৱা প্ৰচেষ্টা ব্যৰ্থ হয়। ২০১০ চনত কংগ্ৰেছ নেতৃত্বাধীন United Progressive Alliance চৰকাৰৰ দিনত এই বিধেয়ক ৰাজ্যসভাত গৃহীত হৈছিল যদিও অংশীদাৰ দল সমাজবাদী দল আৰু জনতা দলৰ বিৰোধিতাৰ বাবে বিধেয়কখন লোকসভাত উত্থাপন নকৰিলে। দুই সহযোগী দলে সমৰ্থন প্ৰত্যাহাৰ কৰিলে চৰকাৰৰ পতন হ'ব বুলি আশংকা কৰি লোকসভাত উত্থাপন নকৰিলে।

অৱশেষত সুদীৰ্ঘ ২৭ বছৰীয়া বাক-বিতণ্ডাৰ অন্তত ২০২৩ চনৰ ১৯ মাৰ্চৰ দিনা বহু প্ৰতিক্ষীত মহিলাৰ বাবে ৩৩% আসন সংৰক্ষণ বিধেয়কখন নতুন সংসদ ভৱনত প্ৰৱেশৰ প্ৰথম দিনাই উত্থাপন হয়। সংসদৰ পাঁচদিনীয়া বিশেষ অধিৱেশনৰ প্ৰথম দিনটোতে নতুন সংসদ ভৱনত বিধেয়কখন উত্থাপন কৰা হয়। ২০২৩ চনৰ ১৯ মাৰ্চৰ দিনটোতে ঐতিহাসিক 'মহিলা সংৰক্ষণ বিধেয়ক" সংসদত উত্থাপন হয় আৰু লোকসভাত ৪৫২-২ আৰু ৰাজ্যসভাত ২১৫-০ ভোটৰ ব্যৱধানত বিধেয়কখন গৃহীত হয়। ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে স্বাক্ষৰ কৰাৰ পিছতে ই আইনত পৰিণত হয়। এই বিধেয়ক আইনত পৰিণত হোৱাৰ লগে লগে লোকসভা আৰু বিধানসভাসমূহত মহিলাৰ বাবে ৩৩% আসন সংৰক্ষণ হ'ব। এই বিধেয়কত ৰাজ্য সভা আৰু বিধান পৰিষদত আসন সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা নাই। এই ৩৩% আসন সংৰক্ষণৰ পৰাই অনুসূচীত জাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ মহিলাৰ বাবে এক তৃতীয়াংশ আসন সংৰক্ষণ কৰা হ'ব। এই সংৰক্ষণ বিধেয়ক "নাৰী শক্তি বন্দন অধিনিয়ম" হিচাপে জনা যাব

আৰু লগতে এই সংশোধনীক ১২৮ তম সংবিধান সংশোধনী বুলি জনা যাব। এই আইন ২০২৬ চনৰ পিছত হ'বলগীয়া সমষ্টি পুনৰনিৰ্দ্ধাৰণৰ পিছতহে কাৰ্যকৰী হ'ব। এই সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা প্ৰথমে ১৫ বছৰলৈ বাহাল থাকিব আৰু ১৫ বছৰ পিছত সংসদে পুনৰ ১৫ বছৰলৈ বৃদ্ধিৰ বাবে আইন প্ৰণয়ন কৰিব। বৰ্তমান লোকসভাত মহিলা প্ৰতিনিধিৰ সংখ্যা মাত্ৰ ৭৪ গৰাকী অৰ্থাৎ ১৩.৬%। এই আইন কাৰ্যকৰী হ'লে লোকসভাত মহিলাৰ সংৰক্ষিত আসন হ'ব ১৮১ গৰাকী। অৱশ্যে সমষ্টি পুনৰ নিৰ্ধাৰণৰ পিছত এই সংখ্যা আৰু বৃদ্ধি হ'ব পাৰে।

এইটো উল্লেখ কৰাটো ভাল হ'ব যে এইবোৰ বিতৰ্কৰ মাজতে স্থানীয় নিকায়সমূহক সাংবিধানিক মৰ্যাদা প্ৰদানৰ বাবে ১৯৯২ চনত ৭৩ আৰু ৭৪ তম সংবিধান সংশোধনী প্ৰস্তাৱ সদনত উত্থাপিত হয়। এই আইনে গাঁও আৰু চহৰ অঞ্চলৰ স্থানীয় নিকায়সমূহক সাংবিধানিক মৰ্যাদা প্ৰদান কৰিলে। ১৯৯৩ চনৰ পৰা এই আইন কাৰ্যকৰী হয়। এই দুয়োখন আইনে ভাৰতবৰ্ষৰ ইতিহাসত প্ৰথমবাৰৰ বাবে মহিলাসকলক চৰকাৰ, পৰিচালনাত অংশীদাৰ কৰি তুলিলে। এই আইনৰ জৰিয়তে গাঁও আৰু চহৰ অঞ্চলত স্থানীয় নিকায়সমূহত মহিলাসকলৰ বাবে মুঠ আসনৰ এক তৃতীয়াংশ আসন সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ল। মহিলাসকলৰ বাবে সংৰক্ষিত মুঠ আসনৰ ভিতৰৰে কিছু আসন অনুসূচিত জাতি আৰু জনজাতিৰ মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষিত থাকিব।

মহিলাসকল ৰাষ্ট্ৰ এখনৰ চালিকা শক্তি। অৱশ্যে মহিলাৰ ৰাজনৈতিক ক্ষমতা বা অংশগ্ৰহণে মহিলাৰ স্থিতিক মহিলাক মজবুত কৰাত সহায় নকৰিব যদিহে মহিলাসকল আৰ্থিকভাৱে স্বাৱলম্বী নহয়, সুশিক্ষিত নহয় আৰু সচেতন নহয়।

সদৌ শেষত এটা কথা মনত ৰাখিব লাগিব যে নাৰী যদি নিজৰ অধিকাৰ, কৰ্তব্যৰ প্ৰতি সচেতন নহয়, আগ্ৰহী নহয় তেনেহ'লে আইন-কানুন নিৰৰ্থক। এই ৩৩% মহিলাই সক্ৰিয়ভাৱে যুক্তিসহকাৰে সমাজৰ কল্যাণৰ অৰ্থে সমাজৰ হকে মাতমাতি ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ বাবে এখন নিকা, স্বচ্ছ ৰাজনৈতিক মঞ্চ গঢ়ি থৈ যাব লাগিব। নাৰী যদি সচেতন নহয়, স্বতন্ত্ৰ নহয়, সাহসী, শিক্ষিতা নহয়, বৌদ্ধিক বিকাশ নহয় তেতিয়াহ'লে চৰকাৰে যিমান আইন প্ৰণয়ন কৰিলেও সেইবোৰৰ কোনো অৰ্থ নাথাকিব কিয়নো 'Eternal vigilance is the price of liberty.' ❑❑❑

এখন নদী

গৌতম কুমাৰ দাস
গাণনিক , চি.টি.ই., মঙলদৈ

সেই যে নদীখন দেখিছা
এদিন এই ফালেই
গতি কৰিছিল।
লহপহকৈ বঢ়া গছৰ
ফাকে ফাকে গৈ
সাগৰ চুইছিল।
পোৱা নোপোৱাৰ
অনেক কথা
মাজ নিশা
তৰাৰ স'তে পাতিছিল।

সেই যে নদীখন দেখিছা
এদিন দুয়োপাৰ উপচি
পানীৰে ভৰি আছিল
আৰু মই........।
নদীখনে নজনাকৈয়ে
প্ৰেমত পৰিছিলো,
হয়তো নদীখনেও
এতিয়া সেইবোৰ গীতৰ সুৰ হ'ল।
কোনোবা পক্ষীৰ দেউকাৰ কোবত
উৰি যোৱা ৰেণু হ'ল। ❑❑❑

সাম্প্রতিক কালৰ যুৱ মানসিকতা আৰু ধৰ্মাদশৰ প্ৰাসঙ্গিকতা

মনেশ্বৰ কলিতা
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

সাম্প্ৰতিক কাল মানেই আমাৰ মনলৈ এনে এটা ধাৰণা আহে যে বিজ্ঞানৰ আলোকেৰে আলোকিত যুগ। এই সময়ত মানুহে প্ৰগতিৰ শিখৰত অৱতীৰ্ণ হৈছে। তথ্য প্ৰযুক্তিৰ জয় জয় ময় ময় অৱস্থা। এইটোৰ পিছত সেইটো উদ্‌ঘাটন, আৱিস্কাৰ। মানুহে উচ্চৰ পৰা উচ্চতম গতিত আৰোহণ কৰিছে। তেনে স্থলতো এইখন সমাজতে হত্যা, হিংসা, লুণ্ঠন, ঠগ প্ৰৱঞ্চনা, চুৰি অপহৰণ আদিৰ লেখিয়া সংঘটিত ঘটনাবিলাক চিৰ পৰিচিত হৈ পৰিছে। আজিৰ মানৱ সমাজৰ সৰ্বস্তৰৰ মানুহৰ মাজত নৈতিকতা, মানৱতা এজনৰ প্ৰতি আনজনৰ সদ্‌ভাৱ, মিলাপ্ৰীতি আদি গুণবোৰৰ কোনো মূল্য নোহোৱা হৈ পৰিছে। তাৰ ভিতৰত যুৱ প্ৰজন্মৰ মাজৰপৰা বহুতো যুৱক যুৱতী এনেবোৰ গুণ আহৰণৰ পৰা আতৰি আহিছে। মানৱীয় গুণবোৰ হেৰাই গৈছে আৰু দানবীয় গুণ অৰ্থাৎ আসুৰিক প্ৰবৃত্তিবোৰে গা কৰি উঠিছে। সৰু সৰু কথাতে বিশ্বাসৰ ঠাইত অবিশ্বাস, উচ্চ শিক্ষিত হ'লেও অন্ধ বিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ আদিৰ পৰা মুক্ত হ'ব পৰা নাই। অৱশ্যে এতিয়াও বহু সচেতন যুৱক-যুৱতী আছে যদিও তেওঁলোক এপাচি শাকত এটা জলকীয়াহে। যুৱচাম ভৱিষ্যতৰ মূল চালিকা শক্তি। এই যুৱ চামৰ ওপৰতে ভৱিষ্যতৰ সকলো দায়িত্ব। গতিকে মূল চালিকা শক্তিৰে স্খলন ঘটাৰ বাবে গোটেই সমাজতে অশান্তিয়ে গা কৰি উঠিছে। ইয়াৰ বাবে দায়ী সুৰা, ড্ৰাগছ, আন আন ৰাগিয়াল বস্তু, পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ অন্ধ অনুকৰণ আৰু জাতীয় চেতনাৰ প্ৰতি গভীৰ বৈৰাগ্যভাৱ।

এনে এক সংকটৰ সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা যুৱ সমাজ আগবাঢ়ি নৈহিব লাগিব। আত্মা, মন, বুদ্ধি আৰু শৰীৰৰ সংযোগত যি জাগৰণ হয় সিয়েই আধ্যাত্মক চেতনা। আধ্যাত্মিক চেতনাৰ বাহ্যিক প্ৰকাশ নঘটে। ই অনুভৱৰ বিষয়হে। সেয়েহে বৰ্তমান যুৱ সমাজে আধ্যাত্মিক চেতনাৰ অৱলম্বনত বলিষ্ঠ পদক্ষেপ লৈ ভৱিষ্যতৰ সমাজ ব্যৱস্থা তথা দেশৰ সুস্থ ৰাজনৈতিক বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰাত মনোনিৱেশ কৰিব লাগিব। নহ'লে সমাজ ব্যৱস্থা আৰু অধঃপতনে যাব, আনফালে দেশৰ শাসন ব্যৱস্থাও সমূলি ধ্বংস হৈ যাব। জীৱনৰ যৌৱন অৱস্থাটোকে যুৱক বোলা হয়। যুৱকেই তৰুণ শক্তি। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল তাৰক। যি শক্তিয়ে নিজৰ লগতে সমাজ তথা দেশক তৰাব পাৰে। যুৱ শক্তিয়েই হ'ল দেশৰ ধৰণীস্বৰূপ। এই সময়তে নিজৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য মূৰ পাতি লয়। ইয়াৰ পৰাই জীৱন যাত্ৰা আৰম্ভ কৰে এজন সুনাগৰিক হিচাপে। নিজৰ বিবেক বুদ্ধিৰে ভাল বেয়া সৎ-অসৎ, উচিত-অনুচিত আদি কথাবোৰ চিন্তা কৰিব পাৰে। নিজক সৎ চিন্তা আৰু সজ ধাৰণাৰে কিছু নিয়ম নীতিৰ মাজেৰে পৰিচালিত কৰিব লাগে। যাতে এটা সুস্থ পৰিৱেশ গঢ় লৈ উঠিব পাৰে।

সাম্প্ৰতিক কালত বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পঢ়া শুনাত মন নিদি পৰীক্ষা গৃহত অসৎ উপায় অৱলম্বন কৰাৰ চেষ্টা কৰে। নকল কৰি হ'লেও কৃতকাৰ্য হোৱাৰ মানসিকতাও গঢ় লৈ উঠিছে। নিজৰ ওপৰত বিশ্বাস নাই নে? শিক্ষা আহৰণত গুৰুত্ব নাই। এসময়ত অসমীয়া মানুহে অন্য এজন মানুহৰ ছাঁটোকে নগছকিছিল, ডেকা ল'ৰাক বাঁহ গছ, কল পচলা আদি কাটিবলৈও বাৰণ কৰিছিল। বৰ্তমান তেনে বহু যুৱকে নৰহত্যাৰ দৰে মহাপাপ কৰিবলৈকেও ভয় নকৰা হ'ল। শ্ৰম নকৰাকৈয়ে সহজতে ধনী হোৱা মানসিকতা বহুজনৰ মনত ঠাই ল'লে। ফলত তেওঁলোকৰ মনত যিমান বেয়া কাম নহলেও কৰিবলৈকে ভয় বা

সংকোচ নকৰা হ'ল। অন্যহাতে শ্রম বিমুখতাও যুৱ সমাজৰ মাজৰ এচামৰ মহা ব্যাধি। উৎসৱ পাৰ্বনত বিসৃঙ্খল পৰিৱেশ, ধৰ্মৰ নামত অধৰ্ম, সংস্কৃতিৰ নামত অপসংস্কৃতি ইত্যাদিৰ বিভিন্ন পৰিৱেশ দেখিবলৈ পোৱা যায়। ইয়াৰোপৰি শিক্ষানুষ্ঠান সমূহক ৰেগিং কৰা মাঘ বিহুৰ উৰুকাৰ ৰাতি নঘলা জপনা বাৰীৰ বয় বস্তু চুৰ কৰা আদি অপসংস্কৃতিয়েও আৱৰি ধৰিছে। নিচাযুক্ত দ্রব্য যেনে- সুৰাপান, ড্রাগছ, ব্রাউন চুগাৰ, হিৰ'ইনৰ ব্যৱহাৰে যুৱ সমাজক ধ্বংসৰ মুখলৈ ঠেলি দিছে।

প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ বলত মানুহে মহাকাশত প্ৰৱেশ কৰিছে। জলচৰ প্ৰাণীৰ দৰে সাগৰৰ তলি ভেদ কৰিছে। সমগ্ৰ পৃথিৱীখন এখন বৃহৎ গাৱলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিছে। অথচ ইয়াতেই মানুহে মানুহৰ দৰে কাম কৰিবলৈ ভয় কৰা হৈছে। এজনৰ আনজনৰ প্ৰতি ঘৃণা আৰু অবিশ্বাসৰ ভাৱ গঢ়ি উঠিছে। এজনে আনজনৰ সুখ কাঢ়ি আনি নিজে সুখী হোৱাৰ চিন্তা। মানুহৰ মাজত দূৰত্ব বাঢ়ি গৈছে। জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ড নিৰ্ণয় হৈছে টকা-পইছা, গাড়ী-মটৰ, শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত অট্টালিকাৰে, মানৱীয় গুণেৰে নহয়।

সাম্প্ৰতিক কালত যুৱ মানসিকতাৰ উশৃংখলতাৰ অন্য এটা কাৰণ হ'ল আধ্যাত্মিক দৈন্য। কিয়নো আধ্যাত্মিকতাৰ ভেটিতহে এখন সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ সমাজ গঢ়ি উঠিব পাৰে। জ্ঞান বিজ্ঞান তদং ৰহস্যৰ সম্যক জ্ঞান লাভ হয় আধ্যাত্মিক দৰ্শনৰ যোগেদি, কিন্তু আমাৰ সমাজ তথা শিক্ষা পদ্ধতিয়ে আধ্যাত্মিক শিক্ষাক উপেক্ষা কৰিছে। লগতে বস্তুবাদী দৰ্শনৰ আধ্যাত্মক গুৰুত্ব যুৱ সমাজক সত্যৰ প্ৰতি পৰাংমুখ কৰিছে। বৰ্তমান আধ্যাত্মিক গ্ৰন্থাদি অধ্যয়ন, সৎসঙ্গ লাভ তথা ধৰ্মীয় আচাৰ অনুষ্ঠান আদিয়ে দৈহিক মানসিক আধ্যাত্মক উৎকৰ্ষ সাধনাৰে মহৎ আত্মোলব্ধিৰ সুযোগ দিব পাৰে যিয়ে উশৃংখলাৰ বিপৰীতে যুৱমনক দৃঢ় আত্মশকতি প্ৰদান কৰিব পাৰে।

বৰ্তমানৰ যুগটো সৰ্বাধিক অৱক্ষয়ৰ যুগ। এই সৰ্বাত্মক অৱক্ষয়ে ব্যক্তিৰ জৰিয়তে আমাৰ সমাজ জীৱনত এনেভাৱে জোকাৰি গৈছে যে আমাৰ সমাজ জীৱনৰ শৃঙ্খলা ৰক্ষাৰ বাবে প্ৰয়োজন হৈছে ব্যক্তি জীৱনৰ দৃঢ়তা আৰু সৰলতাৰ। ব্যক্তি জীৱনৰ এনে বহু শূণ্যতাৰ দৰেই আধ্যাত্মিক দুৰ্বলতাও ব্যক্তি জীৱনৰ দৈনৰেই প্ৰতিফলন। কিন্তু ব্যক্তিক সমাজ আৰু যুগক সুস্থিৰ সুশৃঙ্খল কৰি ৰাখিবলৈ হ'লে আধ্যাত্মিক জ্ঞান আৰু উপলব্ধিৰ প্ৰয়োজনীয়তাক অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। যিহেতু যুৱ সমাজৰ ওপৰত সমাজ, জাতি আৰু দেশৰ ভৱিষ্যত বহু পৰিমাণে নিৰ্ভৰশীল। গতিকে সুস্থ আৰু সু-শৃঙ্খল ব্যক্তি আৰু সমাজ নিৰ্মাণত ধৰ্মীয় ধ্যান ধাৰণা আৰু আধ্যাত্মিক সবলতাৰ প্ৰয়োজনীয়তা এক বিজ্ঞান সন্মত সমল তথা উপযুক্ত তথ্য।

ধৰ্ম-অধৰ্ম, ন্যায়-অন্যায়, সত্য-অসত্য, সংস্কৃতি-দুস্কৃতিৰ চিৰন্তন দ্বন্ধ অনাদি কালৰপৰাই চলি আহিছে আৰু অনন্ত কাললৈ চলি থাকিব। এই সত্য শ্বাশ্বত। যুগে যুগে সংস্কৃতিপ্ৰেমীজন সমাজৰ এই সংঘাটে ব্যতিব্যস্ত কৰি আহিছে। যি যুগত ধৰ্ম, ন্যায়, সত্য, সংস্কৃতি, অহিংসা, প্ৰেম আদি ঐশ্বৰিক তত্বাদৰ্শ সমূহৰ প্ৰতিষ্ঠা হৈছে আৰু বিকাশ ঘটিছে। সেই যুগতে মানৱ সমাজত শান্তি শৃঙ্খলা বিৰাজ কৰিছে আৰু প্ৰগতিৰ সেন্দুৰীয়া আলিৰে সমাজ জীৱন অগ্ৰসৰ হৈছে। আনহাতে যি কালত অধৰ্ম অন্যায়, হিংসা, বিদ্বেষ আদিৰ লেখীয়া দানবীয় শক্তিবোৰৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ হৈছে তেতিয়াই ব্যক্তি আৰু সমাজ জীৱন বিপৰ্যস্ত হৈছে। পৰমেশ্বৰ প্ৰভু ভগৱন্তই এই বিনন্দীয়া ধৰিত্ৰীখন সৃষ্টি কৰি ইয়াত জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানুহকে ধৰি উৰণ, বুৰণ, গজন আৰু ভ্ৰমণ এই চাৰিমুঠি জীৱৰ সৃষ্টি কৰিছে। জীৱ সমূহৰ প্ৰবৰ্ত্তন সুখ শান্তি আৰু সম্ভোগৰ বাবে বিশ্বনিয়ন্তাই সকলোবোৰ উপাদান সৃষ্টি কৰি বিধি বিধান নিৰ্দিষ্ট কৰি দিছে। জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানুহৰ বাবে ধৰ্ম অৰ্থ কাম মোক্ষ এই চাৰি পুৰুষাৰ্থ সাধনাৰ উত্তম ক্ষেত্ৰ উন্মুক্ত কৰি দি জীৱন সুন্দৰ আৰু আনন্দময় কৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিছে। জগতত পশু-পক্ষী, তৰু-তৃণ, গছ-লতাই বিশ্বনিয়ন্তাৰ বিধি বিধান অকণো হেৰফেৰ নকৰাকৈ মানি চলা বাবে প্ৰকৃতিজগত সদায় শান্তিৰে ভৰা। আনহাতে ঈশ্বৰৰ বিধিৰ পিৰীতে যোৱা বাবে মানুহৰ জগত সদায় দুখময়। বিশেষকৈ যুৱ সমাজ বা সম্প্ৰদায়ৰ মাজত ইয়াৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ খুবেই বেছি। ঈশ্বৰে শ্ৰজন কৰা এই সুন্দৰ পৃথিৱীখন মানুহে সৎ কৰ্মৰ দ্বাৰা নৰকতো পতিত কৰিব পাৰে। মানুহৰ জীৱনলৈ মানুহে নমাই অনা

দুখ-দুৰ্দশা দেখি ইংৰাজ কবি ওৱাৰ্ডচ্‌ৱাৰ্থে আক্ষেপ কৰি এটি কবিতাত কৈছে-

"Rapine avarice, expense.
This is idolatry and these we adore
Plain living and high thisnking are no more."
(London 1802)

আধুনিক ভাৰতীয় সমাজৰ বিপৰ্যয় দেখি ১৯৫৬ চনতে ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰখ্যাত দাৰ্শনিক পণ্ডিত ডঃ সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণে কৈছিল "We have to fight today not so much against death and disease as against man's inhumanity to man oppression and in-justice." অৰ্থাৎ মৃত্যু অথবা ব্যাধিৰ বিৰুদ্ধে সংগ্ৰাম কৰিব লগা হোৱা নাই, যিমান সংগ্ৰাম কৰিব লগা হৈছে মানুহৰ প্ৰতি বৰ্বৰতা, নিপীড়ন আৰু অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধে। সাম্প্ৰতিক কালত আমাৰ সমাজত বিৰাজ কৰা বৰ্বৰতা, শোষণ নিপীড়ন, অন্যায়, অধৰ্ম ৰোধ কৰিবলৈ হ'লে কোনো সৎলোকে গাইগুটীয়াকৈ প্ৰচেষ্টা চলাই সফল কাম হ'ব নোৱাৰে। সমাজৰ সকলো স্তৰৰ শান্তিপ্ৰিয় সচেতন লোকসকল বিশেষকৈ যুৱ সমাজ সংঘৱদ্ধ হৈ সাহসেৰে কঠিন প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব। যিকোনো ত্যাগৰ বিনিময়তে সমাজৰ পশ্চাদমুখী গতিৰোধ কৰি মৰতত সৰগ ৰচনা কৰা সংকল্প দৃঢ় কৰি ক'ব লাগিব।

সাম্প্ৰতিক কালৰ যুৱ মানসিকতাত ধৰ্মাদৰ্শৰ প্ৰাসঙ্গিকতা এক বিশেষ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল ধৰ্মনো কি? ধৰ্ম শব্দৰ অৰ্থ ব্যাপক। পণ্ডিতসকলে ধাতুত মন প্ৰত্যয় যোগ হৈ ধৰ্ম শব্দৰ উৎপত্তি হৈছে বুলি কৈছে। অৰ্থাৎ ধাৰণ কৰা বা ধৰি ৰখা। এই বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডক যিটো শক্তিয়ে ধাৰণ কৰি আছে। প্ৰকৃততে তাৰ অৰ্থ জানি পালন কৰাটোৱেই ধৰ্ম। এই নেদেখা শক্তিকে আমি ভগৱান, আল্লা, গড্ আদি নানাভাৱে জানো আৰু মানো।

বেদৰ মতে বিশ্বব্ৰহ্মণ্ডৰ সকলো মানৱেই অমৃতৰ সন্তান। সকলো লোকৰ এই দিব্য পুৰুষজনক জানি তেওঁৰ চৰণত আশ্ৰয় গ্ৰহণ কৰি ভজনা কৰাৰ অধিকাৰ আছে। সত্যৰ পৰা ধৰ্মৰ উদ্ভৱ হয়। অসৎ আচৰণৰ দ্বাৰা ধৰ্ম বিনষ্ট হয় আৰু সৎ কৰ্ম, নীতি নিয়মৰ দ্বাৰা ধৰ্ম বৰ্তি থাকে। ধৰ্মই সমাজত শান্তি শৃংখলা অটুট ৰাখে। এই বিষয়ে সাধু, মহন্ত, জ্ঞানী আৰু মহাপুৰুষসকলে কৈ আহিছে। শাস্ত্ৰ সমূহেও তাকেই বাৰম্বাৰ উপদেশ দি আহিছে।

এইখিনিতে সকলোৰে বিদিত যে সমস্ত প্ৰাণীৰ ভিতৰত মানুহ হৈছে শ্ৰেষ্ঠ জীৱ। উচ্চ শিখৰত স্থান পোৱা মানৱে সকলোকে সমভাৱে আৰু সমজ্ঞান কৰাতো শ্ৰেয়। আনকি ইতৰ প্ৰাণী বিলাককো মৰম দয়া কৰিব লাগে। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ গুৰুজনাই লিখিছে-

"কুকুৰ শৃগাল গৰ্দভৰো আত্মাৰাম।
জানিয়া সবাকো পৰি কৰিবা প্ৰণাম।"
(কীৰ্ত্তন ঘোষা)

চাৰিমুঠি জীৱক যদি নিজৰ আত্মাৰ দৰে জ্ঞান কৰিব পৰা যায়, তেতিয়াহে সমাজত হিংসা, দ্বেষ, অপ্ৰীতিকৰ ঘটনা বিলাক নঘটিল হেতেন। আকৌ মানুহে সদায় সততাত থাকিব লাগে। মিছা অহংকাৰ, দুৰ্নীতি, কুনীতি আদি মুঠেই মনলৈ আনিব নালাগে। কেৱল সত্য সুন্দৰৰ পূজাৰী হৈ ধৰ্মক আকোৱালী সমাজত শান্তি স্থাপনাৰ্থে আগভাগ লোৱাতো নিত্যান্তই প্ৰয়োজন। এইটো নীতিৰ কথা আৰু শাস্ত্ৰ সন্মত কথা। কিয়নো মানৱী জনম লাভ কৰাটো বৰ কঠিন। গতিকে মানৱী জনম লাভ কৰি ভোগ বিলাসত তেনেই দিন নিয়াব নালাগে।

যুৱ সমাজক ধৰ্মৰ প্ৰতি অনুৰাগী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অভিভাৱকসকলে, সমাজৰ জ্ঞানী সকলে আৰু উচ্চ শিক্ষিত পণ্ডিতসকলে বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে সমাজৰ লগতে দেশৰ ভৱিষ্যত ত্ৰাণকৰ্তা। যুৱ সমাজে নিকা সৰ্ব্বাঙ্গসুন্দৰ সমাজৰ লগতে দেশ গঢ়াত মনোনিৱেশ কৰিব।

❑❑❑

সংস্কৃতি মানৱ জাতিৰ এটি পৰিচয়

খগেন্দ্ৰ দৈমাৰী
বি.এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

সংস্কৃতি হৈছে এক জটিল আৰু গতিশীল ধাৰণা, যিয়ে এদল মানুহৰ ভাগ-বতৰা কৰা, বিশ্বাস, মূল্যবোধ, আচাৰ-ব্যৱহাৰ আৰু পৰম্পৰাক সামৰি লৈছে। ই পৰিচয়ৰ ভেটি হিচাপে কাম কৰে, ব্যক্তিয়ে ইজনে সিজনৰ লগত কেনেদৰে যোগাযোগ কৰে, সমাজৰ গঠন কেনেকৈ হয় আৰু সামহিক অৰ্থ কেনেকৈ সৃষ্টি হয় তাৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়। এই আলোচনাখনে সংস্কৃতিৰ বহুমূখী যাত্ৰা সমূহ অন্বেষণ কৰে, বিভিন্ন সমাজ আৰু প্ৰসংগত ইয়াৰ বিৱৰ্তন, তাৎপৰ্য্য আৰু প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰে। আলোচনাত ৰাষ্ট্ৰীয়, জাতিগত, সাংগঠনিক আৰু ডিজিটেল সংস্কৃতিকে ধৰি বিভিন্ন ধৰণৰ সংস্কৃতিৰ ওপৰত গভীৰ ভাৱে আলোচনা কৰা হ'ব আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা মানৱ আচৰণ, সামাজিক নীতি-নিয়ম আৰু যোগাযোগ কেনেকৈ গঢ় দিয়া হয়। আলোচনাত সংস্কৃতিৰ মিশ্ৰন আৰু সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্বায়নৰ ভূমিকাৰ লগত সাংস্কৃতিক সংঘৰ্ষৰ সৃষ্টি হোৱা প্ৰত্যাহ্বান আৰু সংস্কৃতিৰ শিপা এটা গোটৰ বিষয়ে বিশ্বাস পদ্ধতিত গঢ়লৈ উঠিছে, যিটো ধৰ্মীয়, দাৰ্শনিক বা মতাদৰ্শগত হ'ব পাৰে। এই বিশ্বাস সমূহে প্ৰায়ে অস্তিত্ব, নৈতিকতা আৰু জীৱনৰ স্বৰূপ সম্পৰ্কীয় মৌলিক প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়ে। আনহাতে মূল্যবোধ হৈছে সন্মান, সততা আৰু স্বাধীনতা আদি সংস্কৃতিয়ে প্ৰিয়ভাৱে ৰখা নীতি। নীতি-নিয়ম আৰু ৰীতি-নীতি হৈছে কোনো সংস্কৃতিৰ ভিতৰত আচৰণৰ বাবে অলিখিত নিয়ম আৰু আশা। বিভিন্ন প্ৰসংগত কি উপযুক্ত বা অনুপযুক্ত বুলি গণ্য কৰা হয়, যেনে কেনেকৈ আচৰণ কৰিব লাগে আৰু কাৰোবাক কেনেকৈ সম্ভাষণ জনাব লাগে, কেনেকৈ সাঁজ-পোছাক পিন্ধিব লাগে বা ৰাজহুৱা স্থানত কেনেকৈ আচৰণ কৰিব লাগে, সেইবোৰ নিৰ্দেশ দিয়ে। এই নীতি-নিয়মৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা প্ৰথাবোৰ হৈছে ৰীতি-নীতি যিবোৰ প্ৰায়ে বিয়া, উৎসৱ বা ভ্ৰমণৰ আচাৰ অনুষ্ঠানৰ দৰে আচাৰ, ব্যৱহাৰ অনুষ্ঠান বা পৰম্পৰাৰ জৰিয়তে উদ্‌যাপন কৰা হয়। ভাষা সংস্কৃতিৰ এক মৌলিক উপাদান। ই ধাৰণা, আবেগ আৰু জ্ঞান প্ৰকাশৰ বাবে প্ৰাথমিক মাধ্যম হিচাপে কাম কৰে। ইয়াত কেৱল কথিত আৰু লিখিত শব্দই নহয়, শৰীৰৰ ভাষা, প্ৰতীক, ইংগিত আৰু সাংস্কৃতিক গোটৰ বাবে অন্যান্য যোগাযোগৰ ধৰণসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। ভাষাই চিন্তাক গঢ় দিয়ে, ধাৰণাক প্ৰভাৱিত কৰে আৰু সাংস্কৃতিক মূল্যবোধ শক্তিশালী কৰে। কলা-সাহিত্য, সংগীত, নৃত্য, দৃশ্য কলা, স্থাপত্য ইত্যাদিত সংস্কৃতিৰ প্ৰতিফলন ঘটে। শিল্প আৰু নান্দনিকতা হৈছে এনে ধৰণৰ উপায়, যাৰ দ্বাৰা কোনো সংস্কৃতিয়ে নিজৰ সৃষ্টিশীলতা প্ৰকাশ কৰে। নিজৰ কাহিনী কয় আৰু নিজৰ মূল্যবোধ, আবেগ আৰু অভিজ্ঞতাৰ ওপৰত চিন্তা কৰে। এই প্ৰকাশৰ ৰূপসমূহে প্ৰায়ে উল্লেখযোগ্য সাংস্কৃতিক প্ৰতীকবাদ ধাৰণ কৰে আৰু ইয়াক জটিল ধাৰণা আৰু আবেগ প্ৰকাশ কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।

ব্যক্তি আৰু গোটৰ মাজৰ ভূমিকা আৰু সম্পৰ্কক ধৰি সমাজৰ সংগঠনৰ সংজ্ঞা সংস্কৃতিয়েই। ইয়াৰ ভিতৰত পৰিয়ালৰ গাঁথনি, সামাজিক স্তৰ, ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থা, অৰ্থনৈতিক পদ্ধতি আদি অন্তৰ্ভুক্ত। সমাজৰ ভিতৰত মানুহে কেনেকৈ পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপ, সহযোগিতা আৰু সংঘাত সমাধান কৰে, সেইটো নিৰ্ধাৰণ কৰে সামাজিক সংগঠনে। এটা সংস্কৃতিয়ে সৃষ্টি কৰা আৰু ব্যৱহাৰ কৰা সঁজুলি, প্ৰযুক্তি আৰু বস্তুগত বস্তুবোৰো উল্লেখযোগ্য। এই শিল্প কৰ্মসমূহ কাপোৰ আৰু সঁজুলিৰ দৰে দৈনন্দিন বস্তুৰ পৰা আৰম্ভ কৰি কম্পিউটাৰ আৰু বাহনৰ দৰে অধিক জটিল প্ৰযুক্তিলৈকে হ'ব পাৰে। ইয়াৰদ্বাৰা এটা সংস্কৃতিৰ

ব্যৱহাৰিক প্ৰয়োজনীয়তাৰ লগতে ইয়াৰ মূল্যবোধ, জ্ঞান আৰু দক্ষতাত প্ৰতিফলিত হয়। বিভিন্ন সংস্কৃতিৰ সময় আৰু স্থান বুজি পোৱা আৰু সংগঠিত কৰাৰ অনন্য পদ্ধতি আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে কিছুমান সংস্কৃতি অধিক ভৱিষ্যতমুখী, আন কিছুমান অতীত বা বৰ্তমানৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। একেদৰে ব্যক্তিগত স্থান, ভূখণ্ডীয়তা আৰু ভৌতিক পৰিৱেশৰ ব্যৱহাৰৰ প্ৰতি সংস্কৃতিক মনোভাৱ বহু পৰিমাণে ভিন্ন, সংস্কৃতি গঢ় দিয়াত নৈতিক কাঠামো, সম্প্ৰদায়বোধ আৰু অস্তিত্বৰ প্ৰশ্ন উত্তৰ প্ৰদান কৰাত ধৰ্মই প্ৰায়ে কেন্দ্ৰীয় ভূমিকা পালন কৰে। আধ্যাত্মিক অনুশীলন আচাৰ-ব্যৱহাৰ আৰু বিশ্বাস সাংস্কৃতিক নীতি-নিয়ম আৰু মূল্যবোধকে প্ৰভাৱিত কৰে আৰু সেইবোৰ প্ৰায়ে প্ৰজন্মৰ পিছত প্ৰজন্মৰ মাজেৰে চলি থাকে, সাংস্কৃতিক পৰিচয় অবিচ্ছেদ্য অংগ হৈ পৰে। ব্যক্তিগত আৰু গোটৰ পৰিচয় গঠনত সংস্কৃতিয়ে অৰিহণা যোগায়। ইয়াৰ প্ৰভাৱ মানুহে নিজকে আৰু আনক কেনেদৰে চায়, তেওঁলোকৰ বিশ্ব দৃষ্টিভংগীক প্ৰভাৱিত কৰে তেওঁলোকে বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডত নিজৰ স্থান কেনেদৰে অনুভৱ কৰে, আনৰ সৈতে তেওঁলোকৰ সম্পৰ্ক আৰু জীৱন মৃত্যুৰ বিষয়ে তেওঁলোকৰ বুজাবুজি। সংস্কৃতি গতিশীল আৰু অহৰহ বিকাশশীল। ই বাহ্যিক প্ৰভাৱ যেনে- বিশ্বায়ন, প্ৰযুক্তি আৰু সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ সৈতে খাপ খায়। একে সময়তে ইয়াক ধাৰাবাহিকতা আৰু পৰিচয় প্ৰদান কৰা মূল উপাদান সমূহ ধৰি ৰাখে। সংস্কৃতিৰ খাপ খোৱা আৰু পৰিৱৰ্তন হোৱাৰ ক্ষমতাই নিৰন্তৰ পৰিৱৰ্তিত পৃথিৱীত ইয়াৰ অস্তিত্ব নিশ্চিত কৰে।

বহল সংস্কৃতিৰ ভিতৰত এনে উপসংস্কৃতি গোট থাকিব পাৰে যিয়ে তেওঁলোকক পৃথক কৰা সুকীয়া মূল্যবোধ, নীতি বা আচৰণৰ অংশীদাৰ বৃহত্তৰ সমাজৰপৰা। আনহাতে প্ৰতি সংস্কৃতিসমূহে প্ৰধান সাংস্কৃতিক নীতি-নিয়ম আৰু মূল্যবোধক সক্ৰিয়তা ভাৱে নাকচ কৰে বা প্ৰত্যাহবান জনায়। বিশ্বায়িত পৃথিৱীত সংস্কৃতি সমূহে ইটোৰ সিটোৰ মাজত ক্ৰমান্বয়ে পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া আৰু প্ৰভাৱ পেলায়। এই সংস্কৃতিক বিনিময়ৰ ফলত সাংস্কৃতিক উপাদানৰ মিশ্ৰণ, নতুন সাংস্কৃতিক ৰূপৰ সৃষ্টি বা পৰম্পৰাগত পৰিচয়ৰ শক্তিশালীকৰণ হ'ব পাৰে। কিন্তু ইয়াৰ ফলত সাংস্কৃতিক সংঘৰ্ষ ভুল বুজাবুজি বা সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰৰ খহদীয়াও হ'ব পাৰে। সাংস্কৃতিক পৰিচয় ব্যক্তি আৰু সম্প্ৰদায়ৰ বাবে গৌৰৱ আৰু নিজৰ বুলি ভবাৰ উৎস। সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য স্পষ্ট (যেনে- কীৰ্তি চিহ্ন, শিল্প কৰ্ম) আৰু অস্পষ্ট (যেনে- লোক কথা, সংগীত, ভাষা)। প্ৰজন্মৰ পিছত প্ৰজন্মৰ মাজত সংৰক্ষিত আৰু প্ৰেৰণা কৰা হয়। ভৱিষ্যতৰ পৰিচয় গঢ় দিয়াৰ লগতে অতীতৰ সৈতে সংযোগ বজাই ৰখা হয়। সংস্কৃতিৰ ঐতিহাসিক পটভূমি বিশাল, আৰম্ভণিৰ মানৱ সমাজৰ পৰাই। আদিম সম্প্ৰদায়ৰ পৰা জটিল সভ্যতালৈ মানৱতাৰ যাত্ৰাক প্ৰতিফলিত কৰি বিভিন্ন যুগৰ মাজেৰে সংস্কৃতিৰ বিকাশ ঘটিছে। এই বিবৰ্তনৰ বুজিবলৈ আমি ..... ইতিহাসৰ কেইবাটাও মূল সময় আৰু পৰিৱৰ্তন অন্বেষণ কৰিব পাৰো যিয়ে সাংস্কৃতিক বিকাশক গঢ় দিছে।

সংস্কৃতিৰ আৰম্ভণি হৈছিল প্ৰাচীন মানৱ গোটৰ পৰা, যিবোৰক প্ৰায়ে চিকাৰী সংগ্ৰাহক বুলি কোৱা হয়। যিসকলে সৰু সৰু দলত বাস কৰিছিল। এই গোটসমূহে নিজৰ ওচৰৰ পৰিৱেশৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সংস্কৃতিৰ আদিম ৰূপ গঢ়ি তুলিছিল, য'ত ভাষা, সঁজুলি নিৰ্মাণ শিল্প (যেনে- ফ্ৰান্সৰ লাস্কৰ গুহা চিত্ৰ কলা) আদি আছিল এই প্ৰাৰম্ভিক সংস্কৃতি সমূহ জীয়াই থকাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ দ্বাৰা গঢ় লৈ উঠিছিল, যাৰ ফলত ভাগ বতৰা কৰা জ্ঞান, প্ৰাকৃতিক জগতৰ বিষয়ে বিশ্বাস আৰু সাম্প্ৰদায়িক চিকাৰ আৰু গোটৰ খোৱাৰ দৰে সামাজিক পদ্ধতিৰ সৃষ্টি হৈছিল। নৱ প্ৰস্তৰ যুগ বিপ্লৱ (প্ৰায় ১০,০০০-৪,০০০ খ্ৰীষ্টপূৰ্ব) মায়াবৰী জীৱন শৈলীৰ পৰা বসতি প্ৰধান কৃষ্টি সম্প্ৰদায়লৈ পৰিৱৰ্তনে এক উল্লেখযোগ্য সাংস্কৃতিক পৰিৱৰ্তন চিহ্নিত কৰে। নৱ প্ৰস্তৰ যুগ বিপ্লৱ নামেৰে পৰিচিত এই সময়ছোৱাত উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীক পোহনীয়া কৰি তোলা হৈছিল, যাৰ ফলত কৃষক সমাজলৈ বিকাশ ঘটিছিল। এই পৰিৱৰ্তনৰ ফলত উদ্ধৃত্ব খাদ্য সঞ্চয়, স্থায়ী বসতিৰ উত্থান, শ্ৰম বিভাজন আৰু উত্থানৰ সুবিধা হ'ল অধিক জটিল সামাজিক গাঁথনিৰ। ষ্টোনহেজ্ঞৰ দৰে কীৰ্তি চিহ্ন নিৰ্মাণ আৰু সৎ শিল্প আৰু বয়ন শিল্পৰ কৌশলৰ বিকাশ এই যুগৰ সাংস্কৃতিক চিহ্ন। সংস্কৃতিয়ে এটা সাধাৰণ ভাষা আৰু

প্ৰতীকৰ এটা গোট প্ৰদান কৰে যিয়ে এটা গোটৰ ভিতৰত যোগাযোগৰ সুবিধা প্ৰদান কৰে। ই মানুহে নিজকে প্ৰকাশ কৰা, ধাৰণা ভাগ বতৰা কৰা আৰু অৰ্থ প্ৰকাশৰ ধৰণক গঢ় দিয়ে। ভাষা, ইংগিত, চিন আৰু অন্যান্য যোগাযোগৰ ধৰণ সংস্কৃতিৰ মাজত গভীৰভাৱে নিহিত হৈ আছে আৰু ফলপ্ৰসু আন্তঃব্যক্তিগত আৰু সমাজৰ যোগাযোগৰ বাবেই অতি প্ৰয়োজনীয়। বিভিন্ন পটভূমিত লোকৰ মাজত সহানুভূতি আৰু সন্মান গঢ়ি তোলাৰ বাবে সাংস্কৃতিক পাৰ্থক্য বুজাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। যেতিয়া মানুহে বিভিন্ন সংস্কৃতি বুজি পায় আৰু প্ৰশংসা কৰে তেতিয়া ই সহনশীলতাক লালন-পালন কৰে আৰু পক্ষপাতিত্ব ভুল বুজাবুজি আৰু সংঘাত হ্ৰাস কৰে। আজিৰ আন্তঃসংযোগী আৰু সচেতনতা বিশেষভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ। নীতি নিয়ম আৰু নিয়ম সংস্কৃতিয়ে সমাজৰ ভিতৰত আচৰণক শৃংখলা আৰু ভৱিষ্যদ্বাণী যোগ্যতা বজাই ৰখাত সহায় কৰে।

মানৱ জাতিক সংস্কৃতিয়ে পৰিচয় আৰু বিশ্বদৰবাৰত লৈ যায়। সংস্কৃতিৰ অবিহনে এটা জাতিয়ে উন্নীত হ’ব নোৱাৰে। সংস্কৃতিক লৈয়েই এটা জাতি পৃথিৱীত জীয়াই থাকে। মানৱ জাতিৰ মাজত সংস্কৃতি জীয়াই থকা মানে পৃথিৱীত মানৱ মহাজাতি জীয়াই থকা। সংস্কৃতিয়ে মানৱৰ মাজত বিভাজন নকৰে, সংস্কৃতিয়ে মানৱক শৃংখলাভাৱে একগোট হৈ জীয়াই থাকিবলৈ উদ্‌গনি দিয়ে। কথাটো হ’ল সংস্কৃতিক এটা শব্দ বা বাক্যত লিখি শেষ কৰিব নোৱাৰি। ইয়াৰ অৰ্থ ঠেক নহয়, ইয়াৰ অৰ্থ বহল। মানুহৰ মাজত সংস্কৃতি কেতিয়া আহিছিল বা জন্ম হৈছিল কোনোৱে সঠিককৈ ক’ব নোৱাৰে। আমি ইটোকে ক’ব লাগিব যে, পৃথিৱীত যেতিয়া মানৱ জাতি জন্ম হৈছিল তেতিয়াৰপৰা ই আমাৰ মাজত সংস্কৃতিয়ে সৃষ্টি হোৱা বুলি ক’ব লাগিব। কিন্তু পুৰণি সংস্কৃতি আধুনিক সংস্কৃতিৰ মাজত বহুতো পাৰ্থক্য আছে। ❐❐❐

জোনবাইৰ খেলা

দিগন্ত কুমাৰ
বি.এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

ৰাতিৰ আকাশত জোনাকীৰ খেলা
সেই জোনাকত মই দেখো
হৃদয়ৰ বহু আশা।
কিন্তু আশাবোৰে মোক নিচুকাই
হ’বনে কোনোবা দিনা মোৰ
সেই আশাবোৰ পূৰণ ?
মোৰ বাবেও যে,
মা-দেউতাৰ কত আশা
পাৰিমনে মই সেই আশাবোৰ
পূৰণ কৰিবলৈ জীৱন গঢ়িবলৈ ?

জীৱনৰ একা বেঁকা দীঘলীয়া বাটত
সাহসেৰে যুঁজ দিবলৈ।
আকৌ, জোনবাইৰ মুখলৈ চাই ভাবো
মই মোৰ আশাবোৰ পূৰাবই লাগিব
তেতিয়াই আহিব মোৰ হৃদয়ত
জোনবাইৰ পোহৰ,
ধিমিক্ ধামক্কৈ জ্বলি উঠিব
হৃদয়ৰ বন্ধ কোঠালিবোৰ
চাৰিওফালে কেৱল জোনবাইৰ পোহৰ।। ❐❐❐

আদৰ্শ শিক্ষকৰ সন্ধানত

সত্যেন্দ্ৰ কলিতা,
বি. এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

চিন্তাবিদ এন উহাচাৰৰ ভাষাত এজন কৃতকাৰ্য প্ৰধানমন্ত্ৰী হোৱাতকৈ এজন কৃতকাৰ্য শিক্ষক হ'বলৈ অধিক যোগ্যতা লাগে। শিক্ষক মানে এজন ব্যক্তি নহয়, ই এক সত্বা, এক চেতনা, যি চেতনাই দেশ আৰু জাতিৰ ভৱিষ্যতৰ সৌধ নিৰ্মাণ কৰে। শিক্ষক একোজন স্বপ্নদ্ৰষ্টা, যাৰ পদাংক অনুসৰণ কৰিয়েই এজাক জোনাকী পোহৰ মুখী হয় বিভিন্ন সৃজনীশীল কৰ্মপন্থাৰ অনেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনৰ দুৱাৰ মুকলি কৰি দিগন্তমুখী হ'বলৈ প্ৰতিনিয়ত অনুপ্ৰেৰণা যোগোৱাজনেই প্ৰকৃত শিক্ষক। পৰিৱৰ্তিত সমাজ-সংস্কৃতি আৰু মূল্যবোধেৰে খোজে খোজে ন-ন চিন্তা ভাৱনা, যুক্তি তৰ্কৰ উন্মেষ ঘটাইছে। উন্মোচিত হৈছে 'শিক্ষক' শব্দটিৰ ন-ন ব্যাখ্যা। উইলিয়াম ৱৰ্ডে কৈছিল "The mediocre teacher tells, the good teacher explains, the superior teacher demonstrates, but a great teacher inspires." হয় আমাক বৰ্ডৰ ভাষাত GREAT শিক্ষকৰ প্ৰয়োজন, যিজন ছাত্ৰৰ বাবে হৈ পৰে অন্তহীন প্ৰেৰণাৰ চিৰপ্ৰৱাহমান স্ৰোত।

শিশুৰ চৰিত্ৰ গঠন, শিক্ষাৰ্থীৰ সৃজনশীল মনৰ উৎকৰ্ষ সাধন, দেশৰ উপযুক্ত মানৱ সম্পদ হিচাবে গঢ়ি তোলা, বিভিন্ন তথ্য আৰু জ্ঞানেৰে শিক্ষাৰ্থীক সমৃদ্ধ কৰা আৰু শিক্ষাৰ্থীক উৎসাহ, অনুপ্ৰেৰণা সাহস আদি যোগান ধৰালৈকে এই সমগ্ৰ বিষয়বোৰত শিক্ষকসকলৰ ভূমিকাই সকলোতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ। শিক্ষকসকলে কেৱল বিষয় এটা বুজাই দিয়াতে তেওঁ লোকৰ দায়িত্ব সামৰা উচিত নহয়, তেওঁলোক হৈছে পৰিৱৰ্তনকামী সুন্দৰ সন্ধানী একো একোজন যুদ্ধা। শিক্ষকসকলে ইচ্ছা কৰিলে শিক্ষাৰ্থীৰ মন-মনন আৰু চিন্তনক ইতিবাচক আদৰ্শৰে পৰিচালিত কৰি এখন সুস্থ, সৰল সমাজ নিৰ্মাণ কৰি দিব পাৰে। শিশুৰ অ, আ, ক, খ শিকাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি শৈক্ষিক জীৱনৰ শেষ দিনটোলৈকে এই শিক্ষকসকলৰ সৈতে বিশেষভাৱে জড়িত হৈ থাকিব লাগে। বিভিন্ন সময়ত বিভিন্নজন শিক্ষকৰ প্ৰভাৱত শিক্ষাৰ্থীৰ মানসিকতাৰ গঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ, আৰম্ভ শ্ৰীবৃদ্ধি আৰু বিকাশ হয়। কৈশোৰ কালতো শিক্ষকসকলৰ তাগিদা, শাসন আৰু প্ৰেৰণাতেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিজক সমৃদ্ধ কৰিব বিচাৰে। যেতিয়াই এইবোৰৰ অভাৱ অনুভৱ কৰে, তেতিয়াই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অসৎ পথত ভৰি দিবলৈ সুযোগ পায়। ফলত সমগ্ৰ সমাজৰ ক্ষতি হয়। পৃথিৱীত যিসকল ব্যক্তিয়ে জ্ঞান আৰু সাধনাৰ দ্বাৰা নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰি গৈছে আৰু জীৱনৰ সত্যক উপলব্ধি কৰিছে তেওঁলোকৰ প্ৰত্যেকৰে জীৱনত একো একোজন আদৰ্শ শিক্ষকৰ ভূমিকা থাকে। সেই শিক্ষকসকল সমাজৰ বিভিন্ন স্তৰত জড়িত হৈ থকাৰ কথা জানিব পৰা যায়। সমাজৰ বেলেগ বেলেগ স্তৰত জড়িত হৈ থকা শিক্ষকসকলৰ যোগেদিয়েই এজন ছাত্ৰই কলা আয়ত্ব কৰে আৰু জীৱন আৰু জগতৰ পৰম কথাবোৰ জানিবলৈ সুবিধা পায়।

প্ৰকৃতাৰ্থত জ্ঞান প্ৰদানক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ পৰস্পৰৰ মাজত এক জীৱন জোৰা আন্তৰিক শ্ৰদ্ধামূলক সম্পৰ্ক গঠিত হয় আৰু সেই সম্পৰ্কে গঢ় লোৱাৰ পাছতেই শিক্ষক-শিক্ষাৰ্থীৰ এই সম্পৰ্কটো গোটেই জীৱন পৰিক্ৰমাত ইমান গভীৰ হোৱা দেখা যায় যে ভক্তি-শ্ৰদ্ধা কৃতজ্ঞতাৰ অইন এক শক্তিশালী সম্পৰ্ক সততে দেখা পোৱা যাব সেয়ে পৃথিৱীৰ সকলো স্থানতে শিক্ষকসকলক অতীজৰে পৰাই উচ্চ আসন দি অহা হৈছে।

Teaching is a very noble profes-

sion that shapes the character calibor and future of an individual. It the people remember me as a good teacher, that will be the biggest honour for me, APJ Abdul Kalam.

শিক্ষকতা বৃত্তিটোৱেই পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ মহৎ বৃত্তি হিচাবে স্বীকৃত আৰু সমাদৃত। জন ষ্টেইন বেকে কৈছিল "মই এইটো বিশ্বাস কৰিবলৈ লৈছো যে এজন শিক্ষক এজন মহান। কলকাৰ আৰু যেনেকৈ মহান কলাকাৰৰ সংখ্যা নগন্য, তেনেদৰে মহান শিক্ষকৰ সংখ্যাও নগন্য। শিক্ষকতা সম্ভৱত সকলো কলাতকৈ মহান যিহেতু ইয়াৰ মাধ্যম মানুহৰ মন আৰু উদ্যম মহৎ লোকৰ বাণী হিচাবে কোৱা হয় "শিক্ষক এজন মমবাতিৰ দৰে যি নিজে জ্বলি আনক পোহৰ বিলায়।" ই সত্য কথা শিক্ষক পেচা হ'লেও ই এটা সামাজিক সেৱা শিক্ষাৰ ফলপ্ৰসুতাৰ বাবে গুৰুত্ব অপৰিহাৰ্য। শিক্ষকে কেৱল শিক্ষাৰ্থীকে নহয় বৰঞ্চ এখন সমাজৰ দিক্ নিৰ্ণয় কৰি তাৰ লক্ষ্য আৰু উদেশ্যও নিৰ্ণয় কৰি দিব লাগে। এজন ব্যক্তি যিমানেই প্ৰভাৱশালী নহওক কিয় তেওঁৰ জীৱনৰ আদিপাঠ লাভ কৰে শিক্ষকৰ পৰা। গতিকে শিক্ষকতা এটা মহান বৃত্তি আৰু সেৱা, যি সভ্যতাৰ প্ৰতিটো দিশতেই পোহৰ কৰি জ্ঞান আৰু প্ৰজাৰে সমৃদ্ধি কৰিব পাৰে।

শিক্ষক সকলৰ হাততেই আছে এটা জাতি এখন সমাজ, এখন ৰাজ্য আৰু দেশৰ ভৱিষ্যত। শিক্ষকে বৃত্তিটোক পাৰ্যমানে আন বৃত্তিতকৈ পৃথক আৰু অনন্য কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰা উচিত। এটা প্ৰজন্মক যেনেদৰে সঠিক ৰূপত গঢ়ি তুলিব পৰা ক্ষমতা শিক্ষকসকলৰ হাতত আছে সেইদৰে প্ৰজন্মৰ পাছত প্ৰজন্মক নিঃশেষ কৰি দিব পৰা ক্ষমতাও শিক্ষকসকলৰ হাততে আছে। আদৰ্শ শিক্ষকৰ কাম হ'ল নতুন প্ৰজন্মক ভৱিষ্যতৰ পৃথিৱীখন সুন্দৰ পৰা সুন্দৰতম কৰিবলৈ অনুপ্ৰেৰণা যোগোৱা।

সংস্কৃতত এষাৰ কথা আছে Acharya Devo Bhavo অৰ্থাৎ Teacher is God. গতিকে মানুহ গঢ়া কমাৰশালত শিক্ষকসকলৰ ভূমিকা অপৰিসীম। শিক্ষকসকলে আচলতে ছাত্ৰক নিশিকায়, কেনেকৈ শিকিব লাগে, কেনেকৈ চিন্তা কৰিব লাগে আৰু কেনেকৈ কৰিব লাগে তাকেহে শিকায়। তাতেই লুকাই থাকে শিক্ষকৰ মহত্ব, জ্ঞান আৰু প্ৰজ্ঞাৰ উচিত মূল্য। ❑❑❑

আশ্ৰয়

নেৰিচা ডেকা
বি.এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

বাটত দেখিলো আজি এজন দুৰ্ভগীয়া
বাৰে বাৰে মনলৈ আহিছে নিৰাশ মুখখনি
থাকিব পাৰে এনেকুৱাও এটা জীৱন
হাহাকাৰ কৰি ফুৰে আশ্ৰয় বিচাৰি।

আজি তেওঁৰ জীৱন থাকিও নিৰৰ্থক
নাই কাৰোৰে পৰা অলপ সহানুভূতি
মানুহ হৈয়ো তেওঁ আজি অমানুহ
প্ৰয়োজন তেওঁৰ বাবে এমুঠি সঁহাৰি।

হয়তো কোনোবাজন হয় বহু অৰ্থশালী
তথাপি পাৰিব জানো দিব ঘৰৰ এচুক এৰি
সহৃদয় হৈ পেলাই দি যাবনে তেওঁ
এদিনলৈও দুপইচা সাহাৰ্য্য বুলি।

ভাবো কেতিয়াবা এই বিশাল পৃথিৱীত
নিৰাশ্ৰয় হৈ পৰি ৰৈছে বহুজনে
মোৰো যে সামৰ্থ নাই সহায় কৰিবলৈ
বিচাৰো অলপ দয়াশীল হওঁক নেদেখাজন। ❑❑❑

সুখ, শান্তি আৰু আনন্দত ধ্যানৰ ভূমিকা ঃ

ব্ৰজেন ডেকা
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

এই সংসাৰখন দুখ-শোক-বেদনাৰে ভৰা। আমি এই পৃথিৱীখনত বাস কৰা কালছোৱাত আমাৰ জীৱন যাত্ৰাত আগুৱাই যাওঁতে অসংখ্য বিপদ-বিঘিনি আৰু ৰোগ-দুখৰ সন্মুখীন হওঁ। কেতিয়াবা আমি এই বিলাকৰ লগত যুদ্ধ কৰোতে কাহিল হৈ পৰো। কিন্তু, নিয়মিত ধ্যানৰ অভ্যাসৰ দ্বাৰা এইবোৰ দুৰ্যোগৰ ক্ষতিকৰ প্ৰভাৱৰ পৰা হেলাৰঙে হাত সাৰিব পাৰো। কেৱল এয়েই নহয় নিয়মিত ধ্যান অভ্যাসৰ দ্বাৰা আমি জীৱনত সুখ-শান্তি আৰু আনন্দ উপভোগ কৰিব পাৰো। ইয়াকে কৰিবলৈ হ'লে অৰ্থাৎ সুখ-শান্তিৰ বাটত আগবাঢ়িবলৈ হ'লে আমি আমাৰ নিজৰ মনটোক অধ্যয়ন কৰি তাৰ মাজত সংগোপনে লুকাই থকা খং, ৰাগ, দ্বেষ, লোভ, মোহ, বাসনা, হিংসা, অহংকাৰ আদি ক্ষতিকৰ দুৰ্গুণবোৰ কলিতে নিৰ্মূল কৰি পেলাব লাগিব। ধ্যান অভ্যাসৰ যোগেদি আমাৰ মন তীক্ষ্ণৰ পৰা তীক্ষ্ণতৰ হৈ পৰে আৰু তেতিয়াই আমাৰ মনৰ মাজত থকা দুৰ্গুণবোৰ পৰিপুষ্ট আৰু শক্তিশালী হ'লে সিবিলাকক নিৰ্মমভাৱে মষিমূৰ কৰি পেলায়।

মানৰ জীৱনত ক্ষতিকাৰক আৰু নেতিবাচক দুৰ্গুণবোৰ ধ্বংস কৰিব পৰাটোৱেই হৈছে- মানৰ জীৱন গ্ৰহণৰ সাৰ্থকতা। তাকে কৰিবলৈ হ'লে উদ্দাম পছোৱা বতাহস্বৰূপ তীব্ৰবেগী মনটোৰ গতিবিধি লক্ষ্য কৰিব লাগিব। মনটোক আমাৰ খেলা কৰিবলৈ দিব নালাগিব। তাক লেকাম লগাই নিয়ন্ত্ৰণত ৰাখিব লাগিব। মনে যদি অনুচিত কিবা বস্তু বিচাৰে তেতিয়া আমি সজাগ হৈ গভীৰভাৱে তাৰ উপকাৰ-অপকাৰৰ দিশবোৰৰ প্ৰতি চিন্তা কৰিব লাগিব। এই সময়ত বিবেক বিবেচনাৰ প্ৰয়োগৰ আৱশ্যকতা আহি পৰে। যেতিয়াই আমি মনক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈ পৰো ঠিক তেতিয়াই এক বিমল আনন্দ অনুভৱ কৰিবলৈ ধৰো। অনাৱশ্যক বস্তুৰ বাবে মন লালায়িত হ'লে তেতিয়াই সেই বস্তুৰ প্ৰতি থকা হাবিয়াস বাদ দিব লাগে। নিজৰ দুৰ্গুণসমূহক লাই দিব নালাগে, তেহে দুখ অশান্তিৰ পৰা উদ্ধাৰ হৈ সুখ-শান্তি প্ৰাপ্ত কৰিব পৰা যাব।

কিন্তু এই কথা অতি স্বাভাৱিক যে আমাৰ মনত কোনোবা সুৰুঙাইদি হ'লেও কামনা বাসনাকে আদি কৰি অনেক দুৰ্গুণ কেতিয়াবা হ'লেও প্ৰৱেশ কৰিব। ধ্যানৰদ্বাৰাই সেই দুৰ্গুণসমূহ নাশ কৰিব পাৰি। কামনা-বাসনাক দূৰতে ৰাখিব লাগিব যেনেদৰে পোহৰৰ ওচৰলৈ আন্ধাৰ আহিব নোৱাৰে, ঠিক সেইদৰে যদি ধ্যানৰ আলোকেৰে মন উদ্ভাষিত হৈ থাকে কামনা-বাসনা দূৰতে বিদূৰ হ'ব। অতএব বেয়া চিন্তা, বেয়া কাৰ্য কৰাৰ পৰা মন মস্তিষ্কক সদায় বিৰত কৰিব লাগিব। আমাৰ চৈতন্যৰদ্বাৰা আমি প্ৰায়বোৰেই দুৰ্গুণবোৰৰ সন্মুখত আঠু ল'বলৈ আৰম্ভ কৰো আৰু ইবিলাকে ছল পাই আমাৰ স্বভাৱত পৰিণত হ'বলৈ ধৰে। এইখিনিতে ধ্যানৰ প্ৰয়োজন অৱশ্যম্ভাৱী হৈ পৰে। ধ্যানৰদ্বাৰাই সদ্‌গুণ প্ৰাপ্তিৰ অভ্যাস কৰি এই দুৰ্গুণসমূহক দূৰতে বিদূৰ কৰিব পাৰো। দোষবিলাকক চিনি পালেই আমি গুণবিলাক আহৰণ কৰিব পাৰিম আৰু জীৱনৰ শুদ্ধপথত আগবাঢ়ি যাব পাৰিম। সেয়ে আমি সজাগ আৰু সতৰ্ক হৈ থাকিব লাগিব। তেতিয়া আমাৰ জ্ঞানৰ পথ মুকলি হৈ গৈ থাকিব লগতে আমি পৰম আনন্দ লাভ কৰি থাকিম। সেয়েহে ধ্যান কৰি নিজৰ চৈতন্য জাগ্ৰত কৰি মনৰূপী অস্ত্ৰত ধাৰ দিলে অন্তৰৰ মাজত থকা সমুদায় দোষ-দুৰ্গুণ নিজে নিজেই নাশ হৈ পৰিব। সেয়ে আমাৰ জীৱন কালত পৰম কৰ্তব্য হৈছে চৈতন্য লাভৰ বাবে যত্ন কৰা, নিতৌ ধ্যান কৰিবলৈ অভ্যাস কৰা, তেহে আমি সংসাৰৰ দুখ সমূহৰপৰা পৰিত্ৰাণ লাভ কৰি সকলো দিশৰ পৰা অহা শুভফল প্ৰাপ্ত কৰিব পাৰিম। ইয়াতে লুকাই আছে মানুহৰ সুখ-শান্তি আৰু আনন্দ লাভৰ লগতে দীৰ্ঘ জীৱনৰ ৰহস্য।

❑❑❑

নীতিশাস্ত্ৰ আৰু মানুহ

ইফ্‌টিকাৰ হুছেইন,
বি. এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

নিঃসন্দেহে কোৱা হয় যে মানুহ সমাজপ্ৰিয় প্ৰাণী। সমাজ পাতি বাস কৰি ভাল পায়। কিন্তু মানুহে সমাজত বাস কৰিবলৈ গৈ কিহৰ বান্ধোনত আৱদ্ধ হ'বলগীয়া হয়। নিশ্চয়কৈ আপোনালোকে ইয়াৰ অনুধাৱন কৰিবলৈ পাৰিছে। ক'বলৈ গৈছো— নীতিশাস্ত্ৰৰ কথা। নীতিশাস্ত্ৰ আৰু মানুহৰ সম্বন্ধৰ কথা। কিন্তু এই সম্বন্ধ কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰথমে আমি প্ৰত্যেকেই জানিব লাগিব আৰু জনাটোও অতিকৈ আৱশ্যক—

নীতিশাস্ত্ৰনো কি? নীতিশাস্ত্ৰই আমাক কি শিক্ষা দিয়ে আৰু নীতিশাস্ত্ৰৰ উদ্দেশ্য বা লক্ষ্যনো কি?

নীতিশাস্ত্ৰ হৈছে মানুহৰ আচৰণ সম্পৰ্কীয় এক আদৰ্শনিষ্ঠ বিজ্ঞান। যাক নীতি দৰ্শন (Moral Philosophy) বুলিও কোৱা হয়। নীতিশাস্ত্ৰই মানুহৰ নৈতিক জীৱনত নৈতিক বিভিন্ন কাৰ্যকলাপ অধ্যয়ন কৰি তাৰ নৈতিক মূল্যাংকন কৰিবলৈ বিচাৰে। নীতিশাস্ত্ৰ অধ্যয়ন কৰিলে আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে ইয়াত নৈতিক, অনৈতিক, ঐচ্ছিক, অনৈচ্ছিক ইত্যাদি কৰ্ম অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে।

Ethics is related with our Action, Behaviour and conduct. নীতিশাস্ত্ৰ যিহেতু আমাৰ ভিন্ন কাৰ্য-কলাপ, আচৰণ চৰিত্ৰ ইত্যাদিৰ লগত সম্বন্ধিত গতিকে ইয়াৰ উদ্দেশ্য বা লক্ষ্যই হৈছে মানুহৰ কৰ্মৰ আচৰণ, যেনে— কি ভাল, কি বেয়া, কি শুদ্ধ কি অশুদ্ধ, কি উচিত, কি অনুচিত, ইত্যাদিৰ বিচাৰ নিৰূপণ কৰা। কিন্তু নীতিশাস্ত্ৰই সুস্থ মগজু সম্পন্ন মানুহৰ কৰ্মৰহে বিচাৰ নিৰূপণ কৰে। মূৰ্খ, পাগল, পশু ইত্যাদিৰ কৰ্মৰ বিচাৰ নকৰে। কিয়নো এইবোৰৰ ভাল-বেয়া, শুদ্ধ-অশুদ্ধ ইত্যাদি কৰ্মৰ বিচাৰ কৰিব পৰা ক্ষমতা নাথাকে। গতিকে নিশ্চয়কৈ দেখা যায় যে সুস্থ মস্তিষ্ক সম্পন্ন অধিকাৰী ব্যক্তিৰ ক্ষেত্ৰতহে ই প্ৰযোজ্য। মানুহ যিহেতু বুদ্ধিসম্পন্ন তথা বিচাৰ বিশ্লেষণ কৰিব পৰা এক জীৱ, সেইবাবেই মানুহক অন্য জীৱৰ পৰা পৃথক কৰা হৈছে। মানুহৰ বিবেক আছে, যাৰ বাবে মানুহে ভাল বেয়া, শুদ্ধ-অশুদ্ধ, উচিত-অনুচিত ইত্যাদি বিচাৰ বিবেচনা কৰিব পাৰে। দৈনন্দিন জীৱনৰ নৈতিক কৰ্মবোৰ মানুহে নিজ ইচ্ছাৰে, যুক্তি তথা বুদ্ধিৰে বিচাৰ কৰিব পাৰে। সেইবাবে হয়তো মানুহক "জীৱ শ্ৰেষ্ঠ প্ৰাণী" বুলি কোৱা হয়।

কিন্তু এই নীতিশাস্ত্ৰ মানুহৰ কৰ্মৰ লগত সম্পৰ্কিত হ'লেও আজিৰ এই সমাজত হোৱা হত্যা, ধৰ্ষণ, লুণ্ঠন, মাৰ-পিট, বোমা-বিস্ফোৰণ আদিৰ দৰে কুটাঘাটমূলক কাৰ্য যি ধৰণে ক্ৰমাৎ বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে, এইবোৰ কি মানুহৰ কাৰ্য নহয়নে বাৰু? যদি হয়েই তেন্তে নিশ্চয়কৈ আমাৰ সকলোৰে মনত হয়তো বহুতো প্ৰশ্নৰ উদয় হ'ব— ১। এই ঘৃণনীয় কাৰ্যত লিপ্ত এইবোৰ মানুহক সঁচাকৈ বিবেক সম্পন্ন মানৱ বুলিব পাৰিনে? ২। নে মানুহৰ এই কুটাঘাটমূলক কৰ্মৰ যি আচৰণ, এইবোৰ পশুৰ আচৰণলৈ পৰিৱৰ্তিত তথা ৰূপান্তৰিত হৈছে? ৩। নে কিছু ক্ষেত্ৰত ই পশুৰে অন্য এক ৰূপ বুলিব পাৰি? এনে ক্ষেত্ৰত মানুহক "জীৱশ্ৰেষ্ঠ প্ৰাণী" বোলাৰ অৰ্থ বা মূল্যই বা ক'ত? যাহওঁক এনেদৰে নানা প্ৰশ্নই আমাৰ মন মগজুত অহৰহ ক্ৰিয়া কৰি আহিছে, যাৰ ফলত আজি আমি সকলো এক ৰহস্যৰ আৱৰ্তত।

মানৱ সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে এচাম মানুহৰ আচৰণ যেন পশুৰ আচৰণলৈ ক্ৰমবৰ্দ্ধমান হৈছেগৈ, তাত সন্দেহ নাই। কিন্তু তথাপিও আমিবোৰ মানৱ। মানৱৰ পোছাক পিন্ধা একো একোজন এচাম দানৱ। 'জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানৱ' বুলি গৌৰৱ অনুভৱ কৰো।

ৰাতিপুৱা শুই উঠিয়েই যেতিয়া বাতৰি কাকতখন পঢ়ো, তেতিয়া মনটো সেমেকি উঠে। ভাৰাক্ৰান্ত হৈ উঠো, ভয়ত আতংকত গা-মন শিঁয়ৰি উঠে যেন চৌদিশে হত্যা, ধৰ্ষণ, লুণ্ঠন, মাৰপিট, বোমা-বাৰুদে সমাজখন একেবাৰে কলুষিত কৰি পেলাইছে, ক'লা ডাৱৰে যেন ছানি ধৰিছে, কি যে এক ভয়ংকৰ। এইবোৰ দেখি শুনিয়েই হয়তো আমাৰ সকলোৰে মৰমৰ শ্ৰদ্ধেয় ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱে গাইছে—

"মানুহে মানুহৰ বাবে যদিহে অকণো নাভাৱে
অকণি সহানুভূতিৰে ভাৱিব কোনেনো কোৱা
সমনীয়া"। শীৰ্ষক গীতটো।

হয়, প্ৰতিজন মানুহৰ ব্যক্তিত্বত ভাল-বেয়া গুণ দুয়োটাই আছে। ভাল-বেয়া বিচাৰ কৰিব পৰা গুণটো মানুহৰ আছে বুলি নীতিশাস্ত্ৰত কোৱাও হৈছে, সেইকাৰণে মানুহে কি ভাল, কি বেয়া, কি শুদ্ধ কি অশুদ্ধ, কি উচিত, কি অনুচিত ইত্যাদিৰ বিচাৰ নিৰূপণ কৰিব পাৰে, নহয়নে বাৰু? কিন্তু মানুহ হৈছে আৱেগৰ দাস। আৱেগৰ বশৱৰ্তী হৈ কেতিয়াবা নিজকে নিজৰ সুস্থ মগজু বিকৃতি ঘটায় তথা অচেতন হৈ হত্যা, ধৰ্ষণ, লুণ্ঠন, মাৰ-পিট, বোমা-বিস্ফোৰণ আদিৰ দৰে ঘৃণনীয় কাৰ্য কৰিবলৈ কুণ্ঠাবোধ নকৰে। কিন্তু প্ৰকৃততে মানুহ আটাইতকৈ শ্ৰেষ্ঠ আৰু মৰমীয়াল। সেইকাৰণেই কোৱা হয় "মানুহ জীৱ শ্ৰেষ্ঠ"।

কিন্তু তথাপিও বাধ্য হওঁ ভাবিবলৈ যে মানুহ জীৱ শ্ৰেষ্ঠ নে অইন কিবা, এই প্ৰশ্ন মই মোৰ লগতে আপোনালোক আটাইৰে হাতত তুলি দিলো।

অৱশেষত, ক'বলৈ বিচাৰিছো, সৃষ্টিকৰ্তা ঈশ্বৰে আমাক এটা বিবেক দিছে আৰু লগতে আমাক ইচ্ছাৰ স্বাধীনতা (Freedom of will) দিছে, আমি কৰা কৰ্মৰ ওপৰত তেওঁ কোনো হস্তক্ষেপ নকৰে। যদি কৰিলেহেঁতেন তেন্তে আমি কৰা সকলো কৰ্মৰ দায়ী তেওঁ নিজেই হ'লহেঁতেন। গতিকে আমাক ইচ্ছাৰ স্বাধীনতা দিয়া হৈছে বাবেই আমি কৰা সকলো ভাল-বেয়া কৰ্মৰ ফল আমি নিজেই পাওঁ আৰু মানুহ যিহেতু ঈশ্বৰ প্ৰদত্ত এক বিবেক সম্পন্ন প্ৰাণী। গতিকে কি ভাল, কি বেয়া, কি শুদ্ধ, কি অশুদ্ধ, কি উচিত, কি অনুচিত তাক অনায়াসে বিচাৰ নিৰূপণ কৰিব পাৰে। কিন্তু কেতিয়াবা আবেগৰ বশৱৰ্তী হৈ এনেকুৱা কিছুমান ঘৃণনীয় কাৰ্যত লিপ্ত হ'বলগীয়া হয়। ভাল, বেয়া, সৎ, অসৎ এইবোৰ আমাৰ জন্মগত প্ৰবৃত্তি, আমি প্ৰত্যেকেই দৃঢ় সংকল্পবদ্ধ হোৱা উচিত বেয়া প্ৰবৃত্তিবোৰক দমন কৰি আমাৰ প্ৰত্যেকৰে ভিতৰত লুকাই থকা ভাল প্ৰবৃত্তিবোৰক জাগৃত কৰি ভাল তথা নীতিগত কাম কৰিবলৈ আগবাঢ়িব লাগিব আৰু উঠি অহা নতুন প্ৰজন্মক সৎ পথৰ সন্ধান তথা ভাল চিন্তা কৰাৰ মানসিকতা গঢ়ি তুলিব লাগিব, তেতিয়াহে আমাৰ সমাজখন সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ তথা মঙ্গলজনক হ'ব আৰু তেতিয়াই মানুহক ক'ব পৰা যাব— "জীৱ শ্ৰেষ্ঠ প্ৰাণী"। ❐❐❐

ডাকৰ বচন

১। ছয় পো বাৰ নাতি
তেহে কৰিবা কুঁহিয়াৰ খেতি।

২। বৃক্ষ ৰোপনত অধিক ধৰ্ম
মঠ মণ্ডপত গুৰুতৰ কৰ্ম।

৩। বাঢ়ি দিবা টেঙাৰ ঝোল
খাবৰ বেলা মুণ্ড নোতোল।

৪। জালুকত গোৱৰ
পানত মাটি
কলপুলি ৰুবা
তিনিবাৰ কাটি।

৫। পকা তেতেলী বুঢ়া বৰালী
বিস্তৰ কৰি দিবহো জালি।

সংগ্ৰাহক ঃ অৰ্চনা ডেকা
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

The Grandfather Paradox :
সময় যাত্ৰাৰ এক প্ৰহেলিকা

নিহাৰ ডেকা
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

কেতিয়াবা আপোনাৰ মনত ভাৱ হয় নে- "যদি মই অতীতলৈ ঘূৰি গৈ এইখিনি কাম সলনি কৰিব পাৰিলোহেঁতেন, তেনেহ'লে আজি মই এনেদৰে কষ্ট পাবলগীয়া নহ'লহেঁতেন" বা "যদি অতীতলৈ গৈ মই অতীতৰ ভুলবোৰৰ শুধৰণি কৰিব পাৰিলোঁহেতেন, তেন্তে মোৰ গোটেই জীৱনটো সুন্দৰ হ'লহেতেন।" আপোনাৰো মনত এদিন হ'লেও এনেধৰণৰ চিন্তা নিশ্চয়কৈ আহিছে। কিন্তু আপুনি যদি অতীতৰ কোনো এক ঘটনা সলনি কৰি দিয়ে, তেনেহ'লে ইয়াৰ প্ৰভাৱ আপোনাৰ ভৱিষ্যতত পৰিব। অৰ্থাৎ আপোনাৰ জীৱনটো বৰ্তমানৰ জীৱনটোতকৈ পৃথক হৈ পৰিব।

এতিয়া কল্পনা কৰকচোন, আপুনি এটা টাইম মেচিন নিৰ্মাণ কৰিলে আৰু এই মেচিনটোৰ সহায়ত আপুনি অতীতলৈ সময় যাত্ৰা (Time Travel) কৰিলে। অতীতলৈ গৈ দুৰ্ঘটনাক্ৰমে বা নিজ ইচ্ছাক্ৰমে আপুনি আপোনাৰ ককাদেউতাক হত্যা কৰিলে বা তেখেতক আপোনাৰ আইতাক লগ পোৱাত বাধা দিলে। ফলস্বৰূপে আপোনাৰ দেউতাৰ কেতিয়াও জন্ম নহয় আৰু তাৰ ফলত আপোনাৰো জন্ম নহ'ব। কিন্তু ৰ'ব- যদি আপোনাৰ কেতিয়াও জন্ম হোৱাই নাছিল, তেন্তে আপুনি আপোনাৰ ককাদেউতাক হত্যা কৰিবলৈ বা তেখেতক আপোনাৰ আইতাৰ লগত লগ পোৱাত বাধা দিবলৈ অতীতলৈ কেনেকৈ ঘূৰি আহিছিল? এয়া এক ভাবিবলগীয়া কথা নহয়নে? এই বিশেষ বিভ্ৰান্তিটোকেই নাম দিয়া হৈছে বিখ্যাত "The Grandfather Paradox"- যিটো এনেকুৱা এক পৰিস্থিতিৰ চিত্ৰপট যিয়ে সময়, কাৰণ আৰু বাস্তৱতাৰ বিষয়ে বুজিবলৈ মানৱ-জাতিক প্ৰত্যাহ্বান জনায়।

এই পেৰাডক্সৰ আঁৰত বিজ্ঞান ঃ

সময় ভ্ৰমণ (Time Travel) বিজ্ঞানৰ এক অতিকৈ আমোদজনক বিষয়। এই বিষয়টোক লৈ বিভিন্নজনে বিভিন্ন কাহিনী ৰচনা কৰিছে। তাৰোপৰি ইয়াক মূল বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ এতিয়ালৈ বহুকেইখন চিনেমাও নিৰ্মিত হৈছে। যদিও সময় ভ্ৰমণ বিজ্ঞান কল্পকাহিনীৰ এক জনপ্ৰিয় বিষয়, তথাপি পদাৰ্থ বিজ্ঞানীসকলে পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ সূত্ৰৰ সহায়ত বাস্তৱত এয়া সম্ভৱ হ'ব নে নহ'ব এই বিষয়ে গুৰুত্বসহকাৰে অধ্যয়ন কৰি আহিছে। বিশ্ববিখ্যাত পদাৰ্থ বিজ্ঞানী এলবাৰ্ট আইনষ্টাইনৰ নাম নিশ্চয় শুনিছেই। তেখেতে আগবঢ়োৱা সাধাৰণ আপেক্ষিকতাবাদ তত্বত কিছুমান এনেকুৱা সমীকৰণ আছে যিবোৰৰ টাইম লুপ (Time Loop) ৰ স্থিতিৰ কথা সূচায়।

এই 'টাইম লুপ' নো কি? সহজ ভাষাত ক'বলৈ হ'লে টাইম লুপ এনেকুৱা এক দৃশ্যপট য'ত যদি আপুনি আবদ্ধ হৈ পৰে, তেনেহ'লে আপোনাৰ প্ৰতিটো ঘটনাৰ সদায়েই পুনৰাবৃত্তি ঘটি থাকিব। অৰ্থাৎ আপোনাৰ জীৱনৰ সকলোবোৰ দিন সাইলাখ একেই হ'ব। আচৰিত হ'বলগীয়া কথা নহয়নে বাৰু?

যিহেতু এই 'গ্ৰেণ্ডফাডাৰ পেৰাডক্স' এক প্ৰহেলিকা সদৃশ, সেয়েহে বিজ্ঞানীসকলে সদায়েই ইয়াক ভেদ কৰিবলৈ বাৰম্বাৰ চেষ্টা কৰি আহিছে। বিজ্ঞানীসকলে এই প্ৰহেলিকাটো সমাধান কৰাৰ কেইটামান তাত্বিক উপায় আগবঢ়াই যিবোৰ বাস্তৱত সম্ভৱপৰ হয়নে নহয় সঠিককৈ ক'ব পৰা নাযায়।

ইয়াৰ প্ৰথমটো হৈছে "দ্যা মাল্টিভাৰ্চ থিয়ৰী।" অতীত সলনি কৰিলে এক নতুন সময়ৰেখা বা বৈকল্পিক

ব্ৰহ্মাণ্ড সৃষ্টি হয়। গতিকে যদি আপুনি অতীতত ঘূৰি গৈ কিবা সলনি কৰে, আপুনি কেৱল বাস্তৱতাৰ এক পৃথক শাখা সৃষ্টি কৰিব, কিন্তু আপোনাৰ মূল সময়সীমা অপ্ৰভাৱিত হৈ থাকে। অৰ্থাৎ আপুনি অতীতলৈ গৈ কিবা সলনি কৰিলে আপোনাৰ ভৱিষ্যতটো সলনি হ'ব, কিন্তু আপোনাৰ জন্মৰ ঘটনা বা আপোনাৰ আৰম্ভণিৰ ঘটনা একেই থাকিব।

হলিউডৰ মাৰ্ভেলৰ জনপ্ৰিয় চলচিত্ৰ "এভেঞ্জাৰ্ছ ঃ এণ্ডগেম (Avengers: Endgame)"ত, এই মাল্টিভাৰ্চ থিয়ৰীৰ ধাৰণাটো সুন্দৰকৈ উপস্থাপন কৰা হৈছে। যেতিয়া এভেঞ্জাৰসকলে ইনফিনিটি ষ্টোনবোৰ পুনৰুদ্ধাৰ কৰিবলৈ অতীতলৈ উভতি যায়, তেওঁলোকক কোৱা হয় যে অতীত সলনি কৰিলে তেওঁলোকৰ নিজৰ সময়সীমা সলনি নহয়- বৰঞ্চ ই এক সময়ৰ নতুন শাখাৰ সৃষ্টি কৰে। মাৰ্ভেলে এনেদৰে মাল্টিভাৰ্চ থিয়ৰী ব্যৱহাৰ কৰি চলচিত্ৰখনত পেৰাডক্সবোৰ আঁতৰাই দিছে।

ইয়াৰ পিছৰটো সমাধান হৈছে "নভিকভ আত্ম-স্থিৰতা নীতি" (Novikov Self-Consistency)। এই নীতিয়ে সূচায় যে অতীতৰ ঘটনাবোৰ স্থিৰ আৰু এজন সময় ভ্ৰমণকাৰীয়ে লোৱা যিকোনো পদক্ষেপ সদায় ইতিহাসৰ অংশ আছিল। সেয়েহে আপুনি প্ৰকৃততে এনেদৰে সলনি কৰিব নোৱাৰে যিয়ে ঘটনাবোৰৰ মাজত এক অমিলৰ সৃষ্টি কৰে।

২০১৪ চনত মুক্তিপ্ৰাপ্ত হলিউডৰ বিখ্যাত পৰিচালক ক্ৰিষ্টোফাৰ ন'লানৰ দ্বাৰা পৰিচালিত চলচিত্ৰ "ইণ্টাৰষ্টেলাৰ (Interstellar)"ৰ নাম আপুনি নিশ্চয় শুনিছেই। চলচিত্ৰখনত সময় ভ্ৰমণৰ ধাৰণাটো অধিক বাস্তৱিকভাৱে চিত্ৰিত কৰা হৈছে। চলচিত্ৰখনৰ মুখ্য চৰিত্ৰ কুপাৰে এটা কৃষ্ণ গহ্বৰ (Black Hole)ৰ ওচৰত ভ্ৰমণ কৰে য'ত অধিক মাধ্যাকৰ্ষণৰ কাৰণে সময় যথেষ্ট লেহেম হয়। অৰ্থাৎ কৃষ্ণ গহ্বৰটোৰ ভিতৰত কুপাৰে ৬০ মিনিট সময় অতিবাহিত কৰিলে পৃথিৱীত ৭০ বছৰ অতিবাহিত হয়। তেওঁ কৃষ্ণ গহ্বৰটোৰ ভিতৰত সোমাই যোৱাৰ পিছত নিজৰ জীয়ৰীৰ অতীতৰ লগত যোগাযোগ কৰিবলৈ সক্ষম হয়, কিন্তু তেওঁ অতীতটো সলনি কৰিব নোৱাৰে। চলিত্ৰখনৰ এই ধাৰণাটো নভিকভ আত্ম-স্থিৰতা নীতিৰ সৈতে অধিক খাপ খায়।

তৃতীয়টো সমাধান হ'ল- "সময় ভ্ৰমণ অসম্ভৱ"। কিছুমান পদাৰ্থ বিজ্ঞানীয়ে যুক্তি দিয়ে যে আটাইতকৈ সৰল সমাধানটো হ'ল যে মানুহৰ দৰে ডাঙৰ জীৱৰ বাবে অতীতলৈ সময় ভ্ৰমণ কৰাটো অসম্ভৱ। এই সমাধানটোৱে পেৰাডক্স সৃষ্টি হোৱাত সম্পূৰ্ণৰূপে বাধা দিয়ে।

"গ্ৰেণ্ডফাডাৰ পেৰাডক্স" কেতিয়াও নিশ্চিতভাৱে সমাধান নহ'ব পাৰে, কিন্তু ই কৌতুহল, বিতৰ্ক আৰু আশ্চৰ্যক অনুপ্ৰাণিত কৰি আহিছে। ই আমাক সোঁৱৰাই দিয়ে যে আমি এতিয়ালৈ জনাখিনিয়েই কেৱল মাত্ৰ বিজ্ঞান নহয়, এতিয়াও আমাৰ জানিবলগীয়া বা সমাধান কৰিবলগীয়া আৰু বহুতো আছে। আৰু কেতিয়াবা সঠিক উত্তৰ পোৱাতকৈ সঠিক প্ৰশ্ন সোধাটোহে বেছি গুৰুত্বপূৰ্ণ হয়। ❑❑❑

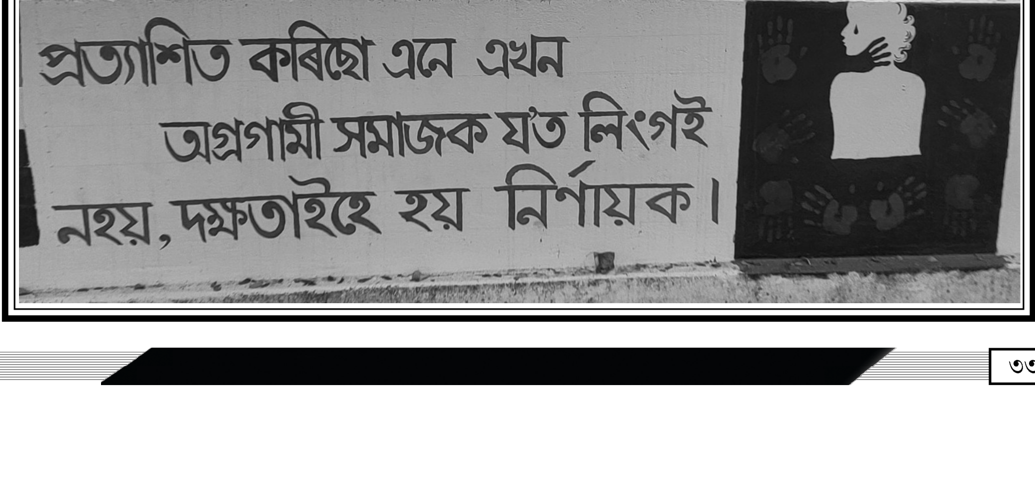

ধৰ্ম কি ?

পুলিন বেজবৰুৱা,
বি. এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

মনৰ জীৱনত ধৰ্ম এটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। ধৰ্মত কিবা এটা অদৃশ্য শক্তিক স্বীকাৰ কৰি লোৱা হয় আৰু আমাৰ বিশ্বাস যে সেই শক্তিয়ে মানুহৰ আনুগত্য, শ্ৰদ্ধা আৰু উপাসনাৰ অধিকাৰী। অৰ্থাৎ কোনো অতীন্দ্ৰিয় শক্তিত বিশ্বাসেই হয় ধৰ্ম আৰু এই বিশ্বাসেই মানুহৰ জীৱনৰ আটাইবোৰ মুখ্য অনুভূতি আৰু ক্ৰিয়াক নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।

"ধৰ্ম" শব্দটোৰ উৎপত্তি যদি চাওঁ তেনেহ'লে দেখা পাওঁ যে সংস্কৃত "ধৃ" ধাতুৰ লগত "মন্" প্ৰত্যয় সংযোগ হৈ ধৰ্ম শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে। যাৰ অৰ্থ হ'ল যিয়ে ধাৰণ কৰে। অৰ্থাৎ সামাজিক জীৱনৰ বৃহত্তৰ ঐক্যৰ মাজত যি ব্যৱস্থাই মানুহৰ জীৱনক ধৰি ৰাখে সেয়ে ধৰ্ম। ধৰ্মক ইংৰাজীত Religion বোলা হয়। এই Religion শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে Religare শব্দৰ পৰা আৰু সেই শব্দৰ অৰ্থ হৈছে বন্ধন (Bond) অৰ্থাৎ যিয়ে দৃঢ়ভাৱে বান্ধি ৰাখে। যদিও ইংৰাজী শব্দ Religare ৰ পৰা ইয়াৰ উৎপত্তি হৈছে তথাপি ক'ব পাৰি যে ব্যক্তিৰ জীৱনত আৰু জাতিৰ জীৱনতো যি যথাৰ্থ সংহতি আনে সিয়ে ধৰ্ম। গতিকে দেখা যায় যে বুৎপত্তিগত দিশৰ পৰা যিয়ে প্ৰজা অৰ্থাৎ মানুহক ধাৰণ কৰি ৰাখে অৰ্থাৎ সুৰক্ষিত ৰাখে সেয়ে ধৰ্ম। মানুহৰ লগত মানুহক যিয়ে বান্ধি ৰাখে অৰ্থাৎ সংযোগ স্থাপন কৰে সেয়ে ধৰ্ম। সেয়ে ধৰ্ম হ'ল পৰিয়ালৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বিশ্বগোষ্ঠীৰ স্তৰলৈকে সমাজৰ সকলো মানুহৰ লগত মিলন ঘটোৱাৰ তত্ব (ধাৰনাদ্ ধৰ্ম মিত্যাহে ধৰ্ম ধাৰয়তে প্ৰজাঃ)।

ধৰ্মৰ সৰ্বজন গৃহীত সংজ্ঞা দিয়াটো অতি টান। কাৰণ ধৰ্ম হ'ল এটা জটিল বিষয় আৰু ধৰ্মই মানৱ জাতিৰ প্ৰতিটো দিশেই স্পৰ্শ কৰিছে। সমগ্ৰ পৃথিৱীত কেতবোৰ প্ৰধান ধৰ্মৰ উপস্থিতি মন কৰিলগীয়া। এই ধৰ্ম সমূহ হ'ল— হিন্দু ধৰ্ম, ইছলাম ধৰ্ম, বৌদ্ধ ধৰ্ম, জুদাই ধৰ্ম, খৃষ্টান ধৰ্ম, কনফুচিয়াচ ধৰ্ম, শিখ ধৰ্ম, জোৰাষ্ট্ৰাৰ ধৰ্ম (পাৰ্চী) জৈন ধৰ্ম আদি। মূল বিশ্বাস আৰু ক্ৰিয়া কামসমূহৰ ভিন্নতাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই ধৰ্ম সমূহ পৰৱৰ্তী কালত সৰু সৰু ভাগত বিভক্ত হোৱা দেখা যায়। এই প্ৰধান ধৰ্ম সমূহ কেৱল মাত্ৰ বিশ্বাস প্ৰণালীয়ে নহয়, এইবোৰক এক সাংস্কৃতিক উপস্থিতি, সামাজিক গঠন আৰু জীৱন প্ৰণালী বুলিও ক'ব পৰা যায়। ধৰ্ম সমগ্ৰ মানৱ জীৱনক সামৰি লয়। ধৰ্মই আধ্যাত্মিক মূল্যবোধৰ দ্বাৰা মানুহৰ জৈৱিক প্ৰবৃত্তিক নিয়ন্ত্ৰিত কৰি জীৱনত সুখ-স্বাচ্ছন্দ্য আনি দিয়ে আৰু লগতে মোক্ষ লাভৰ পথ সুগম কৰি দিয়ে।

ধৰ্মই প্ৰকৃততে এক পৰম সত্তা বা ঈশ্বৰৰ প্ৰতি মানুহৰ সমগ্ৰ সত্তাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া। প্ৰকৃত ধৰ্মই মানুহৰ প্ৰকৃতিৰ কোনো এটা মাত্ৰ অংশক অধিকাৰ কৰি নাথাকে। সেয়ে ধৰ্ম হ'ল এই জগতৰ স্ৰষ্টা, পালন কৰ্তা আৰু নৈতিক পৰিচালন হিচাপে নিত্য, সৰ্বব্যাপী পৰম সত্তা বা ঈশ্বৰক বিশ্বাস। এই বিশ্বাসৰ লগত জড়িত হৈ থাকে ভক্তিযুক্ত ভয়, শ্ৰদ্ধা, প্ৰেম আদি আবেগ অনুভূতি আৰু পূজাৰ উপাসনা আদি ধাৰ্মিক ক্ৰিয়া। ধৰ্মত এফালে থাকে ভক্ত আৰু আনফালে থাকে ভগৱান বা ঈশ্বৰৰ লগত ভক্তৰ এক নিবিড় সম্বন্ধ।

❑❑❑

সংস্কৃতিঃ এক চমু পৰিচয়

বীনাপানি তালুকদাৰ
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

সংস্কৃতিনো কি আৰু সংস্কৃতি কাক বোলে, সেই বিষয়ে পৰিভাষা দিয়া টান, সুত্ৰ ৰচনা কৰাও সহজ নহয়। সংস্কৃতি এনে এটা বস্তু যাক লক্ষণৰ দ্বাৰা বুজিব পাৰি, যাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰিবহে পাৰি।

অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ মাজত 'সংস্কৃতি' শব্দটোৰ কেতিয়াৰপৰা নিগাজিকৈ সোমাই পৰিল সেই বিষয়ত নিশ্চিতভাৱে ক'ব নোৱাৰি। সংস্কৃতিৰ লগত স'ততে জড়িত হৈ থাকে এখন সমাজ আৰু সেই সমাজখনৰ অংগীভূত সদস্যৰূপে মানুহে আহৰণ কৰা জ্ঞান, বিশ্বাস, কলা, ৰীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, উৎসৱ-পাৰ্বন, আইন-কানুন, নৈতিকতা, অভ্যাস আৰু অন্যান্য সামাজিক উপাদানসমূহ।

মানুহৰ জীৱন ধাৰণৰ পৰিবৰ্তনৰ লগে লগে সংস্কৃতিৰ ধাৰণাৰো পৰিবৰ্তন হৈ আহিছে। মানুহে আদিম অৱস্থাৰ পৰা সজ অৱস্থালৈ আহোতে সময়ৰ লগত খাপ খুৱাই জীৱন যাপনৰ বাবে নিজ নিজ নতুন আহিলা পাতিৰ আশ্ৰয় ল'ব লগা হ'ল। ইয়াৰ বাবে মানুহে এক নতুন কৃত্ৰিম সাংস্কৃতিক পৰিৱেশৰো সৃষ্টি কৰি ল'ব লগা হ'ল। এটা সময়ত এই সকলোবোৰেই মানৱ জীৱনৰ নিজ ব্যৱহৃত সামগ্ৰীত পৰিণত হৈ পৰিল। গতিকে এই ফালৰপৰা ক'ব পাৰি যে -"যিবিলাকত আকৃত্তিক প্ৰেৰণা থাকিলেও কেৱল প্ৰাকৃতিক নিয়মত হোৱা নাই, কিন্তু মানুহে নিজৰ শৰীৰ আৰু মনৰ বিকাশৰ বাবে, সমাজৰ কল্যাণৰ অৰ্থে সৃষ্টি কৰি লৈছে আৰু মানি লৈ তাক বিকাশ সাধন কৰিছে সেয়ে হ'ল সংস্কৃতি।"

একেদৰে নৃতাত্বিক অৰ্থতো- "মানুহে জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈকে ভৌগলিক, সামাজিক আৰু অলৌকিক- এই তিনিবিধ পৰিৱেশৰ মাজত বাস কৰিবলৈ সমাজৰ স্বীকৃতি লৈ যি কৰে, যেনেকৈ থাকে, যি অৱদান দিয়ে তাকেই সংস্কৃতি আখ্যা দিব পাৰি (অসমীয়া লোক সংস্কৃতিৰ আভাস)।" এজন বিশিষ্ট লেখকে মত পোষন কৰি কৈছে যে- "পৃথিৱীত যিবিলাক অতি উত্তম কথা মানুহে জানিছে আৰু কৈছে, তাৰ সৈতে নিজৰ পৰিচয় ঘটোৱাই হ'ল সংস্কৃতি।" আন এজনে আকৌ কৈছে- "সংস্কৃতি হ'ল মানুহৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক শক্তিৰ প্ৰশিক্ষণ দৃঢ় কৰাৰ উপায় আৰু তাৰপৰা উৎপন্ন হোৱা এটা অৱস্থা।"

দৰাচলতে সংস্কৃতিৰ জন্ম বা উৎপত্তি কেতিয়া হ'ল এই বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ আগতে 'সংস্কৃতি' শব্দটোৰ অৰ্থ আৰু প্ৰয়োগৰ বিষয়ে অলপ জনাটো আৱশ্যক। ইংৰাজী ভাষাৰ 'Culture' (কালচাৰ) শব্দৰ প্ৰতিশব্দ ৰূপেই ভাৰতীয় ভাষাত 'সংস্কৃতি' শব্দটোৰ সৃষ্টি হৈছে। প্ৰথমতে বিশ্বকবি ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰকে প্ৰমূখ্য কৰি অনেকেই 'Culture' শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিছিল। তাৰ পিছতহে কোনো কোনোৱে কৃষ্টি শব্দৰ প্ৰয়োগ কৰিছিল। ভাৰতীয় কৃষ্টি, কৃষ্টিৰ ধাৰা এনেভাৱে প্ৰয়োগ হ'ল। বিশ্লেষণ কৰি চালে দেখা যায় যে সংস্কৃতি শব্দহে বেছি অৰ্থবাচক আৰু 'Culture' শব্দটোৰ সম্পূৰ্ণ ভাৱ ইয়ে প্ৰকাশ কৰিব পাৰে।

সংস্কৃতিৰ স্বৰূপ ঃ সংস্কৃতিৰ স্বৰূপ বুজিবলৈ হ'লে প্ৰথমে সভ্যতাৰ স্বৰূপ বুজা আৱশ্যক, কিয়নো সভ্যতাৰ ভিতৰৰ পৰাই সংস্কৃতিৰ বিকাশ বুলি অনেকে কয়। সাধাৰণতে সংস্কৃতিৰ পৰ্য্যায়বাচক শব্দৰূপে সভ্যতা শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হয় যদিও সভ্যতা আৰু সংস্কৃতি এনেকৈ যুটীয়াভাৱেও ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়।

আদিম অৱস্থাৰ পৰা আহি মানুহে সভ্যতাৰ ক্ৰমবিৱৰ্তনত ক্ৰমে বনৰীয়া জীৱনৰ পৰা আঁতৰি গাঁও পাতি, সমাজ পাতি, ঘৰ-দুৱাৰ সাঁজি থাকিবলৈ ল'লে। মানুহৰ ভিতৰত সামূহিক আচৰণৰ পৰিসৰ আৰু বেছি

বহল হ'ল। মানুহে নিজেই সমাজৰ বিধি-বিধান ৰচনা কৰিলে। সভ্যতাৰো ইতিহাস আৰম্ভ হ'ল। ইয়াতেই সংস্কৃতিৰ ইতিহাসৰ পাতনি যেন দেখা যায়।

সভ্যতা আৰু সংস্কৃতিৰ স্বৰূপ এটা উদাহৰণেৰে দেখুওৱাব পাৰি। সভ্যতা যদি এগৰাকী সুন্দৰী ৰমনী, সংস্কৃতি হ'ল সেই ৰমনীৰ ৰমনীয়তা তথা তেওঁৰ গোটেই শৰীৰত প্ৰকাশ পোৱা সৌন্দৰ্য্য আৰু লাৱণ্য। শৰীৰৰ সকলো অংগ প্ৰতংগৰ সমন্বয়ত যিদৰে শৰীৰতে ৰূপ লাৱণ্যৰ আভা বিয়পি পৰে, ঠিক তেনেদৰে সংস্কৃতিত জাতিৰ সকলো কৰ্ম প্ৰচেষ্টা বিৰাজ কৰে।

সভ্যতা আৰু সংস্কৃতি দুয়োটাই মানুহৰ সামূহিক কৰ্মপ্ৰচেষ্টা আৰু জয় যাত্ৰাৰ চিন। তাৰ মাজত সোমাই আছে মানুহৰ সামূহিক আদান প্ৰদান, শ্ৰদ্ধা, বিদ্বেষ, অনুৰাগ, বিৰাম, প্ৰেম আৰু ঘৃণা। এক বিশিষ্ট সংস্কৃতিত মিত্ৰৰ যেনেকৈ অৱদান আছে, শত্ৰুৰো তেনেকৈ বৰঙণি আছে। গতিকে পৃথিৱীত এনে কোনো বিশিষ্ট দেশ নাই, জাতি নাই, যি ক'ব পাৰে যে নিজৰ সংস্কৃতিৰ ওপৰত আনৰ প্ৰভাৱ পৰা নাই।

কৃষ্টিৰ সংঘাত, সংমিশ্ৰন আৰু সমীকৰণৰ ফলত সংস্কৃতিৰ ৰূপান্তৰ ঘটিছে আৰু পুৰণি সংস্কৃতিয়েই ন-ৰূপ লৈ দেখা দিছে। যিদৰে একোখন নৈৰ বুকুত ক'ৰপৰা কিমান জলধাৰা আহি পৰিছেহি কোৱা টান, কিন্তু সকলোবোৰ লগলাগি যেতিয়া এখন নৈ হৈ পৰে, তেতিয়া সেই নৈৰ পানীৰ সোঁতৰ এটা নিৰূপিত বেগ হয়, পানীৰ এটা সুকীয়া ৰং হয় আৰু পানীৰ গুণাগুণো বেলেগ হয়। এনেকুৱা বেলেগ দুখন নৈ যেতিয়া লগলাগি সাগৰলৈ আগবাঢ়ে, তেতিয়া দুয়োখন নৈৰ পানী মিলিলেও বৰণ নিমিলে, নিজৰ সুকীয়া বৰণেৰে আগবাঢ়ি যায়।

ঠিক একেদৰে মানৰ মহাসাগৰতো নানা জাতি, ধৰ্ম, বৰ্ণৰ ধাৰাৰে আহি মিলিছেহি, দীৰ্ঘকাল বেলেগ পথেদি যোৱাৰ ফলত এটা সুকীয়া বৈশিষ্ট্যৰ চিন থাকি যায়। সেই চিন দেখা যায় ভাষাত, আচাৰ-ব্যৱহাৰত, সাঁজ-পোছাকত, মুখৰ চেহেৰাত, ধৰ্ম-কৰ্মত, পূজা-পাৰ্বণত, খাদ্যাভাস বিচাৰত আৰু তথাকথিত কু-সংস্কাৰৰ মাজত। ওপৰে ওপৰে চালে একে যেন লাগিলেও সেইবোৰৰ চিন মচ নোখোৱাকৈ অনেক কাল থাকি যায়। এইবিলাকৰ পৰাই সংস্কৃতিৰ একোটা স্বৰূপ নিৰ্ণয় কৰিব পাৰি।

(বিঃ দ্ৰঃ- প্ৰসংগ পুথিৰ সহায় লৈ)

❒❒❒

যাত্ৰা

ভায়লিনা নাথ
বি.এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

এনে কাঁইটীয়া পথ
ভৰি দিবলৈও ভয়
উভটি আহিবও নোৱাৰি
জীৱন হ'ব নিৰৰ্থক।
এনে দোমোজা, আগুৱাব নোৱাৰো
পিছলৈ চাবও ভয়
ইমানেই সংকটময় এই পথ
মনৰ শক্তিয়েই হেৰাই যায়।

আগুৱাই যোৱাজনক ভাবিলে
মনটো অলপ স্থিৰ হয়
ভাব হয়, দুৰ্গম পথটি পাৰ হৈ
তেওঁ কিদৰে হ'ল জয়ী?
তথাপিটো মনটো সবল কৰি
এই শংকাকুল পথেৰেই আগুৱাইছো
লক্ষ্যস্থানত উপনীত হ'লেই
সফল হ'ব এই যাত্ৰা। ❒❒❒

বৰ্তমান সময়ত যোগচৰ্চাৰ প্ৰয়োজনীয়তা

কৰুণা কুমাৰ
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

"সৰ্বে ভবন্তু সুখিনঃ
সৰ্বে সন্ত নিৰাময়া
সৰ্বে ভদ্ৰানি পশন্তে
মা কশ্চিদ্ দুঃখভাগ ভৱেৎ।"

ভাৰতীয় সভ্যতা পৃথিৱীৰ প্ৰাচীনতম সভ্যতা। পুৰণি কালৰে পৰা ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ চিন্তন মননে বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত যি অৱদান ৰাখি গৈছে সেইটো আজি ফুলে ফলে বিকশিত হৈ উঠিছে। ঋষি মুণিসকলৰ মনন আৰু চিন্তনৰ ফলস্বৰূপে আমি যোগ শাস্ত্ৰ উপহাৰ পাইছো।

সাধাৰণতে যোগ বুলিলে আত্মা আৰু পৰাত্মাৰ মিলনহে যোগ। আমাৰ দেহৰ ইৰা, পিংগলা আৰু সুসুম্না নাৰীৰ মিলনেই যোগ। ভক্ত আৰু ভগৱানৰ মিলনহে যোগ বুলি জনা যায়।

যোগশাস্ত্ৰ হৈছে অন্যতম বেদ। বেদৰ পূৰ্ব ব্যৱস্থা শ্ৰুতি, এই শ্ৰুতি সমূহক সংমিলিত কৰি বেদ ৰচনা কৰে ভগৱান ব্যাসে। সেয়েহে ভগৱান হিৰণ্যগৰ্ভই যে যোগৰ প্ৰথম আবিৰ্ভাৱ কৰোতা সেই কথা উপনিষদ সমূহৰ পৰা জানিব পাৰি।

এই যোগশাস্ত্ৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক শক্তি অৰ্জনৰ পূৰ্ণ বিজ্ঞান। এই যোগ বিদ্যাৰ সহায়তেই শাৰীৰিক আৰু মানসিক বিকাশৰ লগে লগে আধ্যাত্মিক উন্নতিৰ পথতো আগবাঢ়ি যোৱাটো সম্ভৱ।

এই কাৰণেই যোগ বিদ্যাক বিশ্বৰ আন কোনো বিদ্যাৰ লগত তুলনা কৰিব নোৱাৰি। এই বিদ্যা ভাৰতবৰ্ষৰ বাহিৰে বিশ্বৰ আন কোনো ঠাইতে প্ৰচলন নাছিল। যোগৰ বিভাগ দুটাৰ নাম- হঠ যোগ আৰু ৰাজ যোগ। হঠ যোগ সম্পৰ্কে হঠ যোগ প্ৰদিপিকা ঘেৰন্দ্ৰ সংহিতাত পোৱা যায়। ৰাজযোগ সম্পৰ্কে পাতঞ্জল যোগ দৰ্শনত বিস্তাৰিত বিৱৰণ পোৱা যায়। হঠ যোগৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হ'ল 'শৰীৰ মাদ্যুং খুল ধৰ্ম সাধনম।' শৰীৰেই হ'ল সাধনাৰ উপাদেয় ভূমি। এই শৰীৰ নহলে উচ্চস্তৰী জীৱন শৌধ নিৰ্মাণ কৰা টান। মানৱ জীৱনত ধৰ্মক সাৰ্থক আৰু সফল কৰিবলৈ হ'লে যিকোনো প্ৰকাৰে সুষ্ঠ সবল দেহৰ প্ৰয়োজন। হঠ যোগে দেহৰ পৰিশোধন ব্যৱস্থা কৰে। সেয়েহে যোগীসকলে হঠ যোগৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিয়ে।

চাকিটো যদি নিখুত থাকে, চাকিৰ শলিতা যদি সঠিক থাকে আৰু যদি তেল বা ঘিউ থাকে তেতিয়া তাত জুই ধৰাই পোহৰ পোৱা যায়। অন্য কোনো উপায়ে পোহৰ পোৱা নাযায়। ৰেডিঅ' এটাৰ যদি কোনো এটা যন্ত্ৰ বেয়া নাথাকে তেতিয়া তাৰপৰা বিভিন্ন গীত-মাত, কথা আদি শুনা যায়। তদ্ৰুপ আমাৰ গ্ৰন্থীৰ যদি সপ্ত ধাতু সবল থাকিলে মানুহে তেতিয়া মনুষ্যত্ব বা দেবত্ব লাভ কৰিব পাৰে। হঠ যোগৰ অন্তৰ্গত আসন, প্ৰাণায়াম, মুদ্ৰা, নেতি, ধৌতি, বস্তি ক্ৰিয়া সমূহ অভ্যাসৰ ফলত শৰীৰক সুস্থ সবল ৰাখে আৰু ৰস তেজ্যাদি সপ্ত ধাতু গ্ৰন্থী পেশী সমুহক মজবুত ৰাখিব পাৰিলে শুভ বুদ্ধি মানস আৰু সুপ্ত দেহী হৈ উঠিব পাৰে। প্ৰকৃততে ইয়াৰ ভূমিকা মানৱ সমাজত কল্যাণ সাধনৰ বাবে এক অনবদ্য উপায় আৰু অসামান্য পদ্ধতি।

ইংৰাজীত এষাৰ কথা আছে "Child is the father of nation"। শৈশৱ কালৰ পৰাই প্ৰতিজন ল'ৰা-ছোৱালী ইয়াৰ অভ্যাস অপৰিহাৰ্য্য হোৱা উচিত। চিকিৎসা ব্যৱস্থাৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে বিভিন্ন ধৰণৰ ৰোগে দেখা দিছে। কিছুমান ৰোগ চিকিৎসা শাস্ত্ৰত দুৰাৰোগ্য আখ্যা পাইছে। যেনে- হাপানী, ব্লাড প্ৰেচাৰ, মধুমেহ আদি। কিন্তু হঠ যোগৰ সহায়ত এই ৰোগ আৰোগ্য কৰিব পাৰি। ভাগৱত, গীতা আদি গ্ৰন্থত যোগৰ জৰিয়তে দেহ ত্যাগ

কৰা কথা উল্লেখ আছে।

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱেও যোগৰ বলতেই নিজ ইচ্ছা অনুসৰি দেহত্যাগ কৰা বুলি পাওঁ। প্ৰয়াত সংঘ গুৰু স্বামী শিৱানন্দ সৰস্বতী ভাৰতৰ অসম ৰাজ্যত অৱস্থিত মঠ নীলাচলত আজিৰপৰা প্ৰায় ১০০ বছৰ আগতে যোগ বিদ্যাৰ আৰম্ভ কৰিছিল। তেখেতৰ আৱিস্কৃত যৌগিক প্ৰণালীয়ে আজি গোটেই ভাৰতবাসীক তথা বিশ্বাবাসীক অকাল মৃত্যুৰপৰা মুক্ত হোৱাৰ নতুন পথ দেখুৱাইছে।

এইখিনিতে যোগাসনৰ নিয়মাৱলী কেইটিমান উল্লেখ কৰা হ'ল-

১) আসন কৰাৰ আগতে সদায় দুগিলাচ কুহুমীয়া গৰম পানী খাই ল'ব লাগে।

২) শৌচ, প্ৰসাৰৰ প্ৰৱনতা থাকিলে, শৌচ, প্ৰসাৰ কৰিহে আসন কৰিব লাগে।

৩) মহিলাসকলে ঋতুকালীন সময়ত আসন মুদ্ৰা কৰিব নালাগে।

৪) বিপৰীত কৰণী, সৰ্বাংগসম মুদ্ৰা কৰাৰ পিছত মৎস্যাসন কৰিব লাগে।

৫) উচ্চ ৰক্তচাপ থকা ৰোগীয়ে যিকোনো আসন কৰিব নালাগে। শৱ আসন কৰিব পাৰি।

৬) এটা আসন কৰি আন এটা আসন কৰিব হ'লে শৱ আসন কৰিহে আসন কৰিব লাগে।

৭) উশাহ-নিশাহৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগে।

৮) আসন সদায় খালী পেটে কৰা উচিত, কিন্তু লঘোনে আসন কৰিব নালাগে।

শেষত প্ৰতি বছৰে ২১ জুন তাৰিখটো আৰ্ন্তজাতিক যোগ দিৱস হিচাবে পালন হোৱাত নথৈ আনন্দিত হ'লো।

❐❐❐

মঙলদৈ বি.এড্. কলেজ

আভাৰাণী দত্ত
বি.এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

বিশ্বাসৰ এটি নাম
মঙলদৈ বি.এড্. কলেজ
আমাৰ নয়নৰ মণি
তুমি অপৰূপা....।
তোমাৰ ৰূপত, গুণত আমি মতলীয়া
পাহৰি গৈছো
আমি কোন বাৰু?
জীৱনটোক নতুনকৈ উপভোগ কৰিছো
তোমাৰ নামত.....।
হাঁহিছো, খেলিছো
হেপাঁহেৰে পাৰ কৰিছো
প্ৰতিটো ক্ষণ...।

উত্তৰ পাৰৰ জ্ঞানৰ
পূজাৰী তুমি.....,
হে মঙলদৈ বি.এড্. কলেজ
তুমি যুগমীয়া হোৱা।
যুঁজাৰু প্ৰশিক্ষাৰ্থী
তুমি জন্ম দিলা
হে মহান বিদ্যাই
আমাক ধন্য কৰিলা.....। ❐❐❐

নাটকত অভিনয় কৰিব পৰাটো শিক্ষকতা বৃত্তিত কেনেকৈ প্ৰয়োজনীয় ?

সুভাষ কলিতা
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

আধুনিক শিক্ষাৰ্থী কেন্দ্ৰিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত শিক্ষক এজন বহুমুখী প্ৰতিভাৰ অধিকাৰী হোৱাটো খুবেই প্ৰয়োজনীয়। এনে কিছুমান প্ৰতিভাৰ ভিতৰত অন্যতম এটা হ'ল অভিনয়ৰ দক্ষতা। শিক্ষকতা বৃত্তি আৰু অভিনয় দক্ষতাৰ মাজত গুৰুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্ক থকা দেখা যায়। অভিনয় কলাক আমি শিক্ষাৰ এটা প্ৰয়োজনীয় গুণ বা দক্ষতা বুলিও ক'ব পাৰো। তলত ইয়াৰ বিষয়ে বহলাই আলোচনা কৰা হ'ল।

আমি সকলোৱে জানো যে শিক্ষকে শ্ৰেণীকোঠাত সদায় হাঁহি মুখে প্ৰৱেশ কৰিব লাগে, কিন্তু শিক্ষকজন এজন মানুহহে, দৈনন্দিন জীৱনত তেওঁৰো নানা সমস্যা থাকিব পাৰে, তাৰ পাছতো সেইবোৰ কথা পাহৰি শ্ৰেণী কোঠাত প্ৰৱেশ কৰাৰ লগে লগে তেওঁৰ মুখত হাঁহি এটা থকাটো বাঞ্ছনীয়। যিটো অভিনয়ৰ জৰিয়তে সম্ভৱ।

নাটকত শেষৰ শাৰীত বহি থকা দৰ্শকজনেও শুনিবৰ বাবে সংলাপ জোৰেৰে মতা হয়। শ্ৰেণী কোঠাতো শিক্ষকৰ সংলাপ যদি শেষৰ বেঞ্চত বহি থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী কেইজনে নুশুনে তেওঁৰ পাঠদান সাৰ্থক নহয় আৰু লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী কেইজনৰো অপকাৰ কৰা হয়।

নাটকত এটা শব্দ খুব প্ৰচলন হয় "Dialauge Variation", যাৰ অৰ্থ হ'ল এজন অভিনেতাই সংলাপৰ জোৰ দি ক'ব লগা অংশটোত জোৰ দিয়াটো আৰু কমকৈ জোৰ দি ক'ব লগা অংশটোত কমকৈ জোৰ দি কোৱাটো। শিক্ষকেও তেওঁৰ বক্তব্যত কোনটো শব্দত জোৰ দিব লাগে, কোনটোত কমকৈ জোৰ দিব লাগে তাক জনাটো খুবেই প্ৰয়োজনীয়, নহ'লে তেওঁৰ বক্তব্যৰ কোনোটো শব্দয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত ঘাত নকৰিব (Flat dialouge situation), ফলত বক্তব্যটো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বোধগম্য নহ'ব। নাটকত অভিনেতাৰ সন্মুখত দৰ্শক বহি থাকে আৰু দৰ্শকে মঞ্চত থকা অভিনেতাজনৰ ফালে চাই থাকে, অভিনেতাই তেওঁৰ সংলাপ কৈ যায় আৰু নিৰৱিচ্ছিন্ন ভাৱে নাটকৰ কাহিনীভাগ আগবাঢ়ে। শ্ৰেণীকোঠাত শিক্ষকৰ সন্মুখত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বহি থাকে আৰু শিক্ষকৰ ফালে লক্ষ্য কৰি থাকে, শিক্ষকে তেখেতে পূৰ্বে মনত কৰি অহা বিষয়বস্তু শ্ৰেণীকোঠাত পঢ়ায় আৰু বিষয়বস্তুটো নিৰৱিচ্ছিন্ন ভাৱে আগবাঢ়ে।

নাটকত দেহ আৰু অংগ সঞ্চালন খুবেই প্ৰয়োজনীয়। অংগ সঞ্চালন সঠিক নহ'লে অভিনয় ভাল হোৱা বুলি কোৱা নহয়। শ্ৰেণীকোঠাত শিক্ষক এজনৰ পাঠদানৰ সময়ত দেহৰ অংগৰ সঠিক সঞ্চালন কৰাতো খুবেই প্ৰয়োজনীয়। ডাঙৰ বুলি ক'লে হাত দুখন ডাঙৰকৈ মেলা যাব লাগিব, সৰু বুলি ক'লে হাতখন সৰুলৈ মেলিব লাগিব। উত্তৰদিশ বুলি ক'লে উত্তৰ দিশৰ ফালেই হাতখন যাব লাগিব, দক্ষিণ বুলি ক'লে দক্ষিণৰ ফালেই দেখুৱাব লাগিব। পূৱ বা পশ্চিমৰ ফালে দেখুৱালে নহ'ব আৰু এই সঞ্চালন সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দেখাকৈ কৰিব লাগে, যিদৰে নাটকত সদায় দৰ্শকৰ ফালৰ পৰা দেখাকৈ থাকিহে সংলাপ ক'ব লাগে।

নাটকত প্ৰচলিত আৰু এটা শব্দ হ'ল 'Versatile actor', যাৰ অৰ্থ হ'ল এজন অভিনেতাই বিভিন্ন চৰিত্ৰত অভিনয় কৰিব পৰাটো। এজন অভিনেতাই কেতিয়াবা মন্ত্ৰী, এম.এল.এ., মহাজনৰ চৰিত্ৰটো অভিনয় কৰিব লাগিব পাৰে, কেতিয়াবা ভিক্ষাৰী, দুখীয়া খেতিয়ক,

ৰিক্সা চালকৰো অভিনয় কৰিব লাগে। শ্ৰেণী কোঠাত পাঠদান কাৰ্য্য সফল কৰিবৰ বাবে শিক্ষক এজনো 'Versatile' হোৱাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। কেতিয়াবা তেওঁ কোনো গল্প পঢ়াওতে ৰজাৰ সংলাপো মাতিব লাগিব। কেতিয়াবা আকৌ বিখ্যাত ৰোমান্তিক কবিতা আবৃত্তি কৰিব লাগিব আৰু কেতিয়াবা বৈপ্লৱিক কবিতা। কেতিয়াবা হাঁহিব লাগিব, কেতিয়াবা সচেতন হ'ব লাগিব।

নাটকত দৰ্শক হিচাপে শিক্ষিত, অশিক্ষিত, জ্ঞানী, অজ্ঞানী, বুদ্ধিজীৱি, চোৰ আদি বিভিন্ন ধৰণৰ মানুহ থাকিব পাৰে, এজন অভিনেতাই সংলাপ কওঁতে কিন্তু সকলোৰে পৰা যাতে সমানে মনোযোগ পাই তাক গুৰুত্ব দিয়ে, এজন শিক্ষকৰ ক্ষেত্ৰতো একে কথাই প্ৰযোজ্য। সমাজৰ বিভিন্ন স্তৰৰ, বিভিন্ন পৰিৱেশৰ, বিভিন্ন জাতি-ধৰ্মৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শ্ৰেণীকোঠা এটাত থাকে, এজন শিক্ষকে তেওঁৰ বক্তব্য এই সকলো পৃষ্ঠভূমিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে বোধগম্য হোৱাকৈ ক'ব লাগিব।

মুঠতে শ্ৰেণীকোঠাৰ গোটেই ৪৫ মিনিট এজন শিক্ষকৰ কাৰণে এখন নাটক পৰিৱেশন কৰাৰ দৰে। নাটকত হাঁহিৰ খোৰাকৰ মাজেৰে গম্ভীৰ কথা সহজ কৰি বুজোৱা হয়, এজন শিক্ষকে একেই কাম শ্ৰেণীকোঠাৰ ভিতৰত কৰে।

❒❒❒

একবিংশ শতিকা

সথিল চন্দ্ৰ ডেকা
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

অমৃতৰ সন্তান
প্ৰজ্ঞাৰ অন্বেষণত বন্দী সময়
পৰাজিত হৃদয় বিভ্ৰান্ত ঈশ্বৰ।
প্ৰযুক্তিৰ পৃথিৱীত অনুদিত নহয়
হৃদয়ৰ সৰলতম ভাষা,
সাগৰ তলিত প্ৰাতঃভ্ৰমণ,
মহাকাশত সন্ধিয়াৰ চফৰ,
চিকিৎসালয়ৰ বন্ধ দুৱাৰত
আৱদ্ধ ঈশ্বৰ।
আজি নীৎচেৰ পৃথিৱীত
''জোৰ যাৰ মুলুকতাৰ''
আনবিক তুলাচনীত
শক্তিৰ পৰীক্ষা হয়
কোন কিমান শক্তিধৰ,
নিৰীহৰ তেজত লুতুৰি পুতুৰি
তেজত ধোৱা মানৱতাৰ নিচান।

যান্ত্ৰিকতাত যন্ত্ৰবৎ অমৃতৰ সন্তান
হাতে হাতে ভোগজৰা
সুখৰ মদিৰা ভৰা পিয়লা
তথাপিও শেষ নহয় প্ৰজ্ঞাৰ অন্বেষণ
ডিঙিলৈ উজাই ব্ৰহ্মাণ্ডৰ পিয়াহ।
যান্ত্ৰিকতাৰ আঁৰে আঁৰে
কৰ্ষণ হয় কালকূট হলাহল
হলাহলত ধূসৰ আকাশ বতাহ,
বতাহত বিষাক্ত বীজ
উশাহত তেজলৈ শিপাই,
তেজৰ বীৰ্যত জন্ম হয়
জ্ঞানহীন প্ৰজন্ম। ❒❒❒

Fit to Teach : The Vital Role of Excericse in Teachers Education

Rupshikha Deka, Lecturer
CTE, Mangaldai

Teaching is a demanding profession, requiring mental and physical energy to inspire and educate future generations. While academic preparation is essential, teacher education programs often overlook a critical component : Physical exercise. Regular physical activity is vital for teachers' well-being, instructional effectiveness, and student outcomes. This article explores the importance of exercise in teacher education and its benefits for teachers, students, and the education system.

The Physical Benefits of Exercise for Teachers :

Exercise is essential for maintaining physical health, reducing stress, and boosting mood. For teachers, regular physical activity:

Improves cardiovascular health and reduces obesity.

Enhances cognitive function, concentration, and memory.

Supports better stress management and reduces burnout.

Exercise and Teaching Effectiveness :

Exercise has a direct impact on teaching quality and effectiveness.

Exercise has a direct impact on teaching quality and effectiveness :

- Role modeling : Teachers who prioritize exercise set a positive example for students.
- Classroom energy and engagement : Exercise teachers tend to be more energetic and engaging instructors.
- Increased productivity : Regular physical activity improves time management and work efficiency.

Pedagogical Benefits of Excerise in Teacher Education :

Exercise experiences inform teaching methods and curriculum design :

Integrating physical education : Exercise helps teachers develop innovative physical education lessons.

- Enhanced lesson planning : Physical activity promotes creativity and problem-solving skills.
- Improved classroom management : Exercised teachers better classroom dynamics and student behaviour.

Interpersonal Benefits of Exercise for Teachers:

Group exercise fosters teamwork, communication, and empathy among student teachers:

- Team-building and collaboration : Exercise promotes social connections and friendshipes.
- Empathy and understanding : Physical activity helps teachers related to students' physical and cemotional needs.
- Positive relationships : Regular exercise promotes supportive teacher-student relationships.

Regular Physical activity supports teacher well-being and career longevity :

Long term benefits of Exercise in Teacher Education.

- Career Satisfaction : Exercise reduces teacher burnout and promotes long-term career satisfaction.
- Continuous Professional development : Physical activity informs ongoing teacher education and growth.
- Healthy Lifestyle Promotion : Teachers who prioritize exercise encourage healthy habits in students and communities. Here are some research findings to support the importance of exercise in teacher education.

Physical Health Benefits :

A study published in the journal of Educational psychology found that teachers who exercised regularly experinced reduced stress and anxiety levels. (Harrison & Kelly, 2015),. Similarly. Reid and Baron, 2015 and Ketzmarryk & Janssen 2015, found that regualr physical activity imporved sleep quality and antibody production, reducing teacher absenteeism due to illness, respectively.

Cognitive Function and Teaching Effectiveness :

Research Published in the journal of cognitive Enhanment found that exercise improved cognitive processing speed, memory and executive function in teachers. (Hillman etal, 2016).

Emotional Well-being and Interpersonal Relationships :

A study carried by Brouwers & Tomic, 2016 supports that exercise reduced teacher burnout and improved emotional well-being.

Long-term Benefits:

Research Published in the journal of Educational Research found that teachers who exercised regularly were more likely to remain in the Professional Long-term (Ingersall & Merrill, 2017).

Exerices is essential for teacher education benefiting teachers, students and the education system. By incorporating physical activity into teacher preparation programs, institutions can cultivate well-rounded, energetic, and effective educators. Lets prioritize exercise in teacher education to create a heathier, more productive, and inspiring learning environment.

References :

- Brouwers, A., & Tomic, @W. (2016). Teacher burnout and Self-efficacy. Journal of Educational Research, 109 (4), 439-449.
- Davis, M., & Chandler, T. (2015). Exercise and empathy. Journal of Research in Personality, 56, 85-93.
- Harrison, J. & Kelly, S, (2015). The impact of exercise on teacher stress and anxiety. Journal of Educational Psychology, 107 (2), 531-540.
- Hickey, C., & Utter, C. (2017). Exercise and teaching effectiveness. Journal of Educational Psychology, 109 (3), 351-361.
- Hillman, C. H. Erickson, K. I., & Kramer, A.F. (2016). Be smant, exercise your heart. Nature Reviews Neuroscience, 17(10), 709-718.
- Ingersoll, R.M. & Merrill, L. (2017). The effects of exercise on teacher retention. Journal of Educational Research, 110 (4), 419-428.
- Katzmarryk, P. T., & Janssen, I. (2015). The economic benefits of exercise. Journal of occupational and Environmental Medicine, 57 (5), 531-536.
- Reid, K. J., & Baron, K. G, (2015). Exercise and sleep. Journal of Sleep Research, 24 (2), 155-165.
- Spilt, J. L., Koomen, H. M., & Thijs, J.T. (2017). Teacher-student relationships. Journal of Teacher Education, 68 (2), 141-153.

❑❑❑

Positive Impacts of Art & Drama in Education

Dr. Swapna Narzary
Lecturer, CTE, Mangaldai

Education is an essential aspect of all-around development of an individual. Education plays a vital role in shaping individual knowledge, communities and societies progress. Swami Vivekananda defined education as "education is the Manifestation of the perfection already in man" he emphasized that everyone has manifestation existence in man. The knowledge of capability is already inherent in man. Thus, education helps to discover those abilities, creativity, artistic sensibility, skills that are accomplishment emotions among to the learners. Art defined a form of expression of human that has been innate in man. Art education utilizes an application of a creative skills, imagination and practical ability to produce aesthetic, expressive intangible experiences. So, the art education help in developing artistic mind, creativity aesthetic of an individual. Consequently, we can say that art and education both are the inter-connected. From these views elucidations we prospect that art is an important in education.

Art & Drama :

Art and drama are both forms of human expression that aim to communicate emotions, ideas, and stories, often challenging our perceptions and enriching our understanding of the world. Though they share some similarities, they differ in their methods and mediums.

The forms of Art are :

1. **Visual Arts-** Visual art is any form of art that is created primarily to be perceived with the eyes. It is the most traditional and widely recognized form of art.

Visual Arts like painting, drawing, sculpture and photography.

2. **Performing Arts-** Performing Arts are those in which artists perform in front of an audience, using their body, voice, or instruments to express an idea or emotion.

Performing Arts like theatre, dance, music and circus arts.

3. **Digital Art** in contemporary forms like animation or video art.

4. **Literature and Poetry** can also be considered forms of art, as they use language to convey meaning in creative ways.

The forms of Drama :

Drama is a kind of fiction, imitation a play involving with acting, dialogue and storytelling to convey emotions, themes and experiences.

Drama can take place in various forms :

1. **Acting** : Portrayal of certain characters or role by actors.

2. **Dialogue** : The spoken words or conversation between characters.

3. **Storytelling** : Narrative structure with plot, setting and conflict.

4. **Emotional expression** : Conveying feeling and emotions of story.

5. **Theatre** : It is a live performance or recorded production with the huge combi-

nation art forms.

Types of Drama :

1. **Tragedy** : The Tragedy performance portrays on human suffering, such as serious, miserable and often devastating story, typically ending in sorrow.

2. **Comedy** : The comedy performance conveying humorous, light-hearted, cheerful and entertaining.

3. **Melodrama** : The performance is emotional, sensational and often exaggerated.

What Positive Impacts does it have for both learner and the Teacher

Art and Drama are often viewed as creative, extracurricular activities in the educational system. However, research and practice consistently highlight their profound and far-reaching benefits in enhancing the learning environment and contributing to student's holistic development.

For the learners :

- Enhanced Creativity
- Improved Emotional Intelligence
- Boosted Confidence and Self-Esteem
- Better Communication Skills
- Teamwork and Collaboration
- Cultural Awareness
- Academic Benefits
- Strees Relief and Emotional Well-being

For the Teach :

- Creative pedagogy
- Professional Growth
- Improved Teacher-Student Relationships
- Enhanced Communication and Classroom Management
- Emotional Fulfilments

WE CAN ALSO SEE SOME SHARED POSITIVE BENEFOTS :

1. Increased Collaboration
2. Problem-Solving Skills
3. A Shared Sense of Achievement
4. Safe Space for Expression

Art and Drama education offer profound and multifaceted benefits for both learners and teachers. For learners, it nurtures creativity, emotional intelligence, communication skills, and collaboration, all of which are essential for personal and academic growth. These creative disciplines also promote confidence, cultural awarness, and stress relief, contributing to overall well-being and a more well-rounded education.

For Teachers, art and Drama provide opportunities for professional and personal growth and improved classroom dynamics. Engaging in these creative practices allows teachers to connect with their students on a deerper level, fostering stronger relationships and a more dynamic learning environment. Furthermore, the skills developed through teaching art and drama-such as flexibility, critical thinking, and communcation-benefit teachers in their broader teaching practices.

Ultimately art and drama education foster a vibrant, inclusive and engaging learning environment that not only enhances academic performance but also contributes to the emotional, social and cultural development of both students and educators. These disciplines are essential for cultivating well-rounded, empathetic individuals who are equipped to navigate the complexities of the modern world.

❑❑❑

Science and Technology in Education

Mahibul Islam
Demonstrator, CTE Mangaldai

Introduction

The uses of science and technology into education has brought many changes specially the way knowledge is being imparted and acquired. In this present era , the rapid development of technology has transformed traditional classrooms into dynamic, interactive, and inclusive learning environments where learner centric education are encourages. Gradually from traditional learning systems to online learning platforms and uses of artificial intelligence (AI)-powered tools, science and technology have made education more interesting, accessible, learner centric, and engaging. This article will try to focus on the role of science and technology in education and its impact on teaching and learning process.

The Role of Science and Technology in Education

In the present world science and technology have become essential part of modern education, where it providing innovative solutions to challenges that we are facing from old age and moreover it not only enhanced the quality of education but also expanded its reach, making learning more inclusive and equitable where all the people are benefited from marginalised to normal group of people and one of the most significant contributions of technology is its ability to democratize the whole education system. The internet has made it possible for students worldwide to access educational resources without any geographical barriers. Online platforms like SWAYAM, Khan Academy, Coursera, and edX provide free or affordable courses, enabling lifelong learning and skill development. Apart from this Technology is working and promoting education in the same direction of the national curricular framework that is learner centric education, where educational experiences are tailored to individual students' needs, interests, and abilities. Adaptive learning platforms, generated by AI and machine learning, analyze students' performance and provide customized content and feedback, e.g tools like DreamBox and Knewton adjust the difficulty level of tasks based on students' progress, ensuring that they learn at their own pace and it not only improves learning outcomes but also enhances students' confidence and motivation.The use of technology has made learning more interactive and engaging. Tools like virtual reality (VR) and augmented reality (AR) allow students to explore virtual environments and interact with 3D models, making abstract concepts more tangible along with educational games and simulations also help in developing critical thinking, problem-solving, and collaboration skills.

Science and Technology has facilitated collaborative learning, enabling students to work together on projects and share knowledge. Online tools like Google Workspace, Microsoft Teams, allow students to communicate and collaborate in real-time, even if they are not physically present in the same location. This has been particularly valuable in remote and hybrid learning environments, where students and teachers rely on digital platforms to stay connected. Technology also helps in data analytics by empowering educators to make right decisions about teaching and learning. Learning management systems (LMS) like Canvas and Moodle collect data on students' performance, engagement, and behavior, providing insights into their learning progress. Educators can use this data to identify areas where students may be struggling and provide targeted support. Data-driven decision-making also helps institutions evaluate the effectiveness of their teaching methods and curricula.

The Impact of Science and Technology on Teaching and Learning

In this 21st century the role of teachers has evolved from being the primary source of knowledge to becoming facilitators of learning. We all know that abundance of information is available at various online platforms, so teachers now guide students in navigating and evaluating information, helping them develop critical thinking and information literacy skills. Teachers are also using technology to enhance their instruction, with tools like interactive whiteboards, digital textbooks, and online assessment platforms for better outcomes.

The integration of science and technology into education has given more importance to 21st-century skills, such as critical thinking, creativity, communication, and collaboration. These skills are essential for success in the modern workforce, where technology is constantly evolving. Educational technologies like coding platforms (e.g.,Code.org) and robotics kits (e.g., Mindstorms) help students develop these skills through hands-on, project-based learning.

Conclusion

While science and technology offer numerous benefits for education, they also present many challenges like digital divide, privacy and security concerns, Teachers proficiency skill in using digital tools etc , must be addressed at earliest to fully realize the potential of technology in education. If we accept these challenges and overcome these hurdles and leverage the enormous opportunities presented by science and technology, we can create a more equitable, inclusive, and vibrant education system where we can compete with the modern world. As we move forward, it is essential to continue exploring innovative ways to integrate technology into education while preserving the core values of teaching and learning. In doing so, we can ensure that education remains a powerful tool for personal and societal transformation in the digital age where we can expect a better world and best Individual for a sustainable society.

❑❑❑

Life's Seasons

Bidushi Saha
B.Ed., 1st Year

Innocence blooms, in childhood's garden,
Laughter echoes, without a pardon.
Playful hands and curious eyes,
Discover world, with wonder why.

Youth awakens, with adolescence call,
Self discovery, through trial and fall.
Emotions swirl, like stormy seas,
Identity forms, through joy and pleas.

Adulthood dawns, with responsibility,
Choices made, with accountability.
Dreams pursued, with passions fire,
Lessons learned, through love and desire.

Through life's journey, seasons untold,
Childhood's wonder, to adult's gold.
Memories cherished, experiences gained,
Wisdom harvested, through joy and pains.

Stages of life, like pages turned,
Each chapter written, lessons learned.
From innocence, to wise insight,
A story unfolds, of life's plight.

❏❏❏

Falling for October...

Madhusmita Bania
B.Ed., 1st Year

It's beautiful how people love
October even in summer's fall,
A funeral of warmth, yet still
they stay in love with autumn's call.

Maybe you're in the October of
Your life: Sunny once, but
dried up now, Blooming jasmines
start to stir, A new beginning somehow.

It ever I write of love's embrace,
It would be set in October's air,
Where lovers confess
with whispered words,
And not with roses flare.

For love in October is tender and soft,
Like leaves that fall, but never break
Because October ends old chapter,
Yet begins the stories a new,
It turns ending into blossoms

Love here is not loud or wild,
But gentle like the autumn breeze,
It's the kind that holds you close,
As the world quietly change leaves.

❏❏❏

জোৰা-তাপলিৰে জীৱন

ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী
বি. এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

মাহৰ শেষৰ দিনকেইটাত হাত দুখন মিতব্যয়ী হয়। Moneybag শকত হৈ থকা দিনকেইটাত সন্ধিয়া চাহ খোৱা দোকানখনৰ আগত মাহৰ শেষৰ দিনকেইটাত খোজকেইটা খৰকৈ পৰে। জোৰ কৰি চকুকেইটাই বিপৰীত দিশৰ হাৰ্ডৱেৰ দোকানখন নতুনকৈ দেখাৰ দৰে মনি মনি চায় "ইয়াত সকলো ইলেকট্ৰিকেল যন্ত্ৰ .....।" উপায় নাই। এতিয়া চাহ-মিঠাইত বিশ টকা খৰচ কৰিলে আলু এক কিলো নিবলৈ যে নিমিলিব। Priority ৰ তুলাচনীত আলুৰ ভৰ চাহতকৈ বেছি। "Clean Meat House" ৰ কাষৰ গেলামাল দোকানখনত সোমোৱা দেখি মাংস কটা পোৱালিটোৱে মাত দিলে "৮০ টকাৰ দিওঁ নে ১০০ টকাৰ?" হাঁহি মাৰি ক'লো, "নাই পেটটো অকণ বেয়া।" গেলামালৰ দোকানী খুৰীয়ে বস্তুখিনি বান্ধি দিয়া টোপোলাটো লৈ ওলাই আহোঁতে অমিতাভ বচ্চনৰ কণ্ঠত বাজি উঠিল "36 Rupees received on PhonePe, দেৱী অউৰ সজ্জনো ধন্যবাদ।" লগে লগে ফোনটো vibrate হ'ল। স্ক্ৰীণখনত ভাঁহি উঠিল "Your a/c has been debited with..... available Bal INR 60.34" ফোনটো জেপত ভৰাই খোজ দিলো ৰুমলৈ বুলি। কণী তিনিযোৰ আলু এক কিলো। হিচাপৰ মতে চলিলে এসপ্তাহ চলিব পৰা যাব। তেনেতে মনত পৰিল ধূপ শেষ হৈছিল। ধূপ কিনিবলৈ চকৰ চিনাকী সুলভ মূল্যৰ দোকানখনতে সোমালো।

"খুড়া ধূপ দিব দহ টকাৰ এক পেকেট।"

"ও লোৱা আৰু কিবা?"

নাই হ'ব।

Payment টো কৰিবলৈ QR টো scan কৰিব লওঁতেই কৈ উঠিল নালাগে। তুমি চাগে পাহৰিলা। সিদিনা যে দহ টকা পাব আছিলা। ও হয়তো। হাঁহি এটা মাৰি বিদায় ললো।

এনেকৈয়েই হনুমানে ৰক্ষা কৰে মোক সদায়। কিন্তু নাই। অহা মাহৰ পৰা সঁচাকৈ একদম হিচাপত চলিব লাগিব। এতিয়াতো পাৰিছো। এই হিচাপটোৱেই continue কৰিব লাগিব। কোনোবাই কৃপণ বুলিলেও বোলক আৰু অহা মাহৰ পৰা সদায় পাঁচ তাৰিখৰ ভিতৰত Tuition Fees টোৰ কথা কম। প্ৰতিমাহতে এনেকৈ দেৰি কৰি থাকিলে নিমিলে নহয় মোৰ আৰু মাহৰ আৰম্ভণিতেই মিমিয়ে ধাৰে লোৱা পইচাখিনিও খুজিম। মোৰ পাবলগীয়া পইচা খোজাত মই লাজ কিয় কৰিব লাগে! ভৰি দুটাই নিজে নিজে আহি ভাৰা ৰুমটোত সোমায়হি। প্ৰতি মাহতে এই একেই নিয়ম। পৰিকল্পনাবোৰ চলি থাকে। কিন্তু ক'ৰপৰা জানো নতুনকৈ কোনটো সমস্যাই আহি দেখা দিয়ে হিচাপবোৰ নিমিলে.............।

এনেকৈয়ে দিন বাগৰি ১০ তাৰিখত সোমাল। এটা Tuition ৰ পৰা পোৱা Fees ভাৰা দিওঁতে গল। মিমিক ফোন কৰিছিলো যদিও পইছাৰ কথা কোৱা নহ'ল। বেচেৰীৰ অলপ ঘৰুৱা সমস্যা। তথাপিও তাই ২০০ টকা এটা দিম বুলি কৈছে। তাই দিলেও কিন্তু তাইৰ অৱস্থাটো দেখি পইছাখিনি পাইও কিবা দোষী দোষী ভাৱ এটাই খুন্দিয়াই থাকিল। Tuition ৰ সময় হ'ল। ৰুমটো তলা মাৰি ওলাই আহিলো। ভৰি দুখন আহি থমকি ৰ'ল চাহৰ দোকানখনত। "Aunty, এটা গাখীৰ চাহ, এটা কালকান্দ আৰু এটা চিংৰা দিব।"

❏❏❏

জুতি

ভূষণ চন্দ্ৰ বড়ো
বি. এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

তেজপুৰৰ দৰং মহাবিদ্যালয়ত পঢ়ি থকা সময়ৰ কথা। যিহেতু তেজপুৰত ডাঙৰ বাইদেউৰ ঘৰত থাকিয়ে বি.এ. পঢ়ি আছিলো সেয়েহে ঘৰলৈ কেতিয়াবা মাহৰ মূৰত অথবা দীঘলীয়া বন্ধত হে আহিব সুবিধা পাইছিলো। এদিনৰ কথা। বাৰটো কি আছিল মোৰ ঠিক মনত নাই। বাইদেউৰ ঘৰৰ পৰা নিজ গৃহলৈ বুলি ৰাওনা হ'লো। অহাৰ সময়ত বাইদেৱে মোৰ হাতত পাঁচশ টকীয়া নোট এখন দি ক'লে, "এইটো ল। ঘৰৰ কাৰণে মিঠাই লৈ যাবি।" মনত যে মোৰ কিমান আনন্দ! মোৰ ঘৰ অভিমুখী যাত্ৰা বাছেৰে আৰম্ভ কৰিলোঁ। বাছত টোপনি মাৰি আহি থাকোতে কেতিয়া ভেবাৰঘাট পালোহি একো গমকেই নাপালো।

ভেবাৰঘাটত নামি শাণ্ডিল্য হোটেলৰ পৰা মিঠাই দহটা বন্ধাই ল'লো। আগতিয়াকৈ ফোনযোগে কৈ থোৱা মতে মোক ঘৰলৈ নিবৰ বাবে ভেবাৰঘাট বাছ আস্থানত মোৰ বাল্যবন্ধু ত্ৰৈলোক্য ৰৈ আছিল। তাৰ বাইকত উঠি ঘৰমুৱা হ'লো আৰু আধা বাটত ৰৈ ছাগলী মাংস আধা কিঃ গ্ৰাম লৈ ল'লো। বাইদেৱে ৰান্ধি দিয়া ছাগলীৰ মাংসৰ সোৱাদকন জিভাত লাগিয়েই আছিল। মায়েও আজি খুৱ জুতি লগাই মাংসখিনি বনাই দিব। মনতে এই কথা ভাবি আনন্দত আত্মহাৰা।

ঘৰ গৈ পাওঁতে প্ৰায় সাঁজ লাগিছিল। ঘৰ গৈ পাই মা-দেউতাৰ চৰণত সেৱা এটা লৈ হাত ভৰি ধুই অলপ জিৰণি ল'লো। তাৰপিছত মায়ে বনাই দিয়া চাহ কাপ খাই গাঁৱৰ বন্ধুসকলক লগ কৰো বুলি ওলাই গ'লো। লগৰীয়াসকলৰ লগত আড্ডা দি থাকোঁতে কেতিয়া সময়বোৰ পাৰ হ'ল ধৰিবই নোৱাৰিলো। ঘৰলৈ ঘূৰি আহোঁতে অলপ পলমেই হ'ল। কিছু সময়ৰ পাছতে মায়ে ভাত খাবলৈ মাতিলে। ছাগলীৰ মাংসৰ সুগন্ধিয়ে ভোকতো আৰু দুগুণ বঢ়াই দিলে। মায়ে পাকঘৰত পাৰি থোৱা পীৰাখনত বহি ভাত সাজলৈ অপেক্ষা কৰি আছিলো। তেনেতে মায়ে ধুনীয়া এটি মিঠা হাঁহিৰে হাতত লৈ অহা ভাতৰ কাঁহীখন মোলৈ আগবঢ়াই দিলে। ভাতৰ কাঁহীত ছাগলীৰ মাংস আৰু মাটি ডাইলৰ সংমিশ্ৰণ দেখি মূৰত টিঙিচ্‌কৈ খঙটো উঠি গ'ল। "মা এয়া কি বনালা? ছাগলীৰ মাংস কোনোবাই মাটি ডাইলৰ লগত বনাই নে? এতিয়াও মাংস বনাব নজনাই আছানে?" মাৰ লগে লগে চকু চলচলীয়া হৈ পৰিল। মোক একো উত্তৰ নিদিয়াকৈ মা মনে মনে ৰান্ধনিশালত বহি চকুপানী টুকি থাকিল। মই বুজিব পাৰিলো যে কথা বিষম। মাক এনেকৈ কন্দুৱাই নিজকে বহু ডাঙৰ অপৰাধী যেন অনুভৱ হ'ল। তাৰপিছত মনে মনে ভাতসাঁজ খাই থাকিলো। "অ' মা, মাংস দুটুকুৰা আনাচোন।" মায়ে মাংস লৈ আহিল। দুটুকুৰা নহয় অৱশ্যে চাৰি টুকুৰা মান লৈ আনিলে। মাৰ চকুৰ পতা তেতিয়ালৈকে ভিজিয়ে আছিল। "বিয়া হৈ যেতিয়া ঘৈণীয়েৰক আনিবি তেতিয়া সদায় জুতি লগাই খাই থাকিবি। এতিয়া এনেকৈয়ে খা। মই ইয়াতকৈ আৰু জুতি লগাই ৰান্ধিব নোৱাৰোঁ।" মাৰ কণ্ঠত অভিমান স্পষ্ট। ভাতখিনি খৰধৰকৈ গিলি ভাতৰ পাতৰ পৰা উঠিলো। "মা মাংসখিনি বহুত সোৱাদ হৈছে। ৰাতিপুৱাৰ কাৰণেও দুটুকুৰা থৈ দিবিচোন।" মায়ে হাঁহি ধৰি ৰাখিব নোৱাৰিলে।

বিশ্বাস কৰক সিদিনাখনৰ পৰা আজিলৈকে মায়ে যেনেকে যি বনাই দিছে চুপচাপ গিলিছো লাগিলে তাত নিমখ অলপ বেছিয়ে হওক অথবা কমেই হওক। কিন্তু সত্যটো ক'বই লাগিব, নহয় জানো? এতিয়া যিদিনাই ঘৰত ছাগলীৰ মাংস আনো তেতিয়া কওঁ, "মা, আজি Please মাটিৰ ডাইলৰ লগত ছাগলী মাংসখিনি নবনাবি।" এই বাক্যটি শুনিলেই মায়ে হাঁহি ৰখাব নোৱাৰে।

❑❑❑

মৰহা পাপৰি

শৈলেন্দ্ৰ শৰ্মা
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

আজি আকাশখন কিয় জানো গোমা হৈ আছে। এইবেলি আপদীয়া শৰতৰ পানীঢল আহিব নেকি? নাই নাই একো ক'ব নোৱাৰি। যি নহওক চোতালৰ শেৱালীডাল এইবেলি বেচিকৈ ফুলিছে। শৰৎ কালৰ এই বিনন্দীয়া ৰূপ হেমলতাৰ খুব ভাল লাগে। কহুৱা বননীয়ে তাইক বৰকৈ আমনি কৰে। নৈপৰীয়া গাঁওখনৰ এই পৰিৱেশটো তাইৰ কবিতা কবিতা যেন লাগে। সৌৰভৰ প্ৰেমত পৰা দিনবোৰত হেমই কহুৱাৰ আঁৰে আঁৰে লিখিছে যৌৱনৰ বহু কবিতা, বহু স্মৃতি। হেমলতা চন্দ্ৰ মাষ্টৰৰ একমাত্ৰ জী। ইফালে সৌৰভ গোপাল কাইটিৰ সৰু ল'ৰা। দেউতাক হোজা খেতিয়ক। হেমলতা আৰু সৌৰভৰ সম্পৰ্কতো দুয়োখন ঘৰে জানে। পিছে কাৰো আপত্তি নাই। কাৰণ সৌৰভ বৰ ভদ্ৰ আৰু চোকা ল'ৰা। জোনৰ নিচিনা গোল মুখখনিত অনবৰতে হাঁহি এটি বিৰিঙি থাকে।

সৌৰভ এতিয়া চফল ডেকা। হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষাত ৮৩ শতাংশ নম্বৰ লৈ উত্তীৰ্ণ হৈ বি. এচ. চি. ত নামটো লগাই থৈছে। উপায়তো নাই। ইঞ্জিনিয়াৰিং কৰাৰ খুব হেঁপাহ আছিল তাৰ। পিছে দেউতাকৰ মুখৰ ফালে চাই সকলো হেঁপাহ বুকুৰ মাজতে সাঁচি থলে। বি. এচ. চি. পঢ়াৰ এবছৰ নৌহওতেই গোপাল কাইটি এদিন হঠাৎ সিঘৰীয়া হ'ল। দেউতাক অবিহনে সৌৰভ বঠা নোহোৱা নৌকাৰ নিচিনা হ'ল।

এবছৰ হ'ল। বহু ইণ্টাৰভিউ দিলে সৌৰভে। ফল নাহিল। পিছে এইবেলি সি ভাৰতীয় সেনাবাহিনীৰ কেৰাণী পদত আবেদন কৰিছে। মৌখিক আৰু লিখন পৰীক্ষাত ভাল হৈছে। শাৰীৰিক পৰীক্ষাতো ভাল ফল দেখুৱালে। পিছে নিযুক্তি পত্ৰ বা আহেনে নাহে তাক লৈ বৰকৈ চিন্তিত। এদিন বাবুল পিয়ন আহি সিহঁতৰ ঘৰত এপইণ্টমেণ্ট লেটাৰখন দি সৌৰভক ক'লে- বোপাই অ', তোৰ কষ্টৰ ফল পালি। দেউতাৰাৰ এইকণ সৌভাগ্য নহ'ল। মাৰাক তই সুখে ৰাখিবি।

"ঐ ...... আহ্ আহ্ .... এইখিনিতে কলপুলি দুটা পোতহি আৰু এইফালে বেন্দপাৰ্টিৰ দলটো থাকিব।" অৰূপহঁতৰ হুৱা-দুৱা লাগিল পুৱাৰে পৰা। ক'ত চাহ দিব, ক'ত ভাত দিব, কোনে তামোল দিব নানা দিহা। "অভিটো পাৰ্টি চুৰু হুৱা হে..." বুলি নবজিতে আৰম্ভ কৰিলেই। "ৰাম ৰাম পানী তুলিবলৈ...." বুলি গাভৰু-তিৰোতাই পাৰভঙা উচাহেৰে ৰভাতলি গমগমাই তুলিলে। আজি সৌৰভ আৰু হেমলতাৰ বিয়া। এখন গাঁৱতে দুখনকৈ বিয়া। সেয়ে ডেকাৰ পৰা বুঢ়ালৈ সকলোৱে ওলাই আহিছে বিয়ালৈ। এক উৎসৱমুখৰ পৰিৱেশ গাঁওখনত। এটা সৰু ঘটনাইহে পৰিৱেশটো গহীন কৰি তুলিলে। সন্ধিয়া কইনাৰ তেল ভোজনি কৰি থাকোতে হেমৰ কাপোৰত বোলে জুই লাগিল। সেই লৈ মাকজনীয়ে ইমান কন্দা-কটা কৰিব লাগেনে? সেয়া বোলে বেয়াৰ চিন। এইবুলি আজিৰ যুগতো এনে অন্ধবিশ্বাস থাকিব লাগেনে। গাঁৱৰ আয়তী কেইজনীমানে মাকক ঘৰৰ ভিতৰলৈ লৈ গ'ল। বহু প্ৰতীক্ষাৰ অন্তত দৰা আহিল। গাঁৱৰ ডেকা-গাভৰুৰ গাত

তৎ নাইকীয়া হ'ল। নীলাঞ্জনা.. হেমৰ মাহীয়েকৰ ছোৱালী। তাই চাহ-তামোল পানীৰ যোগান ধৰি ধৰি ভাগৰুৱা হৈ পৰিছে। অৰূপ, নৰজ্যোতি আৰু প্ৰবীণহঁতে নিশাতো ৰভাৰ তলত বন্ধুৰ খাতিৰত আড্ডা দি পাৰ কৰালে।

আজি তিনি বছৰ হ'ল। সৌৰভ আৰু হেমলতাৰ যুগ্ম জীৱনৰ চিন স্বৰূপে এজনী পৰী আহিছে। নাম পৰিস্মিতা। সাইলাখ পৰীৰ নিচিনা। তাই এতিয়া ডেৰ বছৰ। ডালিম গুটীয়া দাঁত কেইটাৰে যি হাঁহি মাৰিব, আইতাজনী তাইক লৈয়ে ব্যস্ত। মাকে খবৰে নাপায়। পিছে এইকেইদিন দেউতাকৰ বুকুতে আছে। পৰীজনী ছয় মাহ থাকোতে আহিছিল সৌৰভ। এইবেলি পূজাৰ বন্ধত অলপ দীঘলীয়া ছুটি লৈ আহিছে। আহিয়েই পৰীয়ে এখোজ দুখোজকৈ অহা দেখি আপোন পাহৰা হৈ গৈছিল পিতৃত্বৰ গৌৰৱত। পাহী কোমল ওঠ দুটিৰ পৰা এটি শব্দ ভাঁহি আহিছিল-- দে...তা.....। সঁচাই সিদিনা তাৰ অন্তৰখন সাঁত পৰি গৈছিল। "হেৰি... পূজাত মাহীহঁতৰ ঘৰলৈ যাম। মাকো লগত ল'বা।" হেমৰ কথাত সঁহাৰি দি সৌৰভে ক'লে "হ'ব দিয়া যাম।" বহুদিনৰ অন্তত হেমলতাই সৌৰভক ওচৰত পাইছিল। কিমান যে ক'বলগা আছে তাইৰ। হেমলতাই সৌৰভৰ বুকুৰ মাজৰ পৰা বহু কথাই কৈ গ'ল। "শুনিছা মই মইনাক ইঞ্জিনিয়াৰ পঢ়াব বিচাৰো আৰু তোমাৰ আধৰুৱা সপোন পূৰ হোৱাতো কামনা কৰো। তাই সৰু থাকোতে ঘৰৰ সকলো কাম শেষ কৰিব লাগিব। পিছত আমাক বহু টকাৰ প্ৰয়োজন হ'ব। অ'... পৰীয়েচোন এইকেইদিন কাৰোৰে লগত ফুৰিব যোৱা নাই। মই ল'লেও তাই মোৰফালে থৰ লাগি চাই ৰয়। কিবা যেন ডাঙৰ অভিমান আছে তাইৰ মনত। মনতো কিবা ভয় ভয় লাগিছে... তাই বাৰু.....। "এ...হ্....কি আবুল-তাবুল বলকি আছা এই ৰাতি। চাও... বহু ৰাতি হ'ল টোপনি যোৱা।"

কালি বিজয়া দশমীত বহু মানুহ হৈছিল। বহু দেৰিলৈকে প্ৰতিমা বিসৰ্জন চাই আহি আজি দেহতো ভাল লগা নাই সৌৰভৰ। মইনাই পুৱাৰেপৰা মাকক এৰি দিয়া নাই। দেউতাকলৈ সৌৰভৰ আজি বৰকৈ মনত পৰিছে। অহা দিনৰে পৰা একো এটা কাম সি হাতত লোৱা নাই। এইবেলি বাৰিষা নৈৰ পাৰ ভাঙি বাৰীৰ পুখুৰীত বহুত বৰপুনি সোমাইছে। মাছো সোমাইছে যথেষ্ট। পুনিবোৰে পুখুৰীটোত ছানি ধৰিছে। সৌৰভে ভাবিলে পুখুৰীটোৰ সাকোখন মেৰামতি কৰি চাফা কৰিব লাগিব। এনেবোৰ কথা ভাবি-গুনি দুপৰীয়া বাগৰ সলাই আছিল সৌৰভ। এনেতে হেমই উধাতু খাই তাৰ ওচৰ পালেহি। শুনিছা.. হেৰি শুনিছা, সোনকালে আহা। সৌৰভ - কিয় ? আমাৰ বাৰীৰ পুখৰীটোত চাগে এইবাৰ ডাঙৰ মাছ সোমাইছে। মই চাউল ধোবলৈ যোৱা ঘাটত এটি প্ৰকাণ্ড মাছে পুনিবোৰ লৰাই আছে। কিবা এটা লৈ আহা। সৌৰভে অলপো পলম নকৰি গোহালিৰ পৰা মাছ চিকাৰ কৰা খাপৰডাল লৈ তীব্ৰ বেগেৰে ওলাই গ'ল।

হয়তো... কিবা এটা বস্তুৱে পানীৰ উপৰিভাগত থকা পুনিবোৰ লৰাই আছে। সৌৰভেও সময় নষ্ট নকৰি খাপৰডাল লক্ষ্যবস্তুলৈ প্ৰহাৰ কৰিলে। অ'... লাগিছে... লাগিছে বুলি খাপৰডাল হেছি ধৰি শেষত প্ৰচণ্ড শক্তিৰে পাৰলৈ দাঙি ধৰিলে আৰু লগে লগে সৌৰভ ঢলি পৰিল। হাই... হাই... কি কৰিলে সি। এয়াতো মাছ নহয়। সিহঁতৰ ভৱিষ্যতৰ সপোন কণমানি পৰীজনী দেখোন। হেমলতায়ো ভবা নাছিল তাইৰ পৰীজনী পিছে পিছে আহিব আৰু এনে অনাকাংক্ষিত ঘটনা ঘটিব। কাক দোষী সজাব সিহঁতে। মুহূৰ্ততে সৰগ ভাঙি পৰিল সিহঁতৰ জীৱনলৈ। এপাহি ফুলৰ পাপৰি অকালতে মৰহি গ'ল। "প...ৰী...." এক বিকট চিঞৰ মাৰি হেমলতা অজ্ঞান হৈ মাটিত বাগৰি পৰিল। তেতিয়া নিশা এঘাৰ বাজিছিল। যেতিয়া দুয়োৰে জ্ঞান ঘূৰাই পাইছিল, সকলো শেষ হৈ গৈছিল।

আজি গোপাল কাইটিহঁতৰ ঘৰত একেলগে তিনি গছি বন্তি জ্বলি আছে। কন্যা হন্ত্যৰ অপৰাধত দহি সৌৰভ আৰু হেমলতাই সেই নিশা এই সংসাৰৰ পৰা পৰীৰ ওচৰলৈ গুচি গ'ল। অশ্ৰু অঞ্জলি যাঁচি মাথো ৰৈ গ'ল সেই দুৰ্ভগীয়া মা জনী।

❑❑❑

কোলাহলৰ সিপাৰে....

অঙ্কিতা কোঁৱৰ
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

Conical flask টো হাতত লৈ চাই ৰ'ল মান্যতা। পাতল গুলপীয়া ৰঙটো ধুনীয়াকৈ ওলাইছে। মনটো ভাল লাগি গ'ল। Students বোৰক ধুনীয়াকৈ বুজাই দিলে titration কৰা পদ্ধতিটো। ভাল লাগে তাইৰ যেতিয়া সিহঁতে মন দি শুনে আৰু প্ৰত্যেকটো বস্তু বুজি লয়। Students খিনিক সিহঁতে ব্যৱহাৰ কৰা apparatus বোৰ ভালকৈ ধুই সজাই থবলৈ কৈ তাই lab ৰ পৰা বাহিৰ ওলাল। Office room ৰ ভিতৰত সোমাই বহি ল'লে। মনত পৰি গ'ল তাইৰ নিজৰ সময়ৰ কথা Student হিচাবে।

'ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ' তাইৰ মন আৰু হৃদয়ত আবেগ তুলি যোৱা এক ঠিকনা। তাইৰ নিৰস জীৱনটোৰ যেন ই এক জীপাল তাৰণা।

এনেতে এজনী ছোৱালী আহি মাত লগালে তাইক,

Ma'am সোমাই আহিব পাৰো নে?

অ' আহা।

Ma'am এই reaction টো এবাৰ বুজাই দিয়কচোন।

তাই ধুনীয়াকৈ reaction টো বুজাই দিলে ছোৱালীজনীক।

ছোৱালীজনী যোৱা পিছত চকীখনত আওজি চকু দুটি মুদি দিলে তাই। ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে চিলমিলকৈ টোপনি আহি গ'ল।

মান্যতা, মান্যতা। সহকৰ্মী নন্দিনীৰ মাতত সাৰ পাই উঠিল তাই।

অ' নন্দিনী কোৱা।

তোমাৰ তাত 1st year ৰ class test ৰ marksheet খন আছে নে?

অ' এইখন লোৱা।

ঠিক আছে, Thank you।

নন্দিনী যাবলৈ ওলাই দুৱাৰ মুখত ৰৈ গ'ল। মান্যতাৰ ফালে ঘুৰি মাত লগালে।

মান্যতা, কিবা হৈছে নেকি তোমাৰ?

নাইতো একো হোৱা। কিয় সুধিলা?

তোমাক দেখি আছো কেইদিনমানৰ পৰা কিবা অন্য মনস্ক হৈ থাকা। মনটোও মৰা যেন লাগে কোনোবাখিনিত।

নাই নাই তেনেকুৱা একো নাই।

ঠিক আছে বাৰু, মই আহো।

নন্দিনী যোৱা পিছত মান্যতা বহি থাকিল অলপ সময়। তাই আগতেই নন্দিনীক অলপ দেৰিকৈ যাব বুলি কৈছিল। Lab ত প্ৰয়োজনীয় কেইপদমান বস্তুৰ list এখন বনাব লাগে। কামখিনি হোৱাৰ পিছত তাই ঘড়ীটোলৈ চালে। ৩.৪৫ হৈ গৈছে। টেবুলখন ঠিক কৰিবলৈ লাগি গ'ল তাই। তাৰ পিছত কান্ধত বেগটো লৈ ওলাই আহিল ৰুমটোৰ পৰা।

অ'টো এখনত উঠি অলপ relax হৈ বহি ল'লে। কলেজৰ পৰা তাইৰ ৰুম দহ মিনিটৰ বাট।

"কল পুৰি দে খাওঁ
ককা কল পুৰি দে খাওঁ
কলৰ গুটি বুকুত লাগিল
যমপুৰীকে যাওঁ
ককা কল পুৰি দে খাওঁ"

আঠ বছৰীয়া তাই আইতাকে শিকোৱা গান গাই গাই ককাকৰ পিছে পিছে ফুৰিছিল, ককাকে পুৰি থোৱা পুৰঠ আঠিয়া কল কেইটাৰ লোভত। ঠাণ্ডা দিনৰ সেই গধূলি কেইটাৰ আমেজ সুকীয়া আছিল। জুইৰ কাষত ককাকৰ কোচত বহি পোৱা আঠীয়া কলৰ সোৱাদ লোৱা, আইতাকৰ মুখত বিভিন্ন সাধু, কাহিনী শুনা এইবোৰে তাইৰ কোমল মনটোক পৰিপুষ্ট কৰি পেলাইছিল।

"আইজনী, আইজনী অ' এইটো ল'।" কাতিমহীয়া

পুথি চাই আহি প্ৰসাদৰ টোপোলাটো সদায় তাইৰ হাতত দিছিল ককাকে। তায়ো সেই দিনকেইটা নুশুই ককাকলৈ বাট চাই ৰৈছিল প্ৰসাদকেইটাৰ বাবে।

বাইদেউ পালো। অটোখন ৰৈ গ'ল। তাই ভাড়াটো দি নামি খোজ ল'লে তাইৰ ৰুমৰ ফালে। তলাটো খুলি সোমাই দুৱাৰখন বন্ধ কৰি দিলে। ঘড়ীটোলৈ চালে। ৪.১০ হৈছে। বাথৰুমত সোমাই তাই চাৱাৰটো খুলি দিলে। বহুত সময় পাৰ হৈ গ'ল তেনেকে। গা ধুই আহি ভগৱানৰ ফটোখনৰ আগত চাকি এগছি আৰু ধূপ এডাল জ্বলাই দিলে। সৰুকৈ হ'লেও তাই একাষৰীয়াকৈ ধুনীয়াকৈ সঁজাই তুলিছে তাইৰ মন্দিৰভাগ। কোঠাটো ধূপৰ গোন্ধেৰে আমোলমোলাই উঠিল। গধূলি নামি আহিছে। যোৱা কেইদিনতকৈ এতিয়া অলপ দেৰিকৈ আন্ধাৰ হ'ব আৰম্ভ কৰিছে। নীলা কম পোহৰৰ লাইটটো জ্বলাই দিলে তাই। আন্ধাৰ হৈ অহা কোঠাটো অলপ পোহৰ হৈ উঠিল। মায়াময় এই পোহৰ। ঘড়ীত ৫.৩০ হৈ গৈছে। বজাৰলৈ যাব লাগিব। মনতে অলপ গুনা গথা কৰি ল'লে তাই আনিবলগীয়া বস্তুখিনি।

অকলে মহানগৰীত ঘূৰাৰো যে এক সুকীয়া মাদকতা থাকিব পাৰে তাই এই যোৱা দুবছৰত বহুত ভালকৈয়ে জানিছে। প্ৰয়োজনীয় বস্তু কেইপদ লৈ তাই ৰুম অভিমুখে খোজ ললে।

ৰুমত সোমাই ভৰি হাত ধুই বিচনাত অলপ সময়ৰ বাবে দেহটো এৰি দিলে।

'ককা আজি আমি চোতালত থাকো দিয়া।"

কিয়?

আজি ইমান গৰম আৰু চোৱা না আকাশত কিমান তৰা। মই তৰা চাই চাই টোপনি যাম। থাকিবই লাগিব চোতালত। ভনীয়েক তেতিয়া সৰু, সেয়ে গোটেই ঘৰখনৰ পৰিয়ালৰ ওপৰত তাইৰেই আধিপত্য আছিল। নাতিনীয়েকৰ কথামতেই কাম। গোটেই পৰিয়াল সেইদিনা চোতালৰ মাজত। দেউতাক আৰু খুৰাক বিচনা ঠিক কৰাত লাগি গ'ল। মাক আৰু খুৰীয়েকে লাগতিয়াল বস্তুবোৰ গোটাই দিলে তেওঁলোকক।

গাঁওত প্ৰায়েই মানুহবোৰ এনেকে চোতালত শুইছিল আগতে গৰমৰ দিনত। ইলেকট্ৰিচিটিৰ ব্যৱস্থাও বৰ বিশেষ নাছিল তেতিয়া। সেই খুৰাক, খুৰীয়েক, দাদাকহঁতেই যে ইমান অচিনাকী হৈ যাব হঠাতে তাই কেনেকৈ মানি লয় সেইটো। এইবোৰ ভাবি থাকোতেই ফোনটো যে বাজি আছিল গমেই পোৱা নাছিল তাই। ৰিচিভ কৰাৰ লগে লগে সিফালৰ পৰা ভনীয়েকে মাত লগালে।

বা, ক'ত আছিলি? ফোনটো উঠাওতে ইমান সময় লাগে নে?

নহয় অ' গম পোৱা নাছিলো। কথাখিনি কৈ থাকোতে তাই ভাবিলে নন্দিনীয়ে ঠিকেই কৈছিল তাই অন্যমনস্ক হৈ থকাৰ কথা।

বাৰু হ'ব হ'ব। শুন এতিয়া, আজি দাদা আৰু খুৰাই আকৌ সেই একেবোৰ কথাই আৰম্ভ কৰিছিল। বাৰীখন আৰু পুখুৰীটো নহ'লেই নহয় বিক্ৰী কৰিব।

ইয়াতকৈনো আৰু বেলেগ কি আশা কৰিব পাৰি সিহঁতৰ পৰা। দেউতাইটো সিহঁতৰ হৈয়েই মাতিব। খুৰাৰ দাদা দুজনহে তেওঁলোকৰ নিজৰ সন্তান। বৃদ্ধ বয়সৰ একমাত্ৰ ভৰষা। যিটো দুজনী ছোৱালীৰ পৰা আশা কৰিব নোৱাৰি। তই চিন্তা নকৰিবি জিএঞা, মই ককাৰ ইচ্ছা পূৰণ কৰিমেই। তেওঁক হেৰাই যাব নিদিও আমাৰ পৰা। বাকী আমাক একো নালাগে। চব দিয়েই দিছো তেওঁলোকক। এতিয়া ক' তোৰ পঢ়া কেনেকুৱা চলিছে?

একদম ধুনীয়া। মোৰ পঢ়া ঠিকেই চলি আছে। সেইবোৰ বাদ দে আৰু শুন, মোৰ লগৰ যে অনুসূয়া, তাইৰ দাদা এজন আছে, তোৰ দৰেই একদম কিতাপৰ পোক। সিহঁতৰ ঘৰত তাৰ বিয়াৰ কথা ওলাইছে। তাই মোক তোৰ কথা সুধিছিল। তই যদি বিচাৰ মই কৈ দিও নেকি তোৰ ফালৰ পৰা....।

ধেৎ পাগলীজনী, চুপ থাক আৰু মোক নকবি এইবোৰ।

নহয় অ' বা, ভাবি চাচোন এবাৰ। নিজৰ বিষয়েও ভবা আৰম্ভ কৰ।

হ'ব দে সেইবোৰ সময়ত। এতিয়া তোৰ পঢ়াত মন দে।

সময়বোৰেইটো গৈ আছে বা।

ঠিক আছে বাৰু। কিন্তু এইবাৰ তই মোৰ কথাও শুনিব লাগিব।

হ'ব দে শুনিম। পইচা-পাতিৰ কিবা অসুবিধা হৈছে নেকি? আৰু তই ঠিকে আছ নে জিএগ্রা?

অ' আছো মই ঠিকেই আছো। পইচা-পাতিৰ অসুবিধা হ'বলৈ তই দিয়েই থাক। চব ঠিকেই আছে বা। ঠিকে নাই মাত্র কিছুমান মানুহৰ মনবোৰ। ঠিকে নাই আগৰ সেই সম্পৰ্কবোৰ।

বাদ দে জিএগ্রা। আমাৰ হাতত একো নাই কৰিব পৰাকৈ। আমি আমাৰ কৰ্তব্যৰ পৰাও পিছ হোঁহকা নাই।

বা, এটা কথা কওঁ- তই ভাব নে তই যে প্ৰিয়াংকুৰ কথা মনত কৰি নিজকে চব ফালৰপৰা এলাগী কৰি ৰাখ, সি সেইখিনিৰ বাবে কেতিয়াবা যোগ্যও আছিল!

বাদ দেচোন সেইবোৰ এতিয়া।

বা নপলাবি, গা এৰা দি চলিলেই সকলোবোৰ সমাধান হৈ নাযায়। তোৰ মনত আছেনে তোৰ Hobbies বোৰ? তই তোক মনত ৰাখিছনে?

জিএগ্রা, মোক অলপ সময় দে, মই এইবোৰ ভাবিম, কথাবোৰ জুকিয়াই চাম সকলোবোৰ প্ৰথমৰ পৰা।

ঠিক আছে। মই তোক আৰু একো নকও। তই নিজেই নিজৰ ওপৰত থকা অভিমান ভাঙিব লাগিব বা।

হ'ব দে মোৰ মা।

বা, মোৰ Sessional শেষ হোৱা পিছত মই গৈ আছো তোৰ ওচৰত। মোকো অলপ ফুৰিব লাগে ভাই।

Sessional শেষ হোৱা মানে Final শেষ হোৱা যেন ভাবিছ নেকি? তাই হাঁহি হাঁহি ক'লে।

বা, বেয়া পাইছো যা।

বাৰু ঠিক আছে আহিবি। এতিয়া পঢ়। মই ভাত বনাওগৈ। তয়ো ভাত খাই সোনকালে শুই যাবি।

ঠিক আছে, Goodnight। আৰু বা মোৰ লগৰজনীৰ দাদাকৰ নাম স্বপ্ননীল।

হেই পাগলীজনী, যা পঢ়, Goodnight।

ফোনটো ৰাখা পিছত মান্যতাই গান এটি লগাই দিলে।

"When you lay there and you're sleeping
Hear the patterns of your breathing
And I tell you things you've never heard before..."

দিনটো কলেজত Studetns বোৰৰ লগত থাকিলে তাইৰ মনৰ ভিতৰৰ কোলাহলবোৰে প্ৰাধান্য নাপায়। কিন্তু ৰুমত অকলে থাকিলে শুই থকা শূণ্যতাখিনিয়ে আবৰি ধৰে। তেতিয়াই এই শব্দবোৰৰ প্ৰয়োজন হয় তাইৰ ভিতৰৰ কোলাহলখিনি প্ৰশমিত কৰিবলৈ।

ভাত বনাবলৈ লাগি গ'ল মান্যতা গান শুনি শুনি। বিশেষ একো নকৰি বন্ধাকবি আলুৰ ভাজি এখন বনাই থলে তাই। ভাত কেইটা বনাই থৈ বিচনাখনতে আওজি বহি "অনুৰাধাৰ দেশ" কিতাপখন হাতত তুলি ল'লে তাই।

"মানুহে তেতিয়াই ভুল কৰে যেতিয়া পাহৰি যায় আৰু কিমান দূৰ আগুৱাই গ'লে ওভতাৰ পথ নাথাকে।"

তায়ো বাৰু ওভতাৰ পথ হেৰুৱাই পেলালে নেকি? আৰু তাইৰ মাক-দেউতাক? খুৰাক খুৰীয়েক? ইমান মিলা-প্ৰীতিৰে থকা খুৰাক দাদাকহঁতে হঠাতে সিহঁত ছোৱালী দুজনীক দেখিব নোৱাৰা কিয় হৈ গ'ল? একমাত্র সিহঁত দুজনী ছোৱালী হোৱা বাবেই নে সিহঁত দুজনী পঢ়া শুনাৰ লগতে বাহিৰৰ পৃথিৱীখনত ভালকৈ খাপ খাই যোৱাৰ বাবে? দাদাকহঁততকৈ সিহঁত দুজনীয়ে বেছি আদৰ বুটলিবলৈ সমৰ্থ হোৱা বাবেই সিহঁতৰ প্ৰতি বিতৃষ্ণা জাগিল নেকি খুৰাক খুৰীয়েকৰ?

মাক দেউতাকেওটো সিহঁত দুজনীক উপেক্ষা কৰিলে। কাৰণ বৃদ্ধ বয়সত সিহঁত দুজনী নাথাকিব। থাকিব খুৰাকৰ ল'ৰা কেইজন। ককাকৰ আদৰ্শ পাহৰি গ'ল সকলোৱে। গাওঁত সকলোৱেই ককাকক সমীহ কৰি চলিছিল। সেই ককাকৰেই মনৰ ইচ্ছা পূৰাবলৈ গৈ আৰু এলাগী হৈ পৰিল ঘৰতেই সিহঁত দুজনী।

তাইৰ পোন্ধৰ বছৰ বয়সত ককাক ঢুকাইছিল। ঢুকোৱাৰ আগত যেতিয়া এদিন সিহঁত বাৰীখনত লেতেকু ছিঙি আছিল তেতিয়া ককাকে কৈছিল তাইক, আইজনী মই এই বাৰীখন আৰু পুখুৰীটো তোৰ বাবে থৈ যাম। তই ইয়াত বিভিন্ন ধৰণৰ ফল-মুলৰ গছবোৰ লগাবি। এই যে চৰাইবোৰ দেখিছ, তেতিয়া ইয়াতকৈও বেছি চৰাই ইয়ালৈ আগমন হ'ব আৰু সঁচাকে ককাকে তাইৰ নামত থৈয়ো গ'ল সেইখিনি।

ঘড়ীটোলৈ চালে তাই। দহ বাজিবৰ হৈছে। কিতাপখন জপাই ভাত বাঢ়িবলৈ গ'ল। ভাতকেইটা খাই উঠি Studens কেইটামানৰ Homework খিনি cheek কৰিব বহিল। প্ৰায় এঘাৰটা বাজি গ'ল তেনেকে। বহীবোৰ সামৰি alarm টো লগাই তাই বিচনাত বাগৰ দিলে।

তোমালোকে এই experiment টো কৰাৰ আগতে Sulphuric acid ৰ molarity উলিওৱা ইয়াত থকা data খিনি ব্যৱহাৰ কৰি।

ঠিক আছে Ma'am ! সকলোৱে একেলগে কৈ উঠিল।

ভাল লাগে তাইৰ এই পৃথিৱীখন, ৰসায়নৰ পৃথিৱীখন। প্ৰিয়াংকুকো যে লগ পাইছিল ইয়াতেই।

মান্যতা, মোৰ এটা তোমাৰ পৰা Porcelain basin দিব পাৰিবা নেকি? মোৰটো ভাঙি থাকিলে মানে।

অ' এইটো লোৱা। মোৰ হৈয়েই গৈছে।

সেয়াই প্ৰথম কথা হৈছিল প্ৰিয়াংকুৰ লগত তাইৰ। কিন্তু সেয়াই শেষ নহ'ল। সিহঁত আগুৱাই গৈ থাকিল সপোন সপোন লগা ৰসায়নৰ ৰঙীন পৃথিৱীখনত আৰু তাই তৰকিব নোপোৱাকৈয়ে হেৰাই গৈছিল তাইৰ জীৱনৰ পৰা এই ৰঙ। তাই ৰৈ গ'ল সেই একেটা সুঁতিতে তাইৰ আবেগবোৰক খামুচি। আজি ইমান বছৰ পিছতো কিয় সেইখিনি মোহাৰি পেলাব পৰা নাই তাই ভাবি নাপায়।

Practical টো কৰা হোৱা পিছত Students বোৰৰ result খিনি cheek কৰি তাই Office room লৈ আহিল। দেখিলে নন্দিনী মোবাইলটো চাই বহি আছে। তাই নন্দিনীৰ কাষতে চকী এখনত বহি দেহাটো এৰি দিলে।

আজি কোনটো গ্ৰুপৰ আছিল Practical? নন্দিনীয়ে সুধিলে।

"B" group ৰ আছিল। তোমাৰ Class হৈ গ'ল?

অ' অলপ আগত শেষ কৰি বহিছো। তোমাৰ কাইলৈ কেইটাৰ পৰা আছে ক্লাছ?

১০.৩০ বজাৰ পৰা আছে। তোমাৰটো first Period আছে চাগে কাইলৈ?

তাকেই।

নন্দিনী মই ভাবিছো অহা সপ্তাহত ছুটি ল'ম এসপ্তাহৰ বাবে আৰু ঘৰলৈ যাম। বহুত এৰাই চলিলো বস্তুবোৰ।

এই তাই প্ৰথম এনেকে ঘৰলৈ যাবৰ বাবে ছুটি ল'ব ওলাইছে।

ঠিকেই আছে মান্যতা। জোটবোৰ লগালেই শেষো হৈ যায়। পলাই চলিলে বাঢ়ি গৈ থাকে। এলাহ লাগি গৈ থাকে সমাধান কৰিব। তইতো জান ময়ো সুখৰ ভাত খাই থকা নাই ইমান। চবৰে কোনোবা নহয় কোনোবাটো দিশ ঠিকে নাথকেই। কিন্তু চলিবটো লাগিবই। জীৱনত চব অনুভৱৰেই সোৱাদ লাগে নহয় জানো আৰু Inorganic Chemistry টো জানই.. কিমান যে exception হয়তো আমাৰ জীৱনটোও তেনেকুৱাই।

বুজিছো নন্দিনী, বুজি পাওঁ। কিন্তু মানিব খোজা নাছিলো ইমান দিনে। মা-দেউতাৰ উপেক্ষা সহ্য কৰিব পৰা নাছিলো। সেয়ে হয়তো পলাই ফুৰিছিলো। এতিয়া আৰু জীৱনটোক ফাকি নিদিও। জিএগ্ৰৰ কথাওটো ভাবিব লাগে।

চব manage হৈ যাব মান্যতা। ঠিক নহ'লেও accept কৰিব পাৰিবি।

বাছখনত খিৰিকী কাষৰ চিটটোত বহি চকু দুটা মুদি দিলে মান্যতাই। মুখখন চেঁচা বতাহে মাজে মাজে চুই যায়। ভাল লাগে তাইৰ এনেকে।

তুমিও এজনী আচৰিত ছোৱালী। কেতিয়াবা তোমাৰ কথাবোৰ কবিৰ কথা যেন লাগে, ইমান কাব্যিক হৈ যোৱা। প্ৰিয়াংকুৰ বাক্য আছিল এই কেইশাৰী। কিন্তু এতিয়া প্ৰাধান্য দিব চেষ্টা নকৰি নিজকে সামৰিলে তাই।

"February the border between winter and spring", তাই পঢ়িব পাইছিল কৰবাত। ভাল লাগে তাইৰ এইখিনি সময়। ফাগুন আৰম্ভ হোৱাৰ সময়। নতুনত্বৰ সময়!

যিমানে বাছখন আগুৱাই গৈ আছে তাইয়ো যেন গৈ আছে সেই তাহানিৰ দিনলৈ য'ত তাই পলাশ ফুলবোৰ নখত লগাই ককাকৰ পিছে পিছে দীঘল ৰঙা নখ দেখুৱাই ফুৰিছিল। শিমলুৰ ফুলবোৰ বুটলি ফুৰিছিল।

বাছখনে নৈ এখন পাৰ কৰিলে। ৰূপালী নৈখনৰ পানীখিনি সূৰ্য্যৰ পোহৰেৰে সোণোৱালী হৈ উঠিছে।

এৰা, সোণালী যে এই সময়খিনি, তাইৰ ককাক তাইৰ লগত ৰখাৰ সময়। ❒❒❒

হেৰোৱা সুঁতিৰ আতোদ্ধাৰ

নমিতা চহৰীয়া
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

ফেঁহুজালিৰ সূৰ্যোদয়ৰ হেঙুলীয়া আভাক ধৰিত্ৰীলৈ উষ্ম আদৰণি জনাই ফেঁহু চৰাইটিৰ আত্মহাৰা কোলাহলত ফাগুনীয়ে চক্-মক্কৈ সাৰ পালে। এঙামুৰী দি চকুহাল দুখন হাতেৰে মোহাৰি তাই গিৰীয়েক তীৰ্থংকৰ বৰুৱাক উদ্দেশ্যি ক'লে- এৰা ফিকা চাহ কাপ খাই লোৱা, আমাৰ প্ৰভাতী খোজৰ সময় হ'ল। এনেদৰে দুয়ো একেলগে হাতৰ চাহ দুকাপ শেষ কৰি আঘোণৰ পথাৰৰ সৰু আলি বাটতোয়েদি যাবলৈ ধৰিলে। কুঁৱলীয়ে আঁৰৰি থকা সেউজীয়া দীঘলীয়া কাৰ্পেট সদৃশ আদি অন্ত নোহোৱা দুৰ্বীয়নিৰ ওপৰেৰে দুয়োজন গৈ আছে। কাৰো মুখত মাত-বোল নাই। শীতল ৰিব্-ৰিব্ মলয়াৰ চেৱে চেৱে আলিবাটতোৰ দুয়োফালে থকা সোণ সেৰীয়া ধাননিৰ লেচেৰীৰ পাকবোৰে যেন সূৰুজৰ হেঙুলীৰ স'তে লুকা ভাকুহে খেলিছে।

কিছু দূৰ গৈ বৰুৱা বৈ গ'ল। সোঁফালৰ কাণখন থিয় কৰি কিবা শুনাৰ প্ৰয়াস কৰিছে। দৃশ্যটো মন কৰি ফাগুনীয়ে পিছফালৰপৰা বৰুৱাৰ গাটো জোকাৰি দি শুধিলে, হেৰা কি হ'ল? এনেদৰে শিল পৰা কপৌটোৰ দৰে থিয় হৈ ৰ'ল যে? বৰুৱাই মাত লগালে তুমিও কিবা শুনিছানে বাৰু? কি শুনাৰ কথা কৈছে আপুনি.. কথাটো শেষ হ'ব নহ'লেই। ফাগুনীয়ে তপৰাই কৈ উঠিল ময়ো শুনিছো, ময়ো শুনিছো ক'ৰবাত কেছুৱাই কান্দি আছে। কান্দোনৰ সন্ধানত দুয়ো পথাৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই যোৱা কেঁচা আলিটোৰেদি কিছুদূৰ নামি গৈ দেখিলে যে এটি নৱজাতক শিশু ৰঙা হালধীয়া ফুটুকীয়া পাতল কম্বল এখনেৰে মেৰিয়াই ধাননিৰ ওপৰত পেলাই থৈ গৈছে। শীতৰ কুঁৱলীৰ বৰ্ষাত শিশুটো প্ৰায় কান্দি কান্দি ঠৰঙা হৈ পৰিছে। বৰুৱা আৰু ফাগুনী দুয়ো আবেগৰ ঝংকাৰত ভাল বেয়া চিন্তাৰ বিচাৰ কৰাৰ ক্ষমতা হেৰুৱাই পেলালে। ফাগুনীয়ে কেচুৱাটি নিজৰ বুকুৰ মাজত সোমাই লৈ আহি গাঁওবুঢ়াক কথাটো অৱগত কৰাই নিজৰ সন্তান হিচাপে তুলি ল'লে। নাম ৰাখিলে তাইৰ "সুঁতি"।

ধাৰাবাহিকতাৰে পাঁচ বছৰ পাৰ হৈ গ'ল। এদিন হঠাতে ঢেকীপাৰা গাঁওখনলৈ এটি বৰ বেয়া খবৰ আহিল। দুপৰীয়া সময়ত কাষৰ ঘৰ এখনতে সুঁতিক খেলিবলৈ দি তীৰ্থংকৰ আৰু ফাগুনী বজাৰলৈ গৈ ঘুৰি অহাৰ পথত ডাম্পাৰ এখনে দুয়োকে মোহাৰি থৈ গ'ল। গাঁৱৰ মানুহবোৰ সুঁতিক লৈ বিপাঙত পৰিল। বিকল্প স্বৰূপে গাঁৱৰ ৰাইজখিনিয়ে ওচৰৰে এৰাবাৰী গাঁৱৰ অনাথ আশ্ৰমখনতেই তাইক থৈ আহিল গৈ।

আনফালে আকৌ কেন্দেৰী গাঁৱৰ শ্ৰী বাস্তৱ মজুমদাৰ পেচাত এজন সুদক্ষ প্ৰশাসনিক বিষয়া। বিয়াত বহাৰ চাৰি বছৰ পাৰ হৈ গ'ল। নিলাক্ষীৰ মনোকষ্টৰ সীমা নাই। দিনক দিনে শাহুৱেক পখিলাৰ মানসিক নিৰ্য্যাতন ক্ৰমাত অধিক বাঢ়িবলৈ ধৰিলে। মাকৰ সম্পূৰ্ণ চৰিত্ৰ জানিও শ্ৰী বাস্তৱে কোনো প্ৰতিবাদ কৰিব নোৱাৰে। সেয়েহে দুয়োৱে আলোচনা কৰি এদিন গুৱাহাটীৰ প্ৰতিক্ষা হস্পিতেললৈ গুচি গ'ল। ডাক্তৰৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি দুয়োজনেই সকলো পৰীক্ষা কৰি চালে। ৰিজাল্ট আহিল যে নিলাক্ষী আৰু কোনোদিনেই মা হ'ব নোৱাৰে। দুখত দুয়োৱে মূৰত যেন আকাশখনহে সৰি পৰিল। তৎসত্বেও দুয়োজন গুৱাহাটীৰ পৰা ঘূৰি আহি মাকক সৰ্বত্ত বিৱৰি ক'লে। মাকক আৰু কোনে পায়। যেন জ্বলি থকা জুই একুৰাট ঘিহে ঢালি দিলে। কোনো প্ৰশ্নই কৰিব নোৱাৰে সিহঁতে। মুঠতে পুতেকে দ্বিতীয় বিবাহ কৰাব লাগে। শ্ৰী বাস্তৱৰ প্ৰশাসনিক বিষয়া হিচাপে এটা সুনাম আছে, গতিকে তেওঁৰ বিবেকে তেওঁক সেয়া সন্মতি নিদিলে। সেয়েহে মাকক বহু বুজাই পৰাই সৰ্বসন্মতি ক্ৰমে শিশু এটি এডপ্ট

কৰাৰ সিদ্ধান্ত কৰি চৰকাৰী নিয়মানুসাৰে ছোৱালী এজনী তুলি ল'লে।

পল পলকৈ দিনবোৰে মেলানি মাগিবলৈ ধৰিলে। তেওঁলোকৰ জীয়ৰী আশাজনীৰ খোজ-কাটল, চাল-চলন, মাত-কথা হুবহু মাক নিলাক্ষীৰ দৰেই। মাজে মাজে শ্ৰী বাস্তৱ মজুমদাৰৰ মনত কিছুমান খেলি মেলিয়ে বিদ্ৰোহ কৰিব ধৰিলে। তথাপিও তেওঁ মনক শান্ত্বনা দিয়ে যে ইমান সৰুৰে পৰাই তাইক ডাঙৰ কৰা বাবে সাইলাখ নিলাক্ষীক অনুকৰণ কৰিছে।

এনেদৰে তিনিটা বছৰে মেলানি মাগিলে। হঠাতে কিবা এটা বিশেষ কামৰ বাবে শ্ৰী বাস্তৱ এৰাবাৰী গাঁৱৰ শিশু আশ্ৰমখনলৈ যাবলগীয়া হ'ল। সেয়েহে তেওঁ আশাক স্কুলত থৈ পোনে পোনেই আশ্ৰমখনলৈ বুলি ৰাওঁনা হ'ল। তাতে তেওঁৰ কৰণীয় সকলোখিনি সাং কৰি ওভটনি পথত অলপমান অহাৰ পিছত পটককৈ নিজৰ জীয়েক আশাৰ কথা মনত পৰিল। সেয়েহে তেওঁ নিজৰ ভিতৰত খু-ধুৱাই থকা মনটোক আৰু নাকী লগাব নোৱাৰিলে। অহা বাটেৰে পুনৰ উভতি গৈ আশ্ৰমখনৰ বিষয়ববীয়া সকলৰ সৈতে আশাৰ সম্পূৰ্ণ তথ্য উলিওৱাৰ বাবে পূৰ্ণ গতিৰে অভিযান আৰম্ভ কৰিলে। কিছুদিনৰ বিৰতিৰ পৰিসমাপ্তিৰ পিছত তেওঁ গম পালে যে ওচৰৰে সেউজী গাঁৱৰ নিলাক্ষী নামৰ ছোৱালী এজনীৰ একেখন গাঁৱৰে উচ্চ বৰ্ণৰ ব্ৰাহ্মণ ল'ৰা প্ৰৱালৰ সৈতে থকা দূৰ্দান্ত প্ৰেমৰ প্ৰতিদান আছিল এজনী সুন্দৰ ছোৱালী সন্তান। কিন্তু সমাজে কোনো কাৰণতেই সিঁহতৰ এই সম্বন্ধক স্বীকৃতি নিদিলে। সেয়েহে দুয়োজনৰ আলোচনা মৰ্মেই শিশুটোক তেনেদৰে পথাৰৰ ধাননিত পেলাই থৈ........। শ্ৰী বাস্তৱ মজুমদাৰৰ বুজিবলৈ আৰু একোৱেই বাকী নাথাকিল। আচলতে তেওঁ তুলি লোৱা আশাজনীৰেই প্ৰকৃত নাম সঁুতি। সকলো সবিশেষ জনাৰ পাছত তেওঁ ঘৰলৈ ঘূৰি আহি ঘৈনীয়েক নিলাক্ষীক সকলো বিৱৰি ক'লে, লগে লগে নিলাক্ষীৰ দু-নয়নেৰে মুকুটা সদৃশ চকুলোই শ্ৰী বাস্তৱ মজুমদাৰৰ অন্তৰত থকা সন্দেহৰ আৱৰ্জনাবোৰ ধুই চাফা কৰি পেলালে।

❒❒❒

জীৱন

ছৈদুৰ ৰহমান

বি. এড্, প্ৰথম বৰ্ষ

শৈশৱ মোৰ অতীত
নুবুজাকৈ গ'ল।
বাল্য কালৰ ঢৌ
ধিমিক ঢামাক হ'ল।
কৈশোৰ কালৰ যৌৱন
শুদ্ধ অন্তৰৰ নহ'ল।

বয়ঃসন্ধিত ভৰি দিলো,
ৰাতিত টোপনি নোহোৱা হ'লো।
ঘৰ সংসাৰ ত্যাগ কৰি
মায়া মোহত পৰো,
এইদৰে যাব জীৱন
উভতি নাহো। ❒❒❒

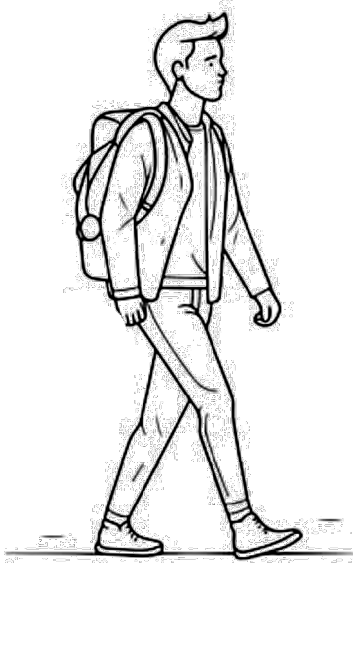

মাথো তুমি আৰু মই

সুনন্দ কুমাৰ নাথ
সাধাৰণ সম্পাদক
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

"তুমি আজি কামলৈ নগ'লে নহয় নেকি? আজি আমাৰ প্ৰথম বিবাহ বাৰ্ষিকী।" - কওঁ নকওঁ কৈ কৰবীয়ে নিয়ৰক ক'লে।

"বিবাহ বাৰ্ষিকী বছৰে বছৰে আহিব আৰু যাব। মই যাবই লাগিব। নহ'লে বহু টকা লোকচান হ'ব।" - এইবুলি কৈ নিয়ৰে কাৰোলৈ নোচোৱাকৈ গাড়ীখন লৈ ওলাই গ'ল।

কিয়? কিয় এই মানুহজন কেৱল টকাৰ পিছত দৌৰে। ঘৰ-সংসাৰ, প্ৰেম-ভালপোৱা একো নুবুজে? কৰবীৰ দুচকু পানীৰে ভৰি পৰিল। তাই ফোনটো খুলি চালে। অনেক বন্ধু-বান্ধৱীয়ে তাইক শুভেচ্ছা জনাইছে। কেইজনমানে আকৌ পাৰ্টি খাবলৈ মাতিবা বুলিও মেচেজ পঠাইছে। তাইৰ ফোনটোলৈ মৰম উপজিল। এই ফোনটো নথকা হ'লে হয়টো তাই পাগলী হৈ গ'লহেঁতেন।

হঠাৎ নিয়ৰৰ ফোন আহিল। তাই বৰ হেঁপাহেৰে ফোনটো ৰিচিভ কৰিলে।

ঃ হেল্ল' কৰবী, বিশেষ কাম এটা থকাৰ বাবে আজি ঘৰলৈ যাব নোৱাৰিম। তুমি খাই বৈ আৰামত শুই থাকা।

ক'ব লগা কথা কেইটা কৈয়ে নিয়ৰে ফোনটো ৰাখিলে। "চকুৰ পানীৰে হৃদয়ত একুৰা জ্বলা জুই লৈ সদায় মই আৰামত শুই থাকো নিয়ৰ। তুমি দুৰৰি বনত মুকুতা ৰচা নিয়ৰ নহয়। তুমি নিষ্ঠুৰ, তুমি হৃদয়হীন টকা ঘটা এটা যন্ত্ৰ।" দুখত কৰবীৰ হিয়া ভাঙি গ'ল। লাহে লাহে তাইৰ নিয়ৰৰ ওপৰত সন্দেহ হ'বলৈ ধৰিলে। আজি এটা বছৰে কৰবীৰ পৰা নিয়ৰ পলাই ফুৰিছে। ইয়াৰ নিশ্চয় কিবা কাৰণ আছে। টকাই মানুহৰ জীৱনলৈ সুখ আনিব নোৱাৰে। কৰবীৰ চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ মন গ'ল। সান্ত্বনা দিয়া মানুহ নাথাকিলে চকুৰ পানীয়েও প্ৰতাৰণা কৰে।

ঃ বাইদেউ ভাত ৰেডি হ'ল।

ঃ ভাত নহয় বিচনা ৰেডি কৰ। আজি মোৰ উপবাস।

গোটেই নিশা বিচনাত বাগৰি বাগৰি উজাগৰে কটোৱাৰ পিছত পুৱতি নিশা কৰবীৰ টোপনি আহিছিলহে মাত্ৰ, তেনেতে আকৌ নিয়ৰৰ ফোন আহিল।

ঃ "কৰবী, মই বিশেষ কাম এটাত আজিয়েই কলিকতালৈ যাব লাগিব। তুমি মোৰ কাপোৰ কানিখিনি বেগত ভৰাই সাজু কৰা।" নিয়ৰে ফোনটো ৰাখিলে।

কৰবী আৰু নিয়ৰৰ বিয়া হোৱা এবছৰ হ'ল। অথচ এই এটা বছৰে কৰবীয়ে নিয়ৰক বুজি নাপালে, নিয়ৰেও বুজি নাপালে কৰবীয়ে কি বিচাৰে নিয়ৰৰপৰা। এক নুবুজা সাঁথৰৰ মাজত কৰবী। কিন্তু কৰবী দৃঢ়, তাই এই সাঁথৰ ভাঙিবই।

ঃ তুমি ক'লৈকেও যাব নোৱাৰা। মই তোমাক যাব নিদিওঁ। আজি এবছৰ দিন ধৰি তুমি মোৰপৰা পলাই ফুৰিছা। কিয়? কিয়? কি বিচৰা তুমি? কৰবীয়ে নিয়ৰক আগভেটি ধৰিলে।

ঃ মোক বাধা নিদিবা কৰবী। মই যাবই লাগিব। ঘৰতে সোমাই বহি থাকিলেতো নহ'ব। তোমাৰ বাবে ......।

ঃ নালাগে তোমাৰ টকা মোক। তুমি এনে কি কাম কৰিছা যিটো তুমি মোৰপৰা লুকুৱাই ৰাখিছা। কৰবী যেন উত্তেজিত হৈ পৰিল। এইবাৰ নিয়ৰ বৰুৱা স্থিৰ হৈ পৰিল। তেওঁ লাহেকৈ চকীখনত বহি কৰবীৰ হাতখন খামুচি ধৰিলে। নিয়ৰৰ চকু পানীক বাধা দিবলৈ আজি যেন কাৰো শক্তি নাই। কৰবীয়ে নিয়ৰৰ বৈ অহা চকুপানী চাদৰৰৰ আঁচলেৰে মোহাৰি নিয়ৰৰ চকুত চকু থলে।

ঃ কোৱা নিয়ৰ, তুমি মোৰ পৰা কিয় আঁতৰি থাকা?

মই নাথাকিলেও যদি তোমাৰ সংসাৰ চলে তেনেহ'লে তুমি মোক ইয়াত অকলশৰে কিয় বন্দী কৰি ৰাখিছা? মই এনেকৈ থাকিব নোৱাৰো নিয়ৰ।

ঃ কৰবী তুমি মোৰ সঁচা কথাটো জানিলে মোৰ ওপৰত ঘৃণা উপজিব। তুমি আঁতৰি যাবা। মই তোমাক বহুত ভাল পাওঁ। তোমাৰ অবিহনে মই জীয়াই থাকিব নোৱাৰো। মই, মই পুৰুষত্বহীন।

ঃ কি?

চিৰ পৰিচিত কৰবী নামৰ নদীখনে যেন আজি সোঁতৰ অন্য দিশে গতি কৰিলে। কৰবী থৰ লাগি ৰ'ল। পিছ মুহূৰ্ততে তাই নিজকে চম্ভালি নিয়ৰৰ দুহাত সাৱটি ধৰিলে।

সকলো ছোৱালীয়ে এখন সুখৰ সংসাৰ গঢ়াৰ সপোন দেখে। কৰবীও ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। হয়তো এনেকুৱা এখন যুদ্ধৰ সন্মুখীন হ'ব বুলি তাই কেতিয়াও ভবা নাছিল। এয়া নিয়ৰৰ দোষ নহয়। এইয়া তাইৰ ভাগ্যৰ লিখন। তাই দৃঢ় হ'ল। নিয়তিৰ ওচৰত তাই কেতিয়াও হাৰ নামানে। তাই সাহসেৰে এই ৰণত নামিবলৈ সাঁজু হ'ল। তাই নিয়ৰৰ লগত এখন সুখৰ সংসাৰ গঢ়ি তুলিব য'ত থাকিব নিয়ৰ আৰু কৰবী।

ঃ নিয়ৰ, তুমি মোলৈ চোৱা। দেখিছা, মই কিমান সাহসেৰে থিয় হ'বলৈ সাঁজু হৈছো। তুমিও মোৰ দৰে থিয় হোৱা। মাথো তুমি সাহসী হোৱা।

নিয়ৰে কৰবীক সাৱটি ধৰিলে। এন্ধাৰবোৰ যেন লাহে লাহে আঁতৰি দূৰলৈ বহু দূৰলৈ গতি কৰিছে। পুৱাৰ সুৰুযৰ কোমল ৰ'দে দুয়োকে ওচৰ চপাই লৈ গ'ল- ওচৰৰ পৰা আৰু ওচৰলৈ।

❏❏❏

ভগৱান বিষ্ণুৰ দশৱতাৰ

কৃষ্ণ কান্ত ডেকা
বি.এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

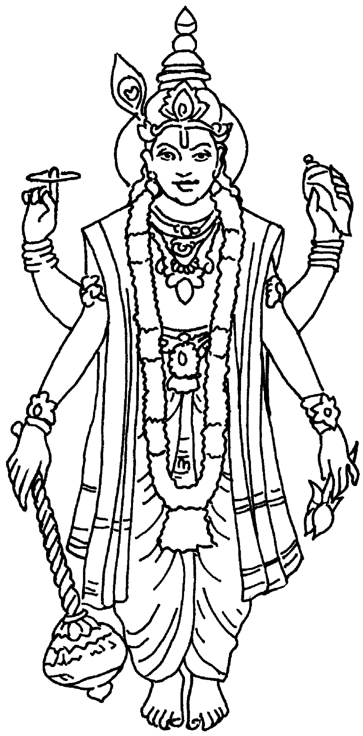

মৎস্য ৰূপে অৱতাৰ ভৈলা প্ৰথমত।
উদ্ধাৰিলা বেদপ্ৰভু প্ৰলয় জলত।।
কুৰ্ম্ম অৱতাৰ ভৈলা ক্ষীৰোদধি তীৰে।
লক্ষ্য প্ৰহৰৰ পন্থ জুৰিলা শৰীৰে।।
দিব্য যজ্ঞ বৰাহ স্বৰূপে ভৈল ভূমি।
লীলায়ে দন্তৰ অগ্ৰে উদ্ধাৰিলা ভূমি।।
আদি দৈত্য হিৰণ্যক শিপু বলীয়াৰ।
নৰসিংহ ৰূপে হিয়া বিদাৰিলা তাৰ।।
বামন স্বৰূপে অদিতিৰ বাক্য পালি।
ইন্দ্ৰক থাপিলা ছলে বলিক নিকালি।।
ভৈলাহা পৰশুৰাম নামে অৱতাৰ।
প্ৰদক্ষিণ কৰি ভূমি তিনি সাত বাৰ।।

শ্ৰীৰামৰূপে কৌশল্যাত অৱতাৰ।
বনবাস খপিলা পিতৃৰ বাক্য পালি।।
ৰোহিনীত ভৈলা হৰিৰাম অৱতাৰে।
দ্বিবিদৰ প্ৰাণলৈলা মুষ্ঠিৰ প্ৰহাৰে।।
তাত পৰে বুদ্ধ অৱতাৰ ভৈলা নৰমত।
প্ৰাণীত অহিংসা নীতি থাপিলা কৰ্মত।।
কলিৰ শেষত হৈবা কল্কী অৱতাৰ।
কাটি ছিন্দি ম্লেছক কৰিবা বুন্দামাৰ।।
এহি মতে দশৱতাৰ ধৰি ধৰাৰ মাজে।
কলিৰ শেষত সত্য প্ৰৱৰ্তইবা পাছে।।

(কীৰ্তনৰ সহায়ত চুটি সংগ্ৰহ)

আহিনৰ বোকোচাত ঋতুৰাণী

হেমলতা ডেকা
বি.এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

আহিনৰ বোকোচাত আহিছে
ঋতুৰাণী শৰত
নীলা আকাশৰ, শুকুলা ডাঁৱৰৰ
ধূলি উৰুৱাই প্ৰকৃতিৰ বুকুলৈ
নামি আহে শৰত।
দুবৰি দলিচাত নিয়ৰে সিচিলে
মুকুতাৰ কোমল হাঁহি
শৰতৰ এই সুকীয়া মাদকতাই
ধৰালৈ আনি দিলে প্ৰেমৰ আৱৰণ।
শৰত মানেই আহিনৰ নিয়ৰ
শৰত মানেই শেৱালীৰ চিনাকি সুবাস
আকাশৰ বুকুৰ শুকুলা মেঘে
প্ৰকৃতিক কৰি তোলে চঞ্চলা-চপলা।
গ্ৰীষ্মৰ দহনৰ যেন হয় অন্ত
শৰতে আলফুলে আদৰি লয়
শান্ত সুকোমল দিন আৰু ৰাতি
নিয়ৰৰ চুমাই আবৰি পেলায়
শেৱালীৰ কোমল পাহি
শৰত মানেই নৈ পাৰৰ কঁহুৱা
শৰত মানেই আশাৰ বতৰা
ধাননি পথাৰে ন-ৰূপ ধৰে
সেউজীয়া হৈ পৰে হালধীয়া
আৰু হৈ পৰে ভৰ যৌৱনা, শস্য শ্যামলা।
শৰত মানেই উৎসাহ উদ্দীপনা
শৰত মানেই ৰূপোৱালী জোনাক
য'ত প্ৰকৃতিয়ে বিচাৰি পায়
জীৱন, যৌৱন আৰু প্ৰেমৰ বতৰা
শৰতৰ বুকুতেই সদ্য স্নাতা হৈ
ধৰাৰ বুকুলৈ নামি আহে
আদি শক্তি দুৰ্গতি নাশিনী
অশুভ শক্তিৰ বিনাশ আৰু
শুভ শক্তিৰ জয়গানেৰে
আলোকিত হওঁক ধৰাৰ বুকু।
শাৰদী ৰাণী তুমি অপৰূপা
আশাই জীৱন
জীৱনেই সম্ভাৱনা
ঠিক শীতৰ কুঁৱলী ভেদি ওলাই আহা
মিঠা ৰ'দ জাকৰ দৰেই
যাৰ অপেক্ষাত তুমি, মই আৰু ভৱিষ্যত।

অপেক্ষাত

পাৰুল দেৱী
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

অৱশেষত তুমি আহিলা,
বছৰ ধৰা অপেক্ষাৰ অন্তত
এপষেক উন্মাদনাৰ শেহান্তত।

তোমাৰ উষ্ম জ্যোতিৰ পৰশত
এতিয়া প্ৰাণ পায় উঠিব
দুটি নিস্তেজ পুৰা,
আৰু এখন জগত।

তোমাৰ হাঁহিৰ কল্লোলে আনিব
জীৱনৰ নতুন ৰং
তুমি কৰিব লাগিব পণ
নতুনকৈ সজাম এই ধৰণীখন।

❒❒❒

মঙলদৈ CTE

প্ৰীতি বেজবৰুৱা
বি.এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

তোমাৰ গৰিমাৰ সেতু গঢ়ি,
আমি আগবাঢ়ি যাম।
তোমাৰ জয়গান গাম।।
হে মঙলদৈ CTE,
তোমাৰ আদৰ্শৰে
শিক্ষাৰ ধ্বজাখন উৰুৱাম।
মানৱ সম্পদ গঢ়াৰ বাবে
তুমি হ'বা প্ৰেৰণা,
সুদক্ষ নাগৰিক গঢ়ি
আমি কৰিম দেশৰ সেৱা।।

❒❒❒

বেদনা

অৰ্চনা ডেকা
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

এয়ে জানো মোৰ জীৱনৰ সুখ
কত কি যে আশা লৈ,
আহিছিলো তোমাৰ ওচৰত
ক্ষন্তেক জিৰাম বুলি।।
কিন্তু বিধাতাই প্ৰাচীৰ হৈ
থিয় দিলে।
তথাপি মই ভাগৰা নাই,
মই নকৰো মৃত্যুক ভয়, পাছলে নেচাওঁ মই
মই আকৌ দুগুণ সাহসী হ'ম।
দুখৰ কালিমাবোৰ আঁতৰাই
দৃঢ় সংকল্প ল'ম আগবাঢ়ি যাবলৈ।।

❒❒❒

পাকঘৰৰ বাগিচা

শ্ৰীমন্ত প্ৰসাদ বৰুৱা

বি.এড়., দ্বিতীয় বৰ্ষ

পাকঘৰৰ বাগিচা হ'ল আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ প্ৰয়োজনীয় খাদ্যৰ তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব লগা শাক-পাচলিসমূহ নিজ গৃহৰ চৌহদৰ ভিতৰত উৎপাদন কৰি ব্যৱহাৰ কৰা এক উৎপাদনস্থলী।

বৰ্তমান সময়ত ৰাসায়নিক সাৰ আৰু কীটনাশক সামগ্ৰীৰ বহুল ব্যৱহাৰেৰে উৎপাদন কৰা শাক-পাচলি বজাৰত উভৈনদী। এই শাক-পাচলি মানৱ শৰীৰত হ্ৰস্ব আৰু দীৰ্ঘম্যাদী বিভিন্ন ৰোগ সৃষ্টি কাৰক হিচাপে ইতিমধ্যে চিনাক্ত হৈছে। পৃথিৱীৰ উন্নত দেশসমূহৰ তুলনাত ভাৰতবৰ্ষত খাদ্য সচেতনতা কম হোৱা বাবে বহুটো অসাধু ব্যক্তিয়ে জ্ঞাত বা অজ্ঞাত কাৰণত নিজৰ মুনাফা আদায়ৰ বাবে অবৈজ্ঞানিক ভাবে বিভিন্ন ৰাসায়নিক সামগ্ৰী প্ৰয়োগৰ দ্বাৰা উৎপাদন বৃদ্ধিৰ বাবে চেষ্টা কৰে।

সেয়ে আমি আমাৰ শৰীৰৰ বাবে সচেতন হোৱাৰ সময় সমাগত। আধুনিক সমাজৰ ব্যস্ত জীৱনৰ মাজতো যদি আমি অকণমান আজৰি সময় নিজৰ শৰীৰ নিৰ্মাণৰ বাবে ব্যয় কৰি নিজৰ আৰু পৰিয়ালৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় শাক-পাচলিখিনিৰ উৎপাদন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰো আমি নিশ্চয়কৈ তাৰ ব্যৱস্থা কৰি ল'ব পাৰো।

পাকঘৰৰ বাগিচাৰ ধাৰণা তেনে এক প্ৰগতিশীল চিন্তাৰ আধাৰ য'ত এটি সৰু পৰিয়ালৰ বাবে নৃত্য প্ৰয়োজনীয় পাচলিখিনি জৈৱিকভাৱে উৎপাদন কৰি ল'ব পাৰি। যাৰ ফলস্বৰূপে আমি পাব পাৰো নিজৰ আৰু পৰিয়ালৰ সুস্বাস্থ্য।

নিৰামিষ ভোজীসকলৰ বাবে দৈনন্দিন জীৱনত শাক-পাচলিয়ে গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান দখল কৰে। শাক-পাচলিয়ে খাদ্যৰ পুষ্টিকৰ মূল্যই নহয়, ইয়াৰ ৰুচিবোধো বৃদ্ধি কৰে। বিশেষজ্ঞৰ মতে সুষম খাদ্যৰ বাবে এজন প্ৰাপ্তবয়স্ক ব্যক্তিয়ে প্ৰতিদিনে ৮৫ গ্ৰাম ফলমূল আৰু ৩০০ গ্ৰাম শাক-পাচলি গ্ৰহণ কৰিব লাগে। কিন্তু আমাৰ দেশত বৰ্তমান শাক-পাচলি উৎপাদনৰ স্তৰে জনমুৰি প্ৰতিদিনে মাত্ৰ ১২০ গ্ৰামহে শাক-পাচলি খোৱাৰ উৎপাদন আগবঢ়াই।

অসমত বাস কৰা প্ৰায় প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ অনাদি কালৰে পৰা বাৰি-বস্তিৰ ব্যৱস্থা থকাৰ বিষয়ে জনা যায়। যিয়ে খাদ্য শস্যৰ স্বাৱলম্বিতা আৰু অৰ্থনৈতিকভাৱে জনসাধাৰণক এক সবলতা প্ৰদান কৰি আহিছে।

সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে মানুহৰ ঘনত্ব বৃদ্ধি হৈ থকাৰ ফলত মাটি বাৰি কমি আহিছে আৰু লগে লগে বাঢ়ি আহিছে মানুহৰ ব্যস্ততা। তাৰ অনুপাতে উন্নত গুণমান বিশিষ্ট শস্য-পাচলিৰ উৎপাদনৰ পৰিমাণ কমি আহিছে। একোটি পৰিয়ালৰ প্ৰয়োজনীয় শাক-পাচলিখিনি নিজৰ ঘৰৰ পিছফালে থকা খালী মাটিডৰাৰ সঠিক ব্যৱহাৰ কৰি এখনি ক্ষুদ্ৰ পাকঘৰৰ বাগিচা নিৰ্মাণৰ জৰিয়তে উৎপাদন কৰি ল'ব পাৰি।

পাকঘৰৰ বাগিচা এটা নিৰাপদ পদ্ধতি যাৰ জৰিয়তে উৎপাদিত (শাক-পাচলিত ৰাসায়নিক দ্ৰব্য) নথকাকৈ উৎপাদন কৰা সম্ভৱ। পাকঘৰৰ বাগিচাৰ বাবে ঠাই নিৰ্বাচনৰ বাবে ঘৰৰ ওচৰৰ ৰ'দঘাই ঠাই বা চাটৰ তলৰ অংশত ল'ব পাৰি। এটি সৰু ৪/৫ জনীয়া পৰিয়ালৰ বাবে ৫×৫ বৰ্গ মিটাৰৰ এডৰা ভূমিয়ে যথেষ্ট। তদ্ৰূপ চাটৰ তলতো তেনে আকাৰৰ খালী ঠাইত প্ৰায় এক ফুটমান মাটিৰ তৰপ বা তাৰ বা বস্তা ব্যৱহাৰ কৰি পাকঘৰৰ বাগিচা নিৰ্মাণ কৰি ল'ব পাৰি।

পাকঘৰৰ বাগিচা স্থাপন কৰিব বিচৰা ভূমি ডৰাৰ চাৰিওকাষৰ বেৰা বা জেওৰা মজবুট হ'ব লাগে যাতে খেতি ডৰাৰ ৰক্ষণাবেক্ষণ সঠিক মতে হয়। বহু অঞ্চলত বান্দৰৰ বাবে শাক-পাচলি উৎপাদন এক সমস্যা হৈ পৰে, তেনেবোৰ অঞ্চলত পাকঘৰৰ বাগিচা স্থাপন কৰিব বিচৰা অঞ্চলটো জি. আই. (G.I.) নেটৰ সহায়ত দহ ফুটমান ওখকৈ চাৰিওফালৰ লগতে তলৰ ফালেও বেৰ দি ল'লে সমস্যাৰ পৰা ৰক্ষা পাব পাৰি।

বতৰৰ সকলো সময়তে শাক-পাচলি উৎপাদনৰ বাবে বেছি উত্তম ব্যৱস্থা হ'ল সেউজ গৃহ। বৃহৎ আৰু বহু বেছি খৰচী সেউজ গৃহৰ পৰিৱৰ্তে ঘৰতে থকা বাঁহ, কাঠ আৰু R.C.C. খুঁটাৰ সহায়ত ওপৰৰ অংশত পলিথিন দি চালৰ ব্যৱস্থা কৰি ওখ ভেটি যুক্ত এটি কমখৰচী সেউজ গৃহ তৈয়াৰ কৰি ল'লে আগতীয়া খেতিৰ জৰিয়তে বছৰৰ যিকোনো সময়ত নিজৰ প্ৰয়োজনীয় শাক-পাচলি উৎপাদন কৰি ল'ব পাৰি।

পাকঘৰৰ বাগিচা বা সেউজ গৃহৰ ভূমিপ্ৰস্তুত কৰিবলৈ প্ৰথমে মাটিডৰা ভালদৰে কোৰ মাৰি তাত থকা বহুবৰ্ষজীৱি উদ্ভিদ সমূহ উভালি আঁতৰ কৰি ল'ব লাগে। মাটি ডৰা ভাল দৰে চাহ কৰাৰ পিছত এডৰা ৫×৫ বৰ্গ মিটাৰৰ ভূমিৰ কাৰণে প্ৰায় ১০০ কেজি শুকান গোবৰ আৰু ৫ কিলোগ্ৰাম নিমকেক আৰু ৫ কিলো সৰিয়হৰ খলিহৈ ভালদৰে মিহলি কৰি ল'ব লাগে। মিহলি কৰা মাটিডৰা ৪/৫ দিনৰ বাবে পলিথিন এখনেৰে ঢাকি থ'ব লাগে। এনে কৰিলে তাত থকা অপকাৰী অনুজীৱ সমূহ ধ্বংসহৈ যাব। পাৰিলে শুকান গোবৰৰ ঠাইত কেঁচুসাৰ দিব পাৰিলে ভাল হয়। যদি মাটি ডৰা বহুত বেছি কাঠুৰা হয় তেনেহ'লে একথেলা মান শিল নোহোৱা বালি মিহলাই ল'ব পাৰি।

মাটি প্ৰস্তুত হোৱাৰ পিছত ৰোপন কৰিব লগীয়া পাচলি বীজসমূহ শাৰী শাৰীকৈ আৰু স্তৰ অনুযায়ী লগোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে বেছি উৎপাদন পাব পাৰি।

পাচলি বাৰীত হ'ব পৰা বেমাৰ আজাৰৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় জৈৱিক কীটনাশক ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। পানীৰ বাবে আমি সময়ে সময়ে হাতেৰে জলসিঞ্চন কৰিব পাৰো নতুৱা Deep erigetion ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তেও জলসিঞ্চন কৰিব পাৰো। এনে ধৰণে প্ৰস্তুত কৰা পাকঘৰৰ বাগিচা এখনৰ পৰা আমি আমাৰ পৰিয়ালৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় শাক-পাচলিখিনি ঘৰতে উৎপাদন কৰি ল'ব পাৰো।

পাকঘৰৰ বাগিচাখনৰ আকাৰ সৰু হোৱা বাবে আৰু ঘৰৰ ওচৰতে হোৱাত ইয়াৰ প্ৰতিপালন কৰিবলৈ সময়ৰ অভাৱ নহয় কিয়নো ইয়াৰ পৰিচৰ্যাৰ বাবে আপোনাৰ হাতত কোনো নিৰ্দিষ্ট দীৰ্ঘ সময়ৰ প্ৰয়োজন নহয়। তাৰোপৰি ই আপোনাক প্ৰকৃতিৰ বিনন্দীয়া ৰূপ দৰ্শনেৰে মানসিক শান্তি প্ৰদানৰ ভূমিকা পালন কৰে।

সেয়ে আহক আমি সকলোৱে নিজৰ বাবে একোখন পাকঘৰৰ বাগিচা নিৰ্মাণৰ জৰিয়তে নিজৰ বাবে পৰিয়ালৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় শাক-পাচলিখিনি ঘৰতে উৎপাদন কৰি আমি আমাৰ সুস্বাস্থ্য নিৰ্মাণ কৰোঁ।

❐❐❐

প্ৰাৰ্থনাতেই প্ৰশান্তি

অলকা বৰুৱা
বি.এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

প্ৰাৰ্থনা হ'ল মানৱ মনৰ এনেকুৱা এটা অৱস্থা, যি দিব্য সত্তাৰ জাগৰণ ঘটায় আৰু নিম্নতৰ স্বাৰ্থপৰ পশু প্ৰকৃতি। প্ৰকৃতি যি আমাৰ সাধাৰণ জীৱনক স্বাৰ্থযুক্ত কাম কৰিবলৈ প্ৰেৰণা দিয়ে তাক দমন কৰে, বেদান্তৰ মতে অকল মৌখিক প্ৰাৰ্থনাই প্ৰাৰ্থনা নহয়, বৰঞ্চ ই প্ৰকৃততে সবদায় মানসিক। নিম্নতৰ প্ৰাৰ্থনা প্ৰকৃতিক সংযত আৰু জয় কৰিবলৈ মানৱ মনৰ যি দৃঢ় সংকল্পৰ অভিব্যক্তিয়েই প্ৰকৃত প্ৰাৰ্থনা।

অন্য অৰ্থত কোনো বস্তুৰ অভাৱ যেতিয়া কোনো প্ৰকাৰে পুৰণ কৰিব নোৱাৰে আনকি আত্মীয় স্বজন, বন্ধু-বান্ধৱ কাৰো পৰাই পূৰণ কৰিব নোৱাৰে তেতিয়া হতাশাত ভুগি একমাত্ৰ প্ৰভুৰ ওচৰত আবেদন জনাই প্ৰভুৰ কৃপা ভিক্ষা কৰে তাকেই প্ৰাৰ্থনা বুলি কোৱা হয়। যেনেদৰে গ্ৰাহ-গজেন্তই শেষত প্ৰভুৰ ওচৰত শৰণাপন্ন হৈ কৃপা ভিক্ষা মাগিছিল ঠিক তেনেকৈ মানুহে স্বভাৱজাত অলৌকিক শক্তিৰ ওচৰত নতশিৰ হৈ কৃপা ভিক্ষা মাগে তাকেই প্ৰকৃত অৰ্থত প্ৰাৰ্থনা বুলি কোৱা হয়। সাধাৰণতে আমি বুজি লও যে শ্ৰদ্ধাপূৰ্বক ঈশ্বৰৰ গুণ বৰ্ণনা কৰাই হ'ল প্ৰাৰ্থনা অৰ্থাৎ স্তুতি। এই স্তুতিৰ দ্বাৰা মানুহৰ দোষ গুণ সমূহ সংশোধন কৰাৰ বাবে ঈশ্বৰৰ ওচৰত সহায় বিচৰাই হ'ল প্ৰাৰ্থনা। প্ৰাৰ্থনাৰ পৰা ঈশ্বৰৰ প্ৰতি প্ৰেম জাগ্ৰত হয়। প্ৰাৰ্থনাৰ দ্বাৰা ভগৱানক উপসনা কৰি পৰম ব্ৰহ্মৰ লগত মিলন হ'ব পাৰে আৰু পৰম ব্ৰহ্মৰ সাক্ষাৎকাৰ লাভ কৰিব পৰাৰ সমৰ্থ অৰ্জন কৰিব পাৰে।

ভাবুক, ধৰ্মপ্ৰাণ ব্যক্তিৰ দৃষ্টিত ঈশ্বৰ আমাৰ সহায়ক আৰু ত্ৰান কৰ্ত্তা। তেওঁ বিপদে আপদে আমাক ৰক্ষা কৰে, পাপ দোষৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰে। তেওঁ সকলো সত্যৰ সকলো জ্ঞানৰ আধাৰ সেয়ে কোৱা হয় "সত্যম শিৱম সুন্দৰম্।" অৰ্থাৎ ঈশ্বৰ মঙ্গলময় কৰুণাময়, প্ৰেমময়, দয়াময়।

ঈশ্বৰ আৰু আমাৰ মাজত যি সম্বন্ধ সেইতো আত্মা আৰু পৰমাত্মাৰ মাজত সম্বন্ধ। সেই কাৰণে তেওঁ আমাৰ পিতা-মাতা, সুহৃদয় প্ৰিয়তম বুলি সম্বোধন কৰিব পাৰি। তেওঁক আমাৰ শ্ৰদ্ধা-ভক্তি নিবেদন কৰিব পাৰি দুখ, দুৰ্দশা, বেদনাৰ কথা জনাব পাৰি। আমাৰ সুখ-শান্তি, সমৃদ্ধি দিয়া আমাক পাপ মুক্ত কৰি উদ্ধাৰ কৰা বুলি প্ৰাৰ্থনা কৰিব পাৰি। ঈশ্বৰ আমাৰ অন্তৰ্যামী আমাৰ সকলো কামৰ প্ৰেৰণাদাতা। ঈশ্বৰ পৰম সুন্দৰ জগতৰ যি যি স্থানত শ্ৰী, সৌন্দৰ্য আছে সেই সেই সকলোতেই ঈশ্বৰ প্ৰকাশ। তেওঁ আমাৰ নৈতিক জীৱন নিয়ন্ত্ৰণ কৰ্তা। আমি যিবিলাক কাম কৰো সেইবিলাক ঈশ্বৰেই ফলদাতা। তেওঁৰ ৰাজ্যতেই পূণ্যৰ জয় আৰু পাপৰ পৰাজয় নিশ্চিত।

সাধাৰণ প্ৰাৰ্থনা মানৱীয় অনুভূতি আৰু গুনানুতীত, শগুন ঈশ্বৰ, তাৰোপৰি মানবীয় গুণাৱলীৰ প্ৰতি বিশ্বাস আৰু অনুভূতি যিমানেই গভীৰ হয় প্ৰাৰ্থনাও সিমানেই উৎসাহপূৰ্ণ হৈ উঠে। ঈশ্বৰৰ ধাৰণা যিমানেই মানৱধৰ্মী হ'ব প্ৰাৰ্থনাৰ আৱশ্যকতা সিমানেই অনুভূত হয়।

আৰু এক কথাত প্ৰাৰ্থনা হ'ব লাগে এনে ধৰণৰ- মই শক্তিহীন, ভক্তিহীন, প্ৰকৃতিৰ অধীন মোক পাপ প্ৰলোভন দমন কৰিবৰ বাবে শক্তি দিয়া মোৰ কুমতি দূৰ কৰা সুমতি দিয়া, তোমাৰ অচলা ভক্তি দিয়া মই যে বিষয় বাসনাৰ বিলাসত বিমুগ্ধ হৈ মুহূৰ্তৰ কাৰণেও তোমাক পাহৰিব নোৱাৰো।

আমাৰ মহাপুৰুষ মাধৱ দেৱেও নাম ঘোষাত বিভিন্ন প্ৰাৰ্থনাত এই একে অৰ্থকে ধ্বনিত কৰি বাৰে বাৰে কৈছে-

"তুমি নিজ পিতৃ গুৰু ইষ্ট মোৰ
মই খন্দমতি ভৈলো সেৱা চোৰ।"

❐❐❐

শিক্ষাবিদ ড০ সৰ্ব্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ

ভৱিতা তালুকদাৰ
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

শিক্ষাক্ষেত্ৰৰ পৰা দেশৰ প্ৰথম নাগৰিক (ৰাষ্ট্ৰপতি) হিচাপে অধিষ্ঠিত হোৱা এইগৰাকী মহান পণ্ডিত, দাৰ্শনিক, শিক্ষাবিদ ড০ সৰ্ব্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণৰ জন্ম হৈছিল ১৮৮৮ চনৰ ৫ চেপ্তেম্বৰত মাদ্ৰাজৰ ওচৰৰ তিৰুতানি চহৰত। ১৯০৯ চনত তেওঁ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভিতৰতে সৰ্বোচ্চ নম্বৰ লাভ কৰি দৰ্শন বিষয়ত স্নাতোকত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল। এম. এ. ডিগ্ৰী লাভ কৰিয়েই তেখেতে মাদ্ৰাজৰ 'প্ৰেছিডেন্সী কলজে'ত দৰ্শনৰ অধ্যাপকৰূপে নিযুক্তি লাভ কৰিছিল। তেতিয়াৰেপৰা তেওঁ দৰ্শনৰ ওপৰত গৱেষণা কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। ১৯১৭ চনত তেওঁ ৰাজমন্ত্ৰীলৈ বদলি হয়। ১৯১৮ চনত তেওঁ 'মহীশুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত' দৰ্শন বিভাগৰ অধ্যাপকৰূপে যোগদান কৰিছিল। ১৯২১ চনত ড০ ৰাধাকৃষ্ণণক 'কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়'ৰ দৰ্শন বিভাগৰ অধ্যাপকৰূপে আমন্ত্ৰণ জনাই ''পঞ্চমজৰ্জ'' আসন আগবঢ়াইছিল। ১৯৩১ চনৰ পৰা তেওঁ 'অন্ধ্ৰ বিশ্ববিদ্যালয়'ৰ উপচাৰ্য্য হিচাপে কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। ১৯৩৬ চনত তেওঁ 'অক্সফোৰ্ড বিশ্ববিদ্যালয়'ৰ প্ৰাচ্যধৰ্ম আৰু নীতিশাস্ত্ৰৰ স্পালডিং অধ্যাপক আছিল। ১৯৩৯ চনৰ পৰা ১৯৪৯ চনলৈ তেওঁ 'কাশী বিশ্ববিদ্যালয়'ৰ উপাচাৰ্য্য আছিল। লগতে ১৯৪০ চনত তেওঁ 'বৃটিছ একাডেমিৰ ফেলো' হিচাপেও নিৰ্বাচিত হৈছিল। ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্টত ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ লগে লগে স্বাধীন ভাৰতৰ তেওঁ প্ৰথমজন উপৰাষ্ট্ৰপতি আৰু দ্বিতীয়জন ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰখনত গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান লাভ কৰিছিল। তেওঁ বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰিছিল যে ৰাজনীতিৰ লগত শিক্ষাৰ সম্পৰ্ক আছে। ৰাজনীতিয়েহে শিক্ষানীতি প্ৰৱৰ্তন কৰে। শিক্ষাৰ উন্নতি হ'লেহে দেশৰ উন্নতি হ'ব। সেয়েহে তেওঁ শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ, প্ৰসাৰ আৰু সংস্কাৰৰ কাম কৰি গৈছিল। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পুনৰ গঠন আয়োগৰ চেয়াৰমেন হিচাপে তেওঁ শিক্ষাৰ আধুনিকীকৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল।

শিক্ষকৰ আটাইবোৰ লক্ষণ ড০ ৰাধাকৃষ্ণণৰ গাত আছিল। সেয়েহে এই মহান শিক্ষক, শিক্ষাবিদ, দাৰ্শনিক, ভাৰতৰত্ন ড০ ৰাধাকৃষ্ণণৰ জন্মদিনটো 'শিক্ষক দিৱস' হিচাপে পালন কৰা হৈ আহিছে। ড০ ৰাধাকৃষ্ণণৰ জন্মদিন পালন কৰিবলৈ তেওঁৰ কাষলৈ যোৱা মানুহক তেওঁ পৰামৰ্শ দিছিল যে, তেওঁৰ জন্মদিন ৫ চেপ্তেম্বৰটো শিক্ষক দিৱস হিচাপে পালন কৰিলেহে তেওঁ সুখী হ'ব। তেওঁৰ মতে শিক্ষক দিৱসত বিদ্যাৰ্থী, পিতৃ-মাতৃ সকলোৱে মিলি শিক্ষকৰ নিঃস্বাৰ্থ ত্যাগক স্বীকৃতি দিব লাগে। কিয়নো শিক্ষক হ'ল কলাকাৰ, মালী, পথ প্ৰদৰ্শক। শিক্ষাৰ লগত জড়িত সকলো বস্তু যেনে বিদ্যালয় গৃহ, পাঠ্যক্ৰম, পাঠ্যপুথি, পৰীক্ষক, গ্ৰন্থাগাৰ সকলোৱে প্ৰাণ পায় যদিহে শিক্ষকজন ভাল হয়। সেয়েহে শিক্ষকজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে Friend philosopher and guide হোৱাটো উচিত। ভাৰতৰ একাদশতম ৰাষ্ট্ৰপতি ড০ এ.পি.জে. আব্দুল কালামক এবাৰ সোধা হৈছিল- ''আপুনি যদি বৈজ্ঞানিক নহ'লহেতেন, তেন্তে আপুনি কি বৃত্তি বাছি ল'লেহেতেন?'' কালামে একেষাৰে উত্তৰ দিছিল শিক্ষকতা। বিশেষকৈ হাইস্কুলৰ শিক্ষক। সঁচাকৈয়ে দেশৰ ৰাষ্ট্ৰপতি, প্ৰধান মন্ত্ৰী আদি পদবীবোৰ অলংকৃত কৰা ব্যক্তিবোৰ যদি প্ৰকৃত অৰ্থত মহান শিক্ষক, শিক্ষাবিদ হয় তেতিয়াহে শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত হয়। ড০ ৰাধাকৃষ্ণণে শিক্ষাক সদায় আধুনিক আৰু পৰিবৰ্তনকামী তথা ভাৰতীয় দৰ্শনক বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তলৈ নিয়াৰ বাবে চেষ্টা কৰিছিল। তেওঁ দৰ্শনৰ ওপৰত বহুতো অমূল্য গ্ৰন্থ ৰচনা কৰিছিল। যাৰ বাবে তেওঁ বিশ্ব দাৰ্শনিক তথা মহান শিক্ষকৰ পৰিচয় দি থৈ গ'ল। তেওঁৰ মতে সাক্ষৰতা আৱশ্যকীয়। কেৱল সাক্ষৰতাই শিক্ষা নহয়। যদি মানুহৰ শিক্ষাৰ লগত জ্ঞানৰ সংযোগ নাথাকে, তেন্তে শিক্ষা অভিশাপ স্বৰূপহে হয়। শিক্ষা, জ্ঞান আৰু বুদ্ধিৰ মাজেদি কৰা এটা অন্তহীন যাত্ৰা। শেষত তেওঁৰ কৰ্মৰাজিয়ে বিশ্বৰ শিক্ষা জগতত এক সুকীয়া আসন ল'বলৈ সক্ষম কৰালে।

❐❐❐

ৰাষ্ট্ৰকবি মৈথিলীশৰণ গুপ্ত

জ্যোতিৰ্ময়ী গোস্বামী
বি.এড্., দ্বিতীয় বৰ্ষ

ৰাষ্ট্ৰীয় ভাৱনাৰে সমৃদ্ধ হিন্দী সাহিত্যৰ সুবিদিত ৰাষ্ট্ৰীয় কবি (ৰাষ্ট্ৰকবি) মৈথিলীশৰণ গুপ্ত এজন সুনিপুণ কবি আছিল। এইজনা মহান ৰাষ্ট্ৰকবিৰ জন্ম হয় ১৮৮৬ চনত ঝাঁসীৰ চিৰগাঁও নামে ঠাইত। গুপ্ত ডাঙৰীয়া দ্বিবেদী যুগৰ আটাইতকৈ জনপ্ৰিয় কবি। পোনপ্ৰথমে 'বৈশ্যোচাৰক' নামৰ পত্ৰিকাত তেখেতৰ কবিতা প্ৰকাশিত হয়। পৰৱৰ্তী সময়ত এই ৰামভক্ত কবিজনে মহাবীৰ প্ৰসাদ দ্বিবেদীৰ লগত পৰিচয় হোৱাৰেপৰা সৰস্বতী পত্ৰিকাত তেওঁৰ কবিতা প্ৰকাশিত হ'বলৈ ধৰে। 'বংগ মে ভংগ' নামৰ পুথিখনেই তেওঁৰ প্ৰথম কবিতাপুথি যদিও 'ভাৰত ভাৰতী' নামৰ পুথিখনৰ জৰিয়তেহে তেখেতে খ্যাতিমন্ত হৈ উঠিছিল।

তেখেতৰ কাব্যগ্ৰন্থ প্ৰায় দুকুৰিৰ ওচৰা-ওচৰি। সাকেত, জয়ভাৰত, যশোধাৰা, দ্বাপৰ, সিদ্ধৰাজ, ৰত্নাৱলী, পঞ্চৱতী, নুহুষ, বকসংহাৰ, মংগলঘট, কাৰবালা, অঞ্জলী আৰু অৰ্ঘ, শকুন্তলা, হিড়িম্বা, অনঘ, গুৰুকুল, বিশ্ববেদনা, পৃথিৱীপুত্ৰ আদি তেওঁৰ উল্লেখযোগ্য কীৰ্তি।

গুপ্তদেৱৰ এই গ্ৰন্থসম্ভাৰে বিবিধ বৈচিত্ৰ্যৰে সমৃদ্ধ হৈ ভাৰতত বৈচিত্ৰ্যতাৰ মাজত ঐক্যতাৰ বিৰাজমণ্ডিত কৰি তুলিছে। ৰামভক্তিৰ মাজেৰে তেওঁৰ জাতীয় ভাৱনা আৰু স্বদেশ অনুৰাগৰ মহামন্ত্ৰ ধাৰণ কৰিছে।

মৈথিলীশৰণ গুপ্তৰ 'সাকেত' এখন অতি বিতোপন আৰু তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ কাব্য যাৰ সহায়ত আদিকবি বাল্মিকী কৃত ৰামায়ণৰ সমস্ত ঘটনাৱলী কৌশলেৰে বৰ্ণনা কৰিলেও লক্ষ্মণ পত্নী উৰ্মিলাৰ বিৰহ-বেদনাৰে ভৰপুৰ উপেক্ষিত জীৱনৰ কথাখিনিহে কাব্যখনত কেন্দ্ৰীয়ভাৱে গুৰুত্ব লাভ কৰে। এই সাকেত কাব্যখনত ১২ টা অধ্যায় আছে। ১৯৩১ চনত এইজনা আধুনিক হিন্দী সাহিত্যৰ ৰাষ্ট্ৰকবিয়ে এই কাব্যগ্ৰন্থখন ৰচনা কৰি সাফল্যমণ্ডিত হয়।

মহাকবি বাল্মিকীয়ে নিজ মহাকাব্য ৰামায়ণত ৰাম সীতাৰ দুখ বৰ্ণনা কৰিবলৈ যি অনুপম সৃষ্টি কৰিছিল তাত কিন্তু লক্ষ্মণৰ নিজ সংসাৰ উদাসীনতাৰ স্পষ্ট আভাস পোৱা যায়। লক্ষ্মণে অৰণ্যবাসৰ কালছোৱাত চৈধ্য বছৰ জুৰি ৰাম সীতাৰ দুখ বিৰহ লগতে নিজকে জড়িত কৰিছিল। তেওঁ নিজ পত্নী উৰ্মিলাৰ দুখ আবেগৰ কথা কণমানিও অনুভৱ কৰা বাল্মিকীকৃত ৰামায়ণত দৃশ্যমান হোৱা নাছিল।

কিন্তু মৈথিলীশৰণ গুপ্তই উৰ্মিলাৰ যি দুখ দুৰ্দশা হৈছিল সেই চৈধ্য বছৰ কাল সেই কথা সুন্দৰভাৱে বৰ্ণনা কৰিছিল 'সাকেত' কাব্যৰ যোগেদি। মৈথিলীশৰণ গুপ্তৰ এই সাকেত এখন উল্লেখযোগ্য কাব্য। সাকেত হ'ল অযোধ্যাৰ আন এটি নাম। এই শব্দটোৱে অযোধ্যাৰ লগত কাব্যবস্তুৰ যোগসুত্ৰ থকা সুচায়।

মৈথিলীশৰণ গুপ্তৰ কাব্য ৰচনাৰ বেছিভাগ সময়েই ভাৰতবৰ্ষৰ জাতীয় উত্থানৰ সময়। জাতীয়তাবাদী ভাৱধাৰাৰ এক অন্যতম লক্ষণ হ'ল দেশৰ প্ৰাচীন গৌৰৱগাঁথা, মহত্বম ঐতিহ্য দেশাত্মবোধৰ উদাহৰণ আদিৰ অন্বেষণ। সেই ফালৰপৰা সেই সময়ৰ প্ৰায়বোৰ ভাষা সাহিত্যতে এনে দৃষ্টিভংগীৰ পয়োভৰ ঘটিছিল তেওঁৰ কাব্য সৃষ্টিত।

❑❑❑

বাটৰ নাট ঃ নিবাৰণ

নছিউৰ ৰহমান

বি. এড্., প্ৰথম বৰ্ষ

চৰিত্ৰ ঃ

(১) মদাহী

(২) যুৱক

(৩) পুলিচ হাৱালডাৰ

(৪) মালতী

নিৰ্দেশনা ঃ মদাহী এজনে মদ খাই কিবাকিবি গান গাই মানুহৰ মাজত মাতলামি কৰে। দুই এজনে গালিও পাৰে। মদাহীৰ কাণসাৰ নাই নিজৰ কামত ব্যস্ত। ওচৰতে পুলিচ হাৱালডাৰ এজনে ডিউটি কৰি থাকে।

হাৱালডাৰ ঃ ঐ মদ খাইছ এই দিন দুপৰতে। অইন কাম নাই নেকি তোৰ। যা ইয়াৰ পৰা।

মদাহী ঃ যাম ছাৰ, মাত্ৰ অলপ সময়। মানে বিশ টকা হ'ব নেকি? ছাৰ।

হাৱালডাৰ ঃ কিয়? কি কৰ এই বিশ টকাৰে। আৰু মদ খোৱাৰ ধান্দা। কোবাই মেলি থানাত লৈ যাম বাপেকে।

মদাহী ঃ নহয় ছাৰ আপুনি ভুল বুজিছে। আৰু মাদ নাখাও। মানে ভুলতে মোৰ পৰিবাৰে মানে মোৰ শ্ৰীমতীয়ে মানে মোৰ Wife এ....

হাৱালডাৰ ঃ মাঠা নাখাবি, বুজি পাইছো ক, কি ক'ব খুজিছ।

মদাহী ঃ মানে মোৰ Wife এ কিবা কিবি নিব দিছিল সেই পইচাও মদ হৈ গ'ল। মানে মদ খাওঁতে শেষ হ'ল।

হাৱালডাৰ ঃ ভালেই কৰিছ। এতিয়া চুপ চাপ ঘৰৰ ৰাষ্টা ল, নহ'লে এই টোকন তোৰ পিঠিত চিঙিম।

মদাহী ঃ তেনেকৈনো কিয় কয় ছাৰ। আপোনাক ভাল পাওঁ কাৰণেহে কৈছো। দিয়কনা বিশ টকা।

হাৱালডাৰ ঃ নাই বুলি কৈছো নাই। ধেমালি নকৰিবি কৈ দিছো।

মদাহী ঃ ঠিক আছে বিশ দিব টান পাইছে যেতিয়া চল্লিশ কৰি দিয়ক।

হাৱালডাৰ ঃ ঐ বাহানা নবনাবি। এতিয়াই নি লকাপত সুমুৱাই থ'ম।

যুৱক ঃ (প্ৰৱেশ) কি হৈছে হাৱালডাৰ ছাৰ।

হাৱালডাৰ ঃ এ নক'ব বুজিছে। দিনটোত মানে ক'ত যে কি লগ পাও নহয়। ই মানে মদ খাই মাতলামি কৰি আছে।

যুৱক ঃ ই আমাৰ ঘৰৰ কাষৰে। ইয়াৰ কোনো শুধৰণি নাই ছাৰ। কিমান বুজাও একো লাভ নাই।

মদাহী ঃ আপোনালোকে কি বুজি পাব, মদ খালে গাটো কিমান পাতল হয়? কিমান ভাল লাগে।

হাৱালডাৰ ঃ ইস বেটাৰ কথা শুন। দিম কোব লগাই।

যুৱক ঃ ৰ'ব চোন ছাৰ ৰ'ব। মদৰ অপকাৰিতাৰ বিষয়ে তোক আকৌ নতুনকৈ বুজাব লাগিব নেকি? পঢ়া-শুনাতো তই ঠিকেই কৰিছিলি। তাৰ পিছতো তোৰ এই অৱস্থা।

মদাহী ঃ মইহে জানো মোৰ জীৱন মই কেনেকৈ চলাইছো।

হাৱালডাৰ ঃ কিবা কাম নকৰ কিয়? তেতিয়া নিজেও চলিবি 'মানুহেও ভাল পাব।'

মদাহী ঃ কোনে দিব কাম। হালৱো নহ'লো জালৱো নহ'লো। এতিয়া এইবোৰ বাদ দিয়ক, মোক বিশ টকা দিয়ক।

যুৱক ঃ তাৰমানে আকৌ মদ খাবি।

মদাহী ঃ নাখায় কি কৰিম, নিচা ফাটিলেই নহয়।

হাৱালডাৰ ঃ দেখিছে ইহঁতক বুজাই একো লাভ নাই। ইহঁতৰ নেজ কেতিয়াও পোন নহয়।

যুৱক ঃ এটা কথা কচোন, তই যে এনেকৈ মদ খাই আছ এনেকৈ হ'লে তই কেইদিন বাচিবি।
হাৱালডাৰ ঃ মৰিব, জহন্নামে যাব।
মদাহী ঃ মোৰ বহুত Tension আপোনালোকে কি বুজিব।
যুৱক ঃ মদ খালে কি Tension দূৰ হৈ যায় নেকি?
হাৱালডাৰ ঃ কিবা ক'ব লাগে কৈছে আৰু।
যুৱক ঃ শুন উপাৰ্জন কৰিব সিক। তেতিয়া সব টেনচন দূৰ হৈ যাব।
মদাহী ঃ উঃ হুঃ কেতিয়াও নহয়। ফেটী সাপ কেতিয়াও ঢোৰা সাপ নহয়। মানে মোৰ Wife.....
যুৱক ঃ এওঁক কথাৰে বুজাই লাভ নাই। লাঠিৰে বুজাব লাগিব দাদা (পুলিচলৈ চাই)
হাবিলডাৰ ঃ ঐ বলিয়ালি বন্ধ কৰ। লক আপত সোমাই থ'ম বাপেকে। (নেপথ্যত মালতীৰ প্ৰৱেশ)
মালতী ঃ মই দূৰৰ পৰাই অপোনালোকৰ কথাবোৰ শুনি আছো। এওঁলোকৰ কাৰণে আজি আমাৰ সমাজখনৰ উন্নতি নাই। শুন আৰু ইয়াত থকা ৰাইজ আপোনালোকেও শুনক, মদে কেতিয়াও সমস্যাৰ সমাধান নকৰে, বৰঞ্চ সমস্যাৰ সৃষ্টিহে কৰে।
মদাহী ঃ তথাপিতো অলপ সময়ৰ বাবে হ'লেও Tension মুক্ত হ'ব পাৰি।
হাবিলডাৰ ঃ মনে মনে থাক। (মালতীলৈ চাই) পাৰিব আপুনি এওঁক বুজাব পাৰিব। অলপ বুজাই দিয়ক।
মালতী ঃ (নম্ৰতাৰে) শুন তোৰ এই নিচাটোৰ কাৰণে ঘৰখনৰ লগতে সমাজখনতো অশান্তি হৈছে। আজি ঘৈণীয়েকে বজাৰ কৰিব দিয়া টকাৰে তই মদ খাইছ?
মদাহী ঃ খাইছো।
মালতী ঃ গতিকে ঘৈণীয়েকৰ লগত আজি সংঘাত হ'ব। মদ যে তোৰ পাৰিবাৰিক অশান্তিৰ সৃষ্টি কৰিছে তেনে নহয়, তোৰ দেহাটোৰ কিমান ক্ষতি হৈছে, এবাৰ লক্ষ্য কৰিছনে?
মদাহী ঃ নাই। কৰা নাই।
মালতী ঃ গোলাঘাট আৰু যোৰহাটৰ চুলাই মদৰ খবৰ শুনিছ।
মদাহী ঃ দেখিছো।
মালতী ঃ তেনেহ'লে কথাবোৰ তই নিশ্চয় গম পাইছ (মদাহীৰ ওচৰলৈ গৈ, অতি মৰমেৰে) অনতি পলমে তোৰো তেনে দশা হ'বগৈ আছে।
মদাহী ঃ (ভয়ত) হয়নে?
মালতী ঃ নিশ্চয়।
হাবিলডাৰ ঃ গতিকে আজিৰ পৰা মদখোৰা বন্ধ কৰ।
মদাহী ঃ তেন্তে মই আজিৰ পৰা মদ খোৰা এৰিলো ছাৰ। বাইদেউ আজিৰ পৰা আৰু মই মদ নাখাওঁ। আপোনাক ধন্যবাদ দিছো বাইদেউ। আপুনি মোৰ চকু মুকলাই দিলে।
যুৱক ঃ মিছা কথা। (পুলিচলৈ চাই) মোৰ বিশ্বাস হোৱা নাই দাদা।
হাবিলডাৰ ঃ (মদাহীৰ ওচৰলৈ গৈ) এৰিলেতো!
মদাহী ঃ এৰিলো।
হাবিলডাৰ ঃ তেন্তে, কাণত ধৰি ক।
মদাহী ঃ (কাণত ধৰি)ঃ আজিৰ পৰা মই মদ খোৰা এৰিলো। আজিৰ পৰা মই মদ খোৰা এৰিলো।"
মালতী ঃ আজিৰ পৰা নহয়, এতিয়াৰ পৰা ক।
মদাহী ঃ এতিয়াৰ পৰা মই মদ খোৰা এৰিলো।"

সমাপ্ত

❏❏❏

প্ৰশিক্ষাৰ্থী পৰিষদৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

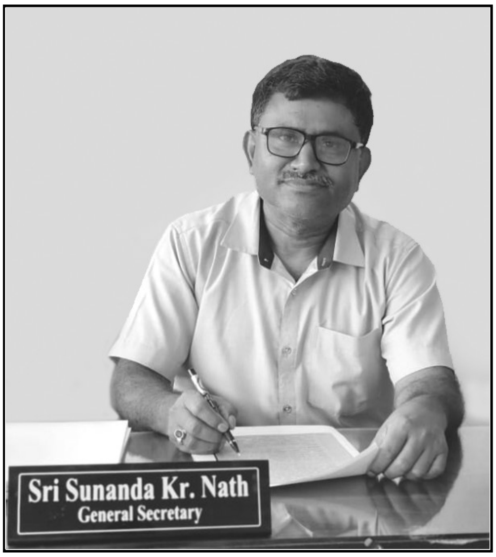

মুকং কৰোতি ৰাচালং পঙ্গুং লঙ্ঘয়তে গিৰিম্।
যৎকৃপা তমহং বন্দে পৰমানন্দ মাধৰম্।।

যি জনাৰ অপাৰ কৰুণাৰ বলত পঙ্গুৱেও পৰ্বত বগাবলৈ সক্ষম হয় সেই জনা বিশ্ব নিয়ন্তা মাধৱক প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতে সেৱা যাচিছোঁ।

প্ৰশিক্ষণৰ আৱশ্যকতা ঃ অতি সাধাৰণ কামবোৰ সুচাৰুৰূপে কৰাৰ একোটা বিধি থাকে। বিধি অনুসৰি কামবোৰ কৰিলে আউল নালাগে। ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম হ'লেই বেমেজালিয়ে দেখা দিয়ে। শিক্ষাদানৰ নিচিনা মানৱ সম্পদ গঢ়া জটিল কাম কৰাৰ যে বিধিগত প্ৰণালী থাকে তাক কোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। প্ৰণালীবদ্ধ ভাৱে শিক্ষাদান কৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উপকৃত হ'ব সি ধ্ৰুৱপ। মনোবিজ্ঞান সন্মতভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগত বিষয়ৰ সংযোগ সাধনেই হৈছে প্ৰণালী। প্ৰশিক্ষণে এই প্ৰণালী জনাত সহায় কৰে।

শিক্ষণ কাৰ্য নিৰ্ভৰ কৰে শিক্ষক সকলৰ আন্তৰিকতা, কৰ্মনিষ্ঠা, জ্ঞানৰ গভীৰতা আৰু সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ ওপৰত। এই গুণ সমূহৰ উপৰিও পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰি তুলিবলৈ হ'লে শিক্ষণ কৌশল আৰু বিষয়বস্তুৰ ওপৰত অগাধ অধ্যয়ন থাকিবই লাগিব। এনে দিশত শিক্ষক প্ৰশিক্ষণৰ অতিকে প্ৰয়াজন।

শিক্ষা এক কলা। কলাক বাস্তৱ ৰূপ দিয়ে খনিকৰে। খনিকৰৰ হাতৰ পৰশত কলাই প্ৰাণ পায়। শিক্ষকসকল একোজন খনিকৰ তথা কলাকাৰ। এই সকলেই নিজৰ লগতে সমাজক বিশ্বৰ লগত চিনাকি কৰি দিয়ে শিক্ষকৰূপী খনিকৰ সকলে। মালীসদৃশ শিক্ষকসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক গঢ় দি সু-শিক্ষিত কৰি তোলে। শিক্ষাদান কাৰ্য ওপৰে ওপৰে চালে বৰ সহজ যেন লাগিলেও ই সিমান উজু নহয়। ই অতি জটিল প্ৰক্ৰিয়া। এই জটিল কামক সহজ কৰিবলৈ শিক্ষকৰ আন্তৰিক ধৈৰ্য্য, সহানুভূতি, বিষয়বস্তুৰ ওপৰত গভীৰ জ্ঞান আদি অনেক গুণৰ প্ৰয়োজন। বৰ্তমান সময়ত শিক্ষাদান সহজ আৰু কাৰ্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে মনোবিজ্ঞান সন্মত প্ৰণালীৰ প্ৰয়োজন। এই প্ৰণালী সমূহ শিক্ষকসকলে আয়ত্ব কৰি তেওঁলোকৰ মৌখিক প্ৰতিভাৰে শিক্ষাদান কাৰ্য্য সহজ আৰু ফলপ্ৰসু কৰি তুলিব পাৰে। ইয়াৰ বাবে লাগিব প্ৰশিক্ষণ।

প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠানবোৰত নতুন প্ৰণালীবোৰৰ সম্যক জ্ঞান দিবলৈ চেষ্টা কৰা হয়। যাতে প্ৰশিক্ষাৰ্থী শিক্ষক সকলে শিকণ পদ্ধতি সমূহ আয়ত্ব কৰি শিক্ষাদান কাৰ্য্যত উপকৃত হ'ব পাৰে। প্ৰশিক্ষণ নোলোৱা শিক্ষক সকলে নিজৰ সহজ জ্ঞানৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি অনেক সময়ত অনুমানক নিৰ্ভৰ কৰি ছাত্ৰ- ছাত্ৰীক শিক্ষাদান কৰে। তেনেকুৱা ক্ষেত্ৰত শিক্ষকসকলৰ শিক্ষাদান কাৰ্যত অনেক ভুল ত্ৰুটি থাকি যাব পাৰে। যি বিলাক মনোবিজ্ঞান সন্মত নহয়। প্ৰশিক্ষণত নতুন পদ্ধতি সমূহৰ জ্ঞান লভি শিক্ষকসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক মনোগ্ৰাহী ভাৱে পাঠদান কৰিলে, যি সুদৃঢ় হয়। প্ৰশিক্ষণৰ আগৰ কালছোৱাত কৰা ভুল সমূহ ধৰা পৰে। প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত শিক্ষকসকলে আত্মবিশ্বাসেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনোবিশ্লেষণ কৰি পাঠদান কাৰ্য্যত ব্ৰতী

হ'ব পাৰে। ইয়াৰ ফল স্বৰূপে শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উভয়ে উপকৃত হ'ব। মুঠতে প্ৰশিক্ষণ বিহীন শিক্ষক বঠা নোহোৱা নৌকা সদৃশ।

আমাৰ কাৰ্য্যকালৰ চমু ৰেঙনি ঃ ৰূপোৱালী আভাৰে উদ্ভাসিত দেৰৰঙ্গ ভূমিত অৱস্থিত মঙলদৈ শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয় ২০২৩-২০২৫ চনৰ প্ৰশিক্ষাৰ্থী পৰিষদৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে আমাৰ নিচিনা অভাজনক নিৰ্বাচন কৰি মহাবিদ্যালয় তথা শিক্ষক শিক্ষণ প্ৰাৰ্থীসকলৰ সেৱা কৰা যি সুযোগ দিলে তাৰ বাবে সকলোলৈকে শ্ৰদ্ধা জনাইছো। সেন্দুৰীয়া পথেৰে আমাৰ নিচিনা অন্ধলাই আগবাঢ়োতে উজুতি খাই বাগৰি নপৰা নহয়। শিক্ষাগুৰুসকল আৰু শিক্ষক প্ৰাৰ্থী বন্ধু-বান্ধৱী সকলে তুলি ধৰি সঠিক বাটেৰে আগবাঢ়ি যোৱাত যি প্ৰেৰণা যোগালে তাৰ বাবে সদৌটিলৈ শতকোটি সেৱা যাচিছোঁ।

যি কি নহওঁক প্ৰতিবছৰৰ দৰে এইবেলিও আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে বিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন খেল ধেমালি, সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতা, সমাজ সেৱাৰ প্ৰতিযোগিতাৰ লগতে বিভিন্ন বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহ অনুষ্ঠিত কৰি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পতাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। এই প্ৰতিযোগিতা সমূহৰ পৰা প্ৰথম, দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় বিভাগ পোৱা সকলক প্ৰমাণ পত্ৰৰ লগতে মেডেল দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। লগতে শ্ৰেষ্ঠ গায়ক, গায়িকা, শ্ৰেষ্ঠ নাটক, শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ নিৰ্বাচন কৰি তেওঁলোকক বিশেষ বঁটাৰে পুৰস্কৃত কৰা হয়।

শ্ৰদ্ধাৰ সদন আমাৰ কাৰ্যকালত হোৱা বিভিন্ন কাৰ্যসূচী সমূহৰ চমু বিৱৰণ এনে ধৰণৰ- অমৃত বৃক্ষ অভিযান, অধ্যক্ষ ড° মহিন্দ্ৰ কৌৰ বাইদেউৰ বিদায় সভা, স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান, আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অহিংসা দিৱস, ফুলনি বাগিচা স্থাপন, ভৈৰৱকুণ্ডলৈ ক্ষেত্ৰ ভ্ৰমণ, গ্ৰন্থাগাৰিক শ্ৰীভবানন্দ চহৰীয়া দেৱৰ বিদায় সভা, কেঁচু সাৰ প্ৰকল্প, বাটচ'ৰা নিৰ্মাণ, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ ২০২৩, ভোগালী বিহু উদ্‌যাপন ২০২৩, গণতন্ত্ৰ দিৱস উদ্‌যাপন ২০২৩, সোণালী জয়ন্তী সামৰণী অনুষ্ঠান, আমাৰ কাৰ্যকালতে প্ৰশিক্ষাৰ্থী সকলৰ ঐক্য পোছাক পৰিধানৰ লগতে বুধবাৰে জাতীয় সাজ পৰিধানৰ ব্যৱস্থা, ৰঙালী বিহু ২০২৩ উদ্‌যাপন, স্বাধীনতা দিৱস ২০২৩, শিক্ষক দিৱস ২০২৪, কাৰ্যালয় সহায়ক মাননীয় বীৰেশ্বৰ ডেকা দেৱৰ বিদায় সভা, মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাতঃসভা, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ ২০২৪, ভোগালী বিহু ২০২৪ উদ্‌যাপন, শিল্পী দিৱস উদ্‌যাপন, সৰস্বতী পূজা উদ্‌যাপন ২০২৪। ইয়াৰ উপৰিও আমাৰ কাৰ্যকালত ৩ খন কাৰ্যনিৰ্বাহক সভা আৰু ২ খন সাধাৰণ সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

শ্ৰদ্ধাৰ সদন মঙলদৈ শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰশিক্ষাৰ্থী পৰিষদৰ বিষয়ববীয়া সমূহ এনে ধৰণৰ-

সভাপতি - শ্ৰীতপন কুমাৰ শৰ্মা (অধ্যক্ষ)
সাধাৰণ সম্পাদক - শ্ৰীসুনন্দ কুমাৰ নাথ
সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক - শ্ৰীসত্যেন্দ্ৰ কলিতা

খেল বিভাগ ঃ

পৰিচালক - শ্ৰীহেমন্ত কুমাৰ তামুলী (অধ্যাপক)
শ্ৰীৰূপশিখা ডেকা (প্ৰবক্তা)
সম্পাদক - শ্ৰীমনোজ বসুমতাৰী
সহঃ সম্পাদক - শ্ৰীসৌৰভ চৰকাৰ

সাংস্কৃতিক বিভাগ ঃ

পৰিচালক - ড° কৰবী কলিতা (প্ৰবক্তা)
ড° স্বপ্না নাৰ্জাৰী (প্ৰবক্তা)
সম্পাদক - শ্ৰীসুভাষ কলিতা

সহঃসম্পাদক - শ্ৰীপ্ৰকাশ ডেকা

সমাজ সেৱা বিভাগ ঃ

পৰিচালক - ড০ কবিতা বৰ্মন (অধ্যাপক)
শ্ৰীপ্ৰিয়ংকা পেগু (প্ৰবক্তা)

সম্পাদক - শ্ৰী শ্ৰীমন্ত প্ৰসাদ বৰুৱা

সহঃ সম্পাদক - মঃ নছিউৰ ৰহমান

সাহিত্য, আলোচনী বিভাগ ঃ

পৰিচালক - শ্ৰীমিনাক্ষী পাটগিৰি (প্ৰবক্তা)
শ্ৰীনিলাক্ষী পাটোৱাৰী (প্ৰবক্তা)

সম্পাদক - শ্ৰীপ্ৰিয়ম কুমাৰ দাস

সহঃসম্পাদক - শ্ৰীবিদুষী সাহা

শ্ৰেণী পৰিচালক ঃ

২য় বৰ্ষৰ - শ্ৰীনমিতা চহৰীয়া

১ম বৰ্ষৰ - শ্ৰীবিভা দাস

শ্ৰদ্ধাৰ সদন উপৰোক্ত বিষয়ববীয়া সকলৰ লগতে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ প্ৰমুখ্যে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক, অধ্যাপিকা, প্ৰবক্তা মণ্ডলী, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু দুয়োটা বৰ্ষৰ প্ৰশিক্ষাৰ্থী, শিক্ষাগুৰু সকলে যি মৰম আশীৰ্বাদেৰে মোৰ কাৰ্যকালত সহযোগ আগবঢ়ালে তাৰবাবে এই প্ৰতিবেদনৰ মাধ্যমেৰে মোৰ অন্তৰৰ গভীৰ কোণৰ পৰা হিয়াভৰা সেৱা আগবঢ়ালো।

সদৌ শেষত এই প্ৰতিবেদনত হোৱা অনিচ্ছাকৃত ভুল ক্ৰটিৰ বাবে মাৰ্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

ইতি-

জয়তু-
মঙলদৈ শিক্ষক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়

শ্ৰীসুনন্দ কুমাৰ নাথ
সাধাৰণ সম্পাদক
প্ৰশিক্ষাৰ্থী পৰিষদ
তাৰিখ ঃ ৫-২-২০২৫

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ (২০২৪-২৫)
খেল-ধেমালিৰ ফলাফল

লুডু খেল, (পুৰুষ) একক ঃ

আনোৱাৰ হুছেইন (প্ৰথম বৰ্ষ)

লুডু খেল, (পুৰুষ) যুতীয়া ঃ

দ্বীপজ্যোতি বৰকাকতি (প্ৰথম বৰ্ষ)
আবুল বাছেৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

লুডু খেল (মহিলা) একক ঃ

১ম অলকা বৰুৱা (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় মাহমুদা আহমেদ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

দবা খেল (পুৰুষ) ঃ

১ম মনোজ বসুমতাৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় জাকিৰ হুছেইন (প্ৰথম বৰ্ষ)

দবা খেল (মহিলা) ঃ

১ম বিদুষী সাহা (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

গধুৰ বস্তু দলিওৱা (পুৰুষ) ঃ

১ম অলকেশ বসুমতাৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় সুদেমচা বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় লোহিত বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)
অঞ্জন দাস (প্ৰথম বৰ্ষ)

গধুৰ বস্তু দলিওৱা (মহিলা) ঃ

১ম মেৰিণা মমতাজ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় নমিতা চহৰীয়া (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় আভাৰাণী দত্ত (প্ৰথম বৰ্ষ)

পাঞ্জা খেল (পুৰুষ) ঃ

১ম আনোৱাৰ হুছেইন (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় মনেশ্বৰ কলিতা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় ভূষণ চন্দ্ৰ বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)
মুকুট বৰুৱা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

পাঞ্জা খেল (মহিলা) ঃ

১ম জ্যোতিমণি শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় মেৰিণা মমতাজ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় মধুস্মিতা বনিয়া (প্ৰথম বৰ্ষ)
নেৰিচা ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

মেজিক চেয়াৰ (পুৰুষ) ঃ

১ম সৌৰভ সৰকাৰ (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় ইফটিকাৰ হুছেইন (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় লংকেশ্বৰ ৰাভা (প্ৰথম বৰ্ষ)

মেজিক চেয়াৰ (মহিলা) ঃ

১ম বীনাপানি তালুকদাৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় মাহমুদা আহমেদ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় অনু বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)
বিভা দাস (প্ৰথম বৰ্ষ)

পাৰ-পানী খেল (পুৰুষ) ঃ

১ম দিপক চেত্ৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় মেহেৰ আলি (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় ইফটিকাৰ হুছেইন (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

পাৰ-পানী খেল (মহিলা) ঃ

১ম নেৰিচা ডেকা (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় অক্ষিতা কোঁৱৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় পাৰুল দেৱী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

ৰচী টনা খেল (পুৰুষ) ঃ

১ম আনোৱাৰ হুছেইন
ভূষণ চন্দ্ৰ বড়ো
অঞ্জন দাস
সৌৰভ সৰকাৰ
হৰিচন্দ্ৰ শইকীয়া
মুকুট বৰুৱা
ইফটিকাৰ হুছেইন

২য় অলকেশ বসুমতাৰী
দিপক চেত্ৰী
নিহাৰ ডেকা
হিৰকজ্যোতি ডেকা
শঙ্কুৰ দাস
মনেশ্বৰ কলিতা
যুগব্ৰত শৰ্মা

ৰচী টনা খেল (মহিলা) ঃ

১ম মাহমুদা আহমেদ
নমিতা চহৰীয়া
কৰিস্মিতা চহৰীয়া
অক্ষিতা কোঁৱৰ
ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী

২য় নেৰিচা ডেকা
ভায়লিনা নাথ
মধুস্মিতা বনিয়া
বিদুষী সাহা
আভাৰাণী দত্ত

কেৰম খেল (পুৰুষ) একক ঃ

১ম শশীন্দ্ৰ বৰুৱা (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় শৈলেন্দ্ৰ শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

কেৰম খেল (মহিলা) একক ঃ

১ম মাহমুদা আহমেদ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় অক্ষিতা কোঁৱৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
কৰিস্মিতা চহৰীয়া (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

কেৰম খেল (পুৰুষ) যুটীয়া ঃ

১ম সথিল ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
যুগব্ৰত শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় শ্ৰীমন্ত প্ৰসাদ বৰুৱা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
কমল গোস্বামী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

কেৰম খেল (মহিলা) যুটীয়া ঃ

১ম কৰিস্মিতা চহৰীয়া (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
মালবিকা কৌশিক (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় মাহমুদা আহমেদ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
জ্যোতিমণি শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

হাই জাম্প (পুৰুষ) ঃ

১ম কৌশিক শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় অলকেশ বসুমতাৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় সুভাষ কলিতা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

হাই জাম্প (মহিলা) ঃ

১ম অক্ষিতা কোঁৱৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় মেৰিণা মমতাজ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় নিহাৰিকা ডেকা (প্ৰথম বৰ্ষ)

কলহ ভঙা খেল (পুৰুষ) ঃ

চৈয়েদুৰ ৰহমান (প্ৰথম বৰ্ষ)
শৈলেন্দ্ৰ শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

কলহ ভঙা খেল (মহিলা) ঃ

কাবেৰী চৌধুৰী (প্ৰথম বৰ্ষ)
ভায়লিনা নাথ (প্ৰথম বৰ্ষ)
নিচুকনি সুনিতা নাথ (অফিচ ষ্টাফ)

দীঘল জাম্প (পুৰুষ) ঃ

১ম দিপক চেত্ৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় সুভাষ কলিতা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় কৌশিক শৰ্মা (প্ৰথম বৰ্ষ)

দীঘল জাম্প (মহিলা) ঃ

১ম মেৰিণা মমতাজ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় জুতিমণি শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় অক্ষিতা কোঁৱৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

চেক ৰেচ খেল (পুৰুষ) ঃ

১ম মনেশ্বৰ কলিতা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় দিপক চেত্ৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় লোহিত বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)

চেক ৰেচ খেল (মহিলা) ঃ

১ম ফৰিদা খানম (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় জ্যোতিমণি শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় মেৰিণা মমতাজ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
নিচুকনি- নেৰিচা ডেকা (প্ৰথম বৰ্ষ)
কৰিস্মিতা চহৰীয়া (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

বেডমিণ্টন (পুৰুষ) যুটীয়া ঃ

১ম নিহাৰ ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
অঞ্জন দাস (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় প্ৰিয়ম কুমাৰ দাস (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
সত্যেন্দ্ৰ কলিতা (প্ৰথম বৰ্ষ)
নিচুকনি- মনোজ বসুমতাৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
কমল গোস্বামী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

বেডমিণ্টন (মহিলা) একক ঃ

১ম মধুস্মিতা বনিয়া (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় কৰিস্মিতা চহৰীয়া (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

<u>ক্রিকেট (পুৰুষ) ঃ</u>

বিজয়ী- নিহাৰ ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
দিপক চেত্ৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
অলকেশ বসুমতাৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
ব্ৰজেন ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
প্ৰিয়ম কুমাৰ দাস (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
শঙ্কৰ দাস (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
ইফটিকাৰ হুছেইন (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
কৌশিক শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
সুভাষ কলিতা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
কমল গোস্বামী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
সুনন্দ কুমাৰ নাথ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
মনোজ বসুমতাৰী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

মেন অব্ দা মেট্চ- সৌৰভ সৰকাৰ (প্ৰথম বৰ্ষ)

<u>কুচকাৱাজ ঃ</u>

১ম দল- ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ দল
২য় দল- কনকলতা দল
৩য় দল- চিভি ৰমন দল

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ (২০২৪-২৫)
সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল

<u>আধুনিক গীত ঃ</u>

১ম ৰঞ্জিত ৰাভা (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় ভায়লিনা নাথ (প্ৰথম বৰ্ষ)
সথিল চন্দ্ৰ ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় অনু বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)

<u>ভূপেন্দ্ৰ সংগীত ঃ</u>

১ম ভায়লিনা নাথ (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় ৰঞ্জিত ৰাভা (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় নমিতা চহৰীয়া (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

<u>জ্যোতি সংগীত ঃ</u>

১ম ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় ৰঞ্জিত ৰাভা (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় নেৰিচা ডেকা (প্ৰথম বৰ্ষ)
নমিতা চহৰীয়া (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

<u>লোকগীত ঃ</u>

১ম ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় ভায়লিনা নাথ (প্ৰথম বৰ্ষ)
নেৰিচা ডেকা (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় ভূষণ চন্দ্ৰ বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)
ৰঞ্জিত ৰাভা (প্ৰথম বৰ্ষ)

<u>বৰগীত ঃ</u>

১ম ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় ভায়লিনা নাথ (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় সথিল চন্দ্ৰ ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

<u>বিয়া নাম ঃ</u>

১ম অনু বড়োৰ দল
২য় সথিল চন্দ্ৰ ডেকাৰ দল
৩য় নেৰিচা ডেকাৰ দল

<u>জিকিৰ ঃ</u>

১ম সথিল চন্দ্ৰ ডেকাৰ দল
২য় অনু বড়োৰ দল
৩য় প্ৰকাশ ডেকাৰ দল

<u>একক অভিনয় ঃ</u>

১ম ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় নচিউৰ ৰহমান (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় সত্যেন্দ্ৰ কলিতা (প্ৰথম বৰ্ষ)

<u>মুকাভিনয় ঃ</u>

১ম সুভাষ কলিতা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় ইফটিকাৰ হুছেইন (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় লোহিত চন্দ্ৰ ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

লোক নৃত্য ঃ

১ম অনু বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় আভাৰাণী দত্ত (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় নেৰিচা ডেকা (প্ৰথম বৰ্ষ)

আধুনিক নৃত্য ঃ

১ম নেৰিচা ডেকা (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় পাৰুল দেৱী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
বিদুষী সাহা (প্ৰথম বৰ্ষ)

ভেশচন প্ৰতিযোগিতা ঃ

১ম ইফটিকাৰ হুছেইন (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় ব্ৰজেন ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় মনেশ্বৰ কলিতা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

আল্পনা প্ৰতিযোগিতা ঃ

১ম কৰিস্মিতা চহৰীয়া (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
মালবিকা কৌশিক (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
অক্ষিতা কোঁৱৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় ভায়লিনা নাথ (প্ৰথম বৰ্ষ)
মৃদুস্মিতা বনিয়া (প্ৰথম বৰ্ষ)
বিদুষী সাহা (প্ৰথম বৰ্ষ)
নেৰিচা সাহা (প্ৰথম বৰ্ষ)

শ্ৰেষ্ঠ নাটক ঃ

প্ৰথম শ্ৰেষ্ঠ- ‘‘শান্তি বৃদ্ধাশ্ৰম’’
দ্বিতীয় শ্ৰেষ্ঠ- ‘‘শিপা’’

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ (২০২৪-২৫)
সাহিত্য প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল

থিতাতে লিখা গল্প প্ৰতিযোগিতা ঃ

১ম ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় ভায়লিনা নাথ (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় ভবিতা তালুকদাৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

থিতাতে লিখা কৱিতা প্ৰতিযোগিতা ঃ

১ম নমিতা চহৰীয়া (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় অক্ষিতা কোঁৱৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
বীনাপানি তালুকদাৰ (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় মালবিকা কৌশিক (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

আকস্মিক বক্তৃতা ঃ

১ম ব্ৰজেন ডেকা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় বিভা দাস (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় ধনমণি শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

অসমীয়া কৱিতা আবৃত্তি ঃ

১ম ইফটিকাৰ হুছেইন (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় অঞ্জন দাস (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় অনু বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)
যুগব্ৰত শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)

ইংৰাজী কৱিতা আবৃত্তি ঃ

১ম মালবিকা কৌশিক (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
২য় ৰঞ্জিত ৰাভা (প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য় ভূষণ চন্দ্ৰ বড়ো (প্ৰথম বৰ্ষ)
অঞ্জন দাস (প্ৰথম বৰ্ষ)

তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা ঃ

১ম আব্দুল কালাম আজাদ (প্ৰথম বৰ্ষ)
২য় যুগব্ৰত শৰ্মা (দ্বিতীয় বৰ্ষ)
৩য় সত্যেন্দ্ৰ কলিতা (প্ৰথম বৰ্ষ)

কুইজ প্ৰতিযোগিতা ঃ

১ম	নিহাৰ ডেকা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
	অঙ্কিতা কোঁৱৰ	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
	মধুস্মিতা বনিয়া	(প্ৰথম বৰ্ষ)
২য়	কৰুণা কুমাৰ	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
	যুগব্ৰত শৰ্মা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
	জ্যোতিৰ্ময় শৰ্মা	(প্ৰথম বৰ্ষ)
৩য়	জাকিৰ হুছেইন	(প্ৰথম বৰ্ষ)
	আব্দুল বাছিৰ দেৱা	(প্ৰথম বৰ্ষ)
	আনোৱাৰ হুছেইন	(প্ৰথম বৰ্ষ)

সমাজসেৱা বিভাগত ঃ

ধনমণি শৰ্মা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
তীৰ্থাঙ্ক শইকীয়া	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
কৌশিক শৰ্মা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
অঙ্কিতা কোঁৱৰ	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
ধৃতী চক্ৰৱৰ্তী	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
পুলিন বেজবৰুৱা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
কৰিস্মিতা চহৰীয়া	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
মুকুট বৰুৱা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
শৈলেন্দ্ৰ শৰ্মা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
নকুল শৰ্মা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
মনেশ্বৰ কলিতা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
শ্ৰীমন্ত প্ৰসাদ বৰুৱা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
ললিত চন্দ্ৰ ডেকা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
শঙ্কুদেৱ শৰ্মা	(দ্বিতীয় বৰ্ষ)
সৌৰভ সৰকাৰ	(প্ৰথম বৰ্ষ)
কৃষ্ণ কান্ত ডেকা	(প্ৰথম বৰ্ষ)
ভূষণ চন্দ্ৰ বড়ো	(প্ৰথম বৰ্ষ)
আব্দুল মান্নান	(প্ৰথম বৰ্ষ)
আবুল বাচেৰ দেৱান	(প্ৰথম বৰ্ষ)